

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AGATHA CHRISTIE

Noel'de Cinayet

Kulakları sağır eden bir gürültü ve canhıraş bir çığlık, Lee ailesinin Noel yemeğini berbat eder. Üst katta zalim Simeon Lee boğazı kesilerek öldürülmüştür. Köyde bir arkadaşının evinde Noel tatilini geçirmekte olan Hercule Poirot olaya el koyunca evde yas havası yerine kuşku rüzgârlarının estiğini fark eder. Herkesin yaşlı adamdan nefret etmesi için kendine göre bir nedeni vardır...

Agatha Christie

ISBN 975-405-271-9

9 789754 052718

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ALTIN KİTAPLAR
YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

KİTABIN ORJİNAL ADI

HERCULE POIROT'S CHRISTMAS

YAYIN HAKLARI

AGATHA CHRISTIE ©
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET A.Ş.©

KAPAK

SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

4. BASIM / NİSAN 2005
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET A.Ş.'YE AİTTİR.

ISBN 975 - 405 - 271 - 9

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0.212.513 63 65 / 526 80 12
0.212.520 62 46 / 513 65 18

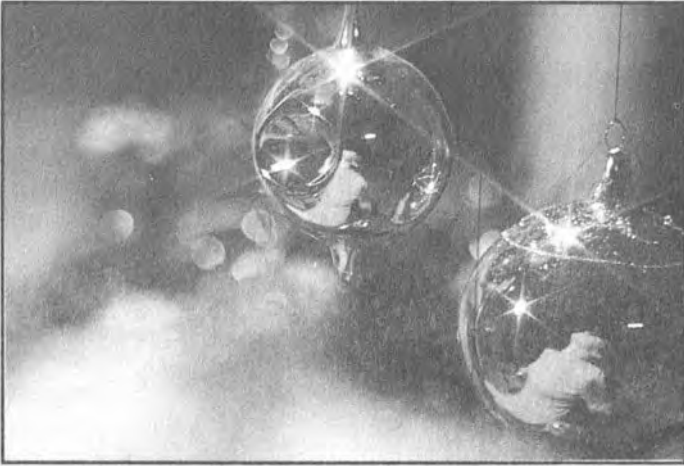
Faks: 0.212.526 80 11

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

Noel'de Cinayet

Türkçesi:
GÖNÜL SUVEREN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

NOEL İÇİN ESKİ KONAKTA TOPLANANLAR:

- Simeon Lee:** Zengin bir ihtiyar. Ortallığı karıştırmaktan hoşlanıyordu.
- Alfred Lee:** Simeon'un büyük oğlu. Babasının bütün huysuzluklarına rağmen onu çok seviyordu.
- Lydia Lee:** Alfred'in karısı. Son derecede kibar ve sabırlıydı.
- George Lee:** Simeon'un oğlu. Oldukça cimri ve paragöz bir adamdı.
- Magdalena Lee:** George'un karısı. Bazı sırlarının ortaya çıkmasını istemiyordu.
- David Lee:** Simeon'un oğlu. Annesine yaptıklarından dolayı babasından nefret ediyordu.
- Hilda Lee:** David'in karısı. David'le babasının barışmasının iyi olacağını düşünmüştü.
- Harry Lee:** Simeon Lee'nin oğlu. Maceralı bir yaşamdan sonra baba evine dönmeye karar vermişti.
- Pilar Estaravados:** Simeon'un torunu. Kendini büyükbabasına sevdi-receğinden emindi.
- Stephen Farr:** Simeon'un eski ortağının oğlu. İngiltere onu düş-kırıklığına uğratmıştı.
- Tressilian:** Yaşlı uşak. Artık her şeyi birbirine karıştırdığını sanıyordu.
- Horbury:** Simeon'un hastabakıcısı. Oda kapılarından içeri-yi dinlemeye meraklı, hilekâr bir adamdı.
- Walter:** Uşak yardımcısı. Servis yapmasını bir türlü öğre-nemiyordu.
- Sugden:** Başkomiser. Cinayete bir anlam veremiyordu.
- Johnson:** Polis Müdürü. Poirot'dan yardım istemişti.

ve

HERCULE POIROT

OLAYI ÇÖZÜMLEYEBİLMEK İÇİN HERCULE POIROT'NUN ŞU SORULARI YANITLAMASI GEREKTİ:

- Pilar'ın odada bulduğu neydi?
- Tressilian neden o kadar kaygılıydı?
- George telefon ettikten sonra ne yapmıştı?
- Magdalena yemekten sonra neredeydi?
- Stephen konağa niçin gelmişti?
- Horbury neden korkuyordu?
- İhtiyar adam Magdalena hakkında ne biliyordu?
- Piyanoda Ölüm Marşı'nı çalan kimdi?
- Kapalı kapının önünde kim duruyordu?
- Elmaslar neredeydi?

HERCULE POIROT'NUN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI:

- Bir portre
- Bir lastik parçası
- Bir telgraf
- İki heykel
- Bir pasaport
- Bir gülle
- Bir tahta parçası
- Bir telefon konuşması
- Üç erkek
- Sodyum sitrit

22 Aralık

I

Stephen peronda hızlı adımlarla ilerlerken, paltosunun yakasını kaldırdı. Hafif bir sis yüzünden istasyon yarı aydınlıktı. Dev lokomotiflerden çıkan buharlar soğuk havada küçük birer bulut halini alıyordu. Her şey kirli ve kurum içerisindeydi.

Stephen adeta tiksintiyle, «Ne pis memleket,» diye düşündü. «Ne berbat şehir!»

Londra'nın o büyük mağazalarına, lokantalarına, şık, zarif ve güzel kadınlarına karşı duyduğu ilgi geçmişti. Şimdi bütün bunları, kararmış montürlere takılmış, yapma pırlantalar gibi görüyordu.

Kendi kendine, «Şu anda Güney Afrika'da olsaydım...» derken kalbi ani bir özlemle burkuldu. Pırl pırl güneş... Mavi gök... Bahçeler dolu su çiçek... Masmavi çiçekler... mavi plumbago'dan meydana gelmiş çitler... en küçük kulübeye kadar her evi saran mavi kahkahalar...

Stephen bir an, «Keşke gelmeseydim» diye düşündü.

Sonra da gizli amacını hatırlayarak, dudakları öfkeli birer çizgi halini aldı. «Hayır! Ne olursa olsun başladığım işe devam edeceğim! Bunu yıllar boyunca planladım! Yapacağım şeyi çoktan kararlaştırdım! Evet, bu işe devam edeceğim.»

O kısa isteksizlik onu bir an, «Neden? Değer mi? Geçmişin üzerin-

de durmak neden? Niçin her şeyi unutmuyorsun?» diye sorguya çekmesi, zayıflıktan başka bir şey değildi. O, geçici duygular yüzünden durmadan fikir değiştiren genç bir çocuk muydu ki? Kırk yaşındaydı. Kendinden emin ve güçlükler karşısında yılmayan biriydi. Onun için yoluna devam edecek, İngiltere'ye yapmak için geldiği o işi de tamamlayacaktı.

Stephen trene bakarak, koridorda ilerlemeye başladı. Oturulacak yer arıyordu. Yanına yaklaşan hamalı bir el işaretiyle uzaklaştırmıştı, kalın deri bavulunu kendisi taşıyordu. Stephen her kompartmana ayrı ayrı baktı. Ama tren doluydu. E, ne de olsa Noel'e üç gün kalmıştı.

Stephen Farr, dolu vagonlara tiksintiyle baktı...

«İnsanlar... Karınca sürüsünden farksız insanlar... Üstelik o kadar o kadar... *renksizler* ki. Korkunç bir şekilde birbirlerine benziyorlar. Yüzleri koyunları andırmayanlar da tavşandan farksız! Kimisi telaşlı telaşlı konuşuyor. Orta yaşlı, şişman adamlar ise homurdanıyorlar. Onlar daha çok domuza benziyor. Şu ince, yumurta suratlı, kırmızı dudaklı kızlar da can sıkacak kadar birbirlerinin aynı...»

Stephen yine büyük bir özlemle güneşin kavurduğu, ıssız ovaları düşündü...

Sonra da aniden soluğunu tuttu. Önünde durduğu kompartımda bir kız vardı. Diğerlerinden oldukça farklı bir kız. Simsiyah, pırıltılı saçlar. Manolya gibi bir ten. Gecenin karanlık ve derinliğini yansıtan kara gözler. Güney iklimlerinin hüznünlü, gururlu gözleri...

Bu kız, trendeki biçimsiz, renksiz insanların yanına yakışmıyor. Onun İngiltere'nin soğuk, tatsız orta bölgelerine gitmesi de yersiz... Şu anda bir balkonda olması gerekirdi. Gururlu başını siyah bir dantel örtecek, dişlerinin arasında kırmızı bir gül olacaktı. Sıcak hava, toz ve kan kokacaktı. Arenaların o sarhoş edici kokusu yayılmış olacaktı etrafa... Bu kız, üçüncü mevki bir kompartımda bir köşeye sıkışacağı yerde, olağanüstü güzel bir bahçede olmalıydı...

Stephen Farr'ın gözünden hiçbir şey kaçmazdı. Kızın arkasındaki siyah paltoyla eteğin eski, pamuklu eldivenlerinin oldukça ucuz, ayakka-bılarının tabanlarının ise çok incelmış olduğunu hemen farkettti. Genç

kız eline sanki herkese meydan okurmuş gibi kıpkırmızı bir çanta almıştı. Buna rağmen, onu ilk kez gören biri sadece, «Olağanüstü güzel bir yaratık,» diye düşünürdü. Evet, o şahane, çok güzel ve egzotik bir kızdı.

Stephen, «Onun bu karınca gibi telaşla sağa sola giden insanların arasında... bu soğuk, sisli memlekette ne işi var?» diye düşündü. «Onun kim olduğunu, burada ne yaptığını öğrenmeliyim?.. Evet, bunları bilmem gerek...»

II

Pilar pencerenin önüne sıkışıp kalmıştı. Kendi kendine, «Bu İngilizler ne garip kokuyorlar,» diyordu. İngiltere'de en çok dikkatini bu koku-daki değişiklik çekmişti. Etraf ne toz, ne sarmısak ne de parfüm kokuyordu. Şimdi bu kompartımana da o trenlere özgü kükürt kokusu, sabunların hafif esansı yayılmıştı. Pilar'ın burnuna pek kötü bir koku daha çarptı. Galiba bu yanında oturan şişman kadının kürk yakasından geliyordu. Pilar usul usul naftalin kokusunu içine çekti. «Doğrusu böyle bir kokuyu sürmek için insanın oldukça garip olması gerek...»

Düdük sesi duyuldu. Bir adam, anlaşılmaz bir şeyler bağırdı. Tren sarsılarak hareket etti. Yola çıkmışlardı.

Pilar'ın kalbi şimdi daha hızlı çarpıyordu. «Acaba her şey yolunda gidecek mi? Yapmaya karar verdiğim şeyi başarabilecek miyim? Ama... her şeyi dikkatle hesapladığımı sanıyorum... Her ihtimali de göze aldım... Evet, evet, başarıya ulaşacağım. Ulaşmam gerek.»

Pilar'ın kırmızı dudaklarının kenarları yukarıya doğru kıvrıldı. Şimdi dudaklarında şeytanca bir ifade vardı. Şeytanca ve açgözlü bir ifade... Tıpkı bir çocuk ya da kedi gibi, sadece kendi arzularını bilen ve henüz merhamet denilen şeyin ne olduğunu öğrenmemiş olan birinin ağzıydı bu.

Genç kız, tıpkı bir çocuk gibi gizleyemediği bir merakla etrafına

bakındı. «Bütün yolcular... bu yedi kişi... ve İngilizler ne garip insanlar! Hepsi de zengin sanırım. Elbiselerinden, ayakkabılarından belli. Evet, evet, İngiltere'nin hep duyduğum gibi zengin bir memleket olduğundan hiç kuşum yok. Ama hiç de neşeli, şen insanlar değiller!

«Yalnız, şu koridorda duran adam yakışıklı. Çok yakışıklı. Güneşten bronzlaşmış yüzü, hafif gagamsı burnu, geniş omuzları hoşuma gitti...» Pilar koridordaki yabancıнын kendisini beğendiğini hemen anlamıştı. Bu bakımdan seziş yeteneği İngiliz kızlarınınkinden kuvvetliydi. Pilar ona doğrudan doğruya hiç bakmamıştı ama adamın kendisini sık sık süzdüğünü ve böyle anlarda yüzünde nasıl bir ifade belirdiğini de biliyordu.

Ama bu durum Pilar'ın ne ilgisini uyandırmış, ne de onu heyecanlandırmıştı. O, erkeklerin kadınlara dikkatle baktıkları ve bunu saklamak gereğini duymadıkları bir memleketten geliyordu.

«Acaba bu adam İngiliz mi?» diye düşündü. «Hayır, hiç sanmıyorum. İngiliz olamayacak kadar canlı ve hareketli. Ama... sarışın. O halde belki de Amerikano'dur... Daha çok kovboy filmlerinde gördüğüm aktörlere benziyor.»

Bir garson kalabalık koridorda kendine yol açarak ilerledi.

«İlk öğle yemeği... İlk öğle yemeği... Lütfen yemek yemek için yerlerinizi alınız.»

Pilar'ın kompartımanındaki yedi yolcu da ilk öğle yemeği için bilet almışlardı. Hepsi ayağa kalktılar. Kompartıman aniden boşalarak, sessizleşti.

Pilar karşısında oturan kır saçlı, sert tavırlı kadının hafifçe indirmiş olduğu pencereyi hızla kapattı. Sonra rahatça arkasına yaslanarak, Londra'nın kuzey dış mahallelerini seyretmeye başladı. Kapının kayarak açıldığını duyduğunda da başını çevirmedi. Koridordaki adam içeri girmişti. Pilar adamın kendisiyle konuşmak niyetinde olduğunu da biliyordu.

Genç kız, düşünceli bakışlarla dışarıyı seyretmeye devam etti.

Stephen Farr, «Pencereyi iyice açmamı ister misiniz?» diye sordu.

Pilar nazik bir tavırla karşılık verdi. «Aksine... Pencereyi daha şimdi

kapattım.» İngilizceyi hafif bir aksanla, ama oldukça güzel konuşuyordu.

Kısa bir sessizlik oldu. Stephen, «Sesi nefis...» diye düşündü. «Bu seste, güneş var. Üstelik yaz akşamları gibi de ılık...»

Pilar ise kendi kendine, «Sesi hoşuma gitti,» diyordu. «Kuvvetli, ahenkli bir ses. Evet, bu adam hoş. Çok hoş...»

Stephen mırıldandı. «Tren oldukça kalabalık.»

«Gerçekten öyle. Sanırım Londra çok karanlık olduğu için herkes oradan kaçıyor.»

Pilar'ı trenlerde yabancı adamlarla konuşmanın doğru olmadığına inanacak şekilde yetiştirmemişlerdi. O da her kız gibi kendini korumasını biliyordu, ama öyle sıkı yasaklara aldırılmazdı.

Eğer Stephen İngiltere'de yetişmiş olsaydı, yabancı bir kızla konuşmaktan belki o da sıkılır ve çekinirdi. Ama dostluk etmekten hoşlanan, istediği kimseyle de hiç düşünmeden konuşan biriydi o.

Hafifçe güldü. «Londra hiç de hoş bir yer sayılmaz. Öyle değil mi?»

«Gerçekten öyle. Londra hiç hoşuma gitmedi.»

«Benim de öyle.»

Pilar, «Siz İngiliz değilsiniz sanırım,» dedi.

«İngilizim ama Güney Afrika'da oturuyorum.»

«Hah, şimdi anlaşıldı...»

«Siz de dışarıdan mı geldiniz?»

Pilar başını salladı. «Evet. İspanya'dan.»

Stephen'in ilgisi uyanmıştı. «İspanya'dan mı? O halde İspanyolsunuz.»

«Melezim. Babam İspanyol, annem İngilizdi. Onun için İngilizce'yi bu kadar rahat konuşabiliyorum.»

Stephen, «Zannedersem geçenlerde orada korkunç bir tren kazası oldu.»

Pilar yüzünü buruşturdu. «Sormayın... O kazada ben de vardım.»

Stephen dikkatle genç kızı süzdü, «Ya... Kimbilir bu olay sizi ne kadar sarstı?»

Pilar'ın iri siyah gözleri daha da irileşti. «Sormayın, sormayın...» Bir an durdu. «Ama nasıl olsa hepimiz ergeç öleceğiz. Öyle değil mi? Böyle bir kazada çabucak ölüm hiç zor olmaz. İnsan bir ana kadar yaşıyor, sonra... tamam. Dünyanın her yanında bu böyle. Özellikle savaşlarda... Aslında bu oldukça heyecanlı bir şey olmalı.»

Stephen Farr, bir kahkaha attı. «Sizin 'pasifist'lerden olmadığınızı anlaşıyor.»

«Ne olmadığım, ne olmadığım?» Pilar'ın bu kelimeyi daha önce duymamış olduğu belliydi.

«Düşmanlarınızı affeder misiniz, Senyorita?»

Pilar başını salladı. «Aslında düşmanım yok. Ama olsaydı...»

«Evet?» Stephen yine dikkatle Pilar'a bakıyordu. Kızın dudak uçları-nın şeytanca bir ifadeyle yukarıya doğru kıvrıldığının farkındaydı.

Pilar ciddi bir tavırla, «Eğer bir düşmanım olsaydı,» dedi. «Yani biri benden nefret etseydi, ben de ona karşı kin duysaydım, o zaman düş-manımın gırtlığını şöyle kesiverirdim.» Eliyle bir işaret yaptı.

Stephen şaşkınlıkla irkildi. «Kan dökmekten hoşlandığınızı anlaşı-lıyor.»

Pilar sakın sakın sordu. «Ya siz düşmanınıza ne yapardınız?»

Stephen yine irkildi. Kızı dikkatle süzdükten sonra bir kahkaha attı. «Bilmem ki...»

Pilar'ı bu karşılık hiç memnun etmemişti anlaşılan. «Bilmeniz gerek ama...»

Stephen'in gülmesi kesildi. Derin bir soluk aldıktan sonra usulca, «Evet,» diye mırıldandı. «Biliyorum,» Sonra da birdenbire tavırları değış-ti. Genç kıza «Neden İngiltere'ye geldiniz?» diye sordu.

Pilar da biraz tuhaf bir şekilde cevap verdi. «Akrabalarımı görmeye tabii... Yani İngiliz akrabalarımı görmeye.»

«Anlıyorum...»

Stephen, Pilar'ın karşısına geçip oturmuştu. Şimdi de arkasına yas-lanarak, genç kıızı süzüyordu. «Acaba sözettiği İngiliz akrabaları nasıl insanlar?» diye düşündü. «Onlar bu İspanyol kızını görünce ne yapacak-lar?» Pilar'ı, Noel tatili için toplanmış ciddi bir İngiliz ailesinin arasında hayal etmeye çalıştı.

Pilar sordu. «Güney Afrika hoş bir yer değil mi?»

Stephen memleketini anlatmaya başladı. Kız onu güzel bir masal anlatılan bir çocuğun ilgisiyle dinliyordu. Pilar'ın saf ama zekice soruları da adamın hoşuna gitmişti. Anlattıklarını abartılı bir peri masalı haline sokarak, eğlenmeye çalıştı.

Yolcuların yerlerine dönmeleri bu eğlencenin sona ermesine neden oldu. Stephen ayağa kalkarak, Pilar'ın gözlerinin içine baktı. Hafifçe de gülümsüyordu. Sonra dönüp kapıya doğru gitti. Yaşlı bir İngiliz kadınının içeri girmesi için yana çekildiği sırada, gözü raftaki hasır çantaya ilişti. Bunun Pilar'ın olduğu belliydi. Stephen sapa takılı kartı ilgiyle okudu. «*Miss Pilar Estaravados.*» Gelgelelim o, bunun altındaki adresi görünce yüzünde hayretle karışık, garip bir ifade belirdi. «*Gorston Hall, Longdale, Addesfield.*»

Hafifçe dönerek, kıza bir göz attı. Şimdi bakışlarında hayret, öfke ve şüphe vardı... Koridora çıkarak bir sigara yaktı. Kaşlarını çatmış derin derin düşünüyordu...

III

Gorston Hall'deki yaldızlı, mavi eşyalarla döşeli büyük salonda Alfred Lee'yle karısı Lydia oturmuş, Noel hazırlıkları hakkında konuşuyorlardı. Alfred, orta yaşlı, şişmanca, sevecen yüzlü, kahverengi gözlü, uysal bakışlı bir adamdı. Sesi sakın ve yumuşaktı. Kelimelere basa basa konuşuyordu. Boynu, omuzlarının arasında kaybolmuş gibiydi. Görenler onun oldukça tembel bir adam olduğunu sanırlardı. Karısı Lydia ise, ince, canlı, hareketli bir kadındı. İnanılmayacak kadar zayıftı. Ama hareketlerinde büyük bir uyum, zarafet vardı.

Yorgun ifadeli, özenle boyamadığı yüzü güzel değildi ama kibar. Sesiye onu dinleyenlerin çok hoşuna gidiyordu.

Alfred, «Babam ısrar ediyor,» dedi. «Başka çare yok.»

Lydia aniden sabırsızca bir hareket yapacak oldu. Ama sonra kendini topladı. «Her zaman ona boyun eğmen mi gerek?»

«Artık o çok yaşlandı, yavrum.»

«Biliyorum, biliyorum.»

«Onun için de her istediğinin yapılmasını bekliyor.»

Lydia olaycı bir tavırla, «Tabii,» diye söylendi. «Çünkü sürekli her istediğinin yerine getirilmesine alışık.»

«Ne demek istiyorsun, Lydia?»

Alfred gözlerini karısına dikmişti. Hem çok şaşırmış hem de üzül-müş olduğu her halinden belliydi. Lydia, dudağını ısırды. Konuşmasına devam edip etmemek konusunda kararsız kaldığı anlaşılıyordu.

Alfred Lee tekrarlady. «Ne demek istedin, Lydia?»

Kadın zayıf, zarif omuzlarını silkti. Sonra da kelimelerini dikkatle seçmeye çalışarak, «Baban,» dedi. «Biraz... despot.»

«Yaşlı o.»

«Daha da yaşlanacak. Bu yüzden de despotluğu gitgide artacak. Ne zaman sona erecek bu? Daha şimdiden bizleri yönetmeye başladı. Kendi başımıza karar veremiyor, bir plan yapamıyoruz. Yapsak bile baban mutlaka bunu altüst ediyor.»

Alfred, «Babam her zaman önce onu düşünmemizi istiyor,» diye cevap verdi. «Onun bize çok iyilik ettiğini unutma.»

«İyilik!»

«Bize karşı çok iyi o!» Alfred'in sesi hafifçe sertleşmişti.

Lydia sakın sakın, «Malî bakımdan mı?» dedi.

«Evet. Babamın kendi ihtiyaçları oldukça basit. Ama bizden parayı hiçbir zaman esirgemiyor. Sen arzu ettiğin elbiseyi alıyor, bu eve istediğin kadar para harcıyorsun. Babam hiç itiraz etmeden faturaları ödüyor. Daha geçen hafta bize yeni bir araba hediye etti.»

Lydia başını salladı. «Babanın para bakımından gerçekten çok cömert olduğunu itiraf ediyorum. Ama buna karşılık bizden sanki esiriy-miş gibi hareket etmemizi bekliyor.»

«Esir!»

«Evet, o kelimeyi kullandım. Sen onun *esirisin*, Alfred. Bir yere git-meye karar verdiğimiz zaman, baban birden kalmamızı isterse, hiç sesi-ni çıkarmadan hemen yolculuktan vazgeçiyorsun. Eğer babanın canı

buradan gitmemizi isterse, o zaman seyahate çıkıyoruz... Hayatımız bizim değil. Hür de sayılmaz.»

Alfred, «Biliyor musun, Lydia?» diye mırıldandı. «Babam seni çok seviyor.....»

Kadın, açık açık, «Ama ben onu sevmiyorum,» dedi.

«Lydia, böyle şeyler söylediğin zaman o kadar üzülüyorum ki. Acı sözler bunlar.....»

«Belki. Fakat insan bazen gerçeği söyleme arzusuna kapılıyor.»

«Babam bunu sezerse...»

«Baban, onu hiç sevmediğimi çok iyi biliyor! Sanırım bu kendisini oldukça eğlendiriyor.»

«Bu konuda yanlış olduğunu sanıyorum, Lydia. Bana sık sık ona karşı ne kadar büyük bir nezaket gösterdiğini söylüyor.»

«Ona karşı sürekli terbiyeli davranıyorum tabii. Her zaman da öyle davranacağım. Ama sana şimdi duygularımı açıklamaya çalışıyorum. Babandan hiç hoşlanmıyorum, Alfred. Bence o kötü huylu, despot bir ihtiyar. Seni eziyor, ona karşı duyduğun sevgiyi kullanıyor. Sen yıllar önce ona kafa tutmalıydın.»

Alfred sert bir sesle, «Yeter, Lydia,» dedi. «Rica ederim artık bu konuyu kapatalım!»

Kadın içini çekti. «Affedersin. Belki ben hata ettim... Neyse, gel yine biz Noel hazırlıklarından söz edelim. Kardeşin David'in gerçekten geleceğinden emin misin?»

«Neden gelmesin?»

Lydia omzunu silkti. «David... biraz tuhaf. Bildiğin gibi yıllardan beri bu eve adımını atmadı. Annene çok bağlıydı. Bu evle ilgili birçok anısı var.»

Alfred, «David, sürekli babamın sinirine dokunurdu,» diye yanıt verdi. «Özellikle müziği ve fazla hayale dalışı. Bazen babam ona gereğinden fazla sert davranırdı sanırım. Buna rağmen David'le Hilda'nın geleceğinden eminim. Ne de olsa Noel bu.»

«Barış ve iyi niyet zamanı...» Lydia'nın biçimli dudakları alaycı bir ifadeyle büzüldü. «Acaba?.. George'la Magdalena gelecekler tabii.

Yarın burada olabileceklerini söylediler. Korkarım Magdalena burada oldukça sıkılacak.»

Alfred hafif bir öfkeyle homurdandı. «Kardeşim George'un kendinden yirmi yaş küçük bir kadınla neden evlendiğini hâlâ anlayamadım. Ama George aptalın biridir zaten!»

Lydia, «Ama politika hayatında büyük başarı gösterdi,» dedi. «Seçmenleri ondan memnun. Sanırım Magdalena da siyaset hayatında onu destekleyebilmek için oldukça çalışıyor.»

Alfred ağır ağır, «Ben Magdalena'dan pek hoşlanmıyorum,» diye açıkladı. «Çok güzel. Ama bazen, Magdalena'yı o çok sevilen armutlara benzetiyorum. Üzerleri hafifçe pembe olanlarına. Tıpkı balmumundan yapılmış gibidirler...» Başını salladı.

«Ama tatsızdırlar ve içleri de iyi çıkmaz...» Lydia, hafifçe gülümse-di. «Doğrusu senden böyle bir söz beklemiyordum. Çok garip.»
«Neden?»

Lydia cevap verdi. «Çünkü sen... aslında sevecen bir insansın. Başkaları hakkında kötü bir söz söylemezsin. Bazen sana, yeteri kadar, nasıl anlatayım bilmem ki?.. yeteri kadar şüpheli olmadığın için kızıyorum. Dünyadan haberin yok.»

Alfred gülümsedi. «Bence dünya insanın düşündüğü gibi bir yerdir.»

Lydia sert bir sesle bağırdı. «Hayır! Kötülük sadece insanın kafasında değil! Dünyada yaşayan, var olan bir şey! Sen dünyadaki kötülüklerin farkında değilsin. Ama ben bunu hissediyorum! Hatta bu... bu evde de kötülük var...» Dudağını ısırarak başını çevirdi.

Alfred, «Lydia...» dedi.

Ama kadın, kocasını susturmak ister gibi elini kaldırdı. Alfred'in omzunun üzerinden bir yere bakıyordu. Adam, hızla başını çevirdi. Kapıda esmer, ifadesiz yüzlü bir adam terbiyeli bir tavırla duruyordu.

Lydia sert bir sesle, «Ne var, Horbury?» diye sordu.

Horbury'nin sesi hafif ve oldukça da terbiyeliydi. «Bay Lee'den haber getirdim, efendim. Size Noel için iki konuk daha geleceğini haber vermemi istedi. Onlar için de oda hazırlanacakmış.»

Lydia kaşlarını kaldırdı. «İki konuk daha mı?»

Horbury nazikçe, «Evet, efendim,» diye karşılık verdi. «Bir bey ve genç bir hanım.»

Alfred ona hafif bir şaşkınlıkla baktı. «Genç bir hanım mı?»

«Evet, efendim. Bay Lee öyle söyledi.»

Lydia hemen atıldı. «Gidip onunla konuşayım...»

Horbury bir adım attı... Ama bu Lydia'yı durdurmaya yetti. «Özür dilerim, madam, fakat Bay Lee uykuya yattı. Bana da kendisinin rahat-sız edilmemesini özellikle söyledi.»

Alfred mırıldandı. «Ya?.. Anlıyorum. Tabii biz de onu rahatsız etme-yiz.»

«Teşekkür ederim, efendim.» Horbury yavaşça dışarı çıktı.

Lydia öfkeyle homurdandı. «Bu adamdan öyle nefret ediyorum ki! Evin içinde sessizce, bir gölge gibi dolaşıyor. İnsan onun gelip gittiği-nin farkında bile olmuyor.»

«Ondan ben de hoşlanmıyorum. Ama Horbury işini biliyor. İyi bir erkek hastabakıcı bulmak pek kolay değil. Üstelik babam ondan hoşla-nıyor. Önemli olan da bu.»

«Evet, dediğin gibi önemli olan da bu. Alfred, bu genç hanım mese-lesi de ne? Bu konuk kim olabilir?»

«Bilmem ki. Aklıma hiç kimse gelmiyor.»

Bir an birbirlerine baktılar. Sonra Lydia dudağını büktü. «Biliyor musun ne düşünüyorum, Alfred?»

«Ne düşünüyorsun?»

«Bana kalırsa babanın son zamanlarda canı sıkılmaya başladı. Bu yüzden de Noel'de eğlenmek için bir şeyler hazırlıyor.»

«Aile toplantısına iki yabancıyı çağırarak mı?»

«Doğrusu bu işin içyüzünü bilmiyorum. Ama babanın eğlenmek için bir şeyler hazırladığından eminim.»

Alfred ciddi ciddi, «Babamın Noel'de eğleneceğini umarım,» diye mırıldandı. «Zavallı heyecanlı, macera dolu bir yaşamdan sonra bacağı yüzünden buraya bağlanıp kalmaya dayanamıyor.»

Lydia ağır ağır tekrarladı. «Heyecanlı, macera dolu bir yaşamdan

sonra...» Sesinde garip bir ifade vardı. Alfred de bunu farketmişti. Kıpırmızı kesildi. Yüzünden de üzüntülü olduğu anlaşıyordu. Kadın birden bağırdı. «Senin onun oğlu olduğuna adeta inanamıyorum! Babanla taban tabana zıtsınız. Ve sen ona tapıyorsun!»

Alfred, hafif bir öfkeyle cevap verdi. «Fazla ileri gitmiyor musun, Lydia? Bir insanın babasını sevmesi normal bir şey değil mi? Onu sevmeseydim o zaman garip olurdu...»

Lydia, «O halde,» dedi. «Bu bakımdan ailenin diğer fertlerinin çoğu anormal. Neyse, tartışmayalım. Senden özür diliyorum. Seni kırdığımı farkındayım. Bana inan Alfred. Seni incitmeyi hiçbir zaman istemem. Sana... bu... bu *sadakatın* yüzünden gerçekten hayranım. Son zamanlarda çok kişide görülmeyen bir meziyet bu. Bütün bu sözlerimi kiskançlığıma ver. Kadınların kaynanalarını kıskandıkları söylenir. O halde insanın kayınpederini kıskanması da normal sayılmalı.»

Alfred kolunu şefkatle karısının omzuna attı. «Bazen gevezeliğin tutuyor, Lydia. Babamı kıskanman için hiçbir neden yok.»

Lydia pişmanlıkla yavaşça kocasını kulağının ucundan öptü. «Biliyorum. Ama bana kalırsa anneni hiçbir zaman kıskanmazdım, Alfred. Doğrusu onu görmüş olmayı çok isterdim.»

Alfred içini çekti. «Annem çok zavallıydı...»

Lydia ona ilgiyle baktı. «Demek sen anneni çok zavallı buluyordun? Bak bu çok ilginç.»

Alfred dalgın dalgın mırıldandı. «Onu sürekli hasta olarak hatırlıyorum... Sık sık da ağlardı.» Başını salladı. «İrade sahibi bir kadın değildi annem.»

Lydia hâlâ ona bakıyordu. «Çok garip...» Ama kocası kendisine merakla bakınca, başını sallayarak, konuyu değiştirdi. «Madem esrarlı konuklarımızın kimler olduklarını öğrenmemize izin yok, o halde gidip ben de bahçemi tamamlayayım.»

«Hava çok soğuk, yavrum. Sert bir rüzgâr esiyor.»

«Zararı yok. Kalın bir şey giyerim.»

Lydia ağır ağır odadan çıktı. Yalnız kalan Alfred Lee, birkaç dakika hareketsiz durdu. Kaşları iyice çatılmıştı. Sonra odanın diğer tarafındaki

camlı kapıya gitti. Evin ön cephesinde boydan boya geniş bir veranda vardı. Alfred birkaç dakika sonra Lydia'nın verandaya çıktığını gördü. Kadın sırtına kalın bir manto giymiş, koluna da yassıca bir sepet takmıştı. Sepeti yere bırakarak, yerden biraz yüksek olan taştan yalağa benzen, dört köşe çiçekliğin üzerine eğildi.

Alfred bir süre karısını seyretti. Sonra da odadan çıkarak, paltosunu giydi. Boynuna yünden bir atkı sararak yan kapıya gitti. Terasa çıkıp ağır ağır yürümeye başladı. Yanda da yine taştan yalak biçimi çiçeklikler vardı. Lydia becerikli, usta parmaklarıyla bunların içine minyatür bahçeler yapmıştı. Çöl ve küçük bir vaha. Kat kat bir İtalyan bahçesi. Kutuptan bir köşe. Bir Japon bahçesi. Alfred sonunda karısının yanında durdu. Kadın yere mavi bir kâğıt yaymış, bunun üzerine de ince bir cam koymuştu. Camın etrafında kaya parçaları vardı. Lydia, küçük bir kesekâğıdından çıkardığı çakıl taşlarını yan yana dizmeye başladı. Bir kıyı yapıyordu anlaşılan. Kaya parçalarıyla bunun arasında da birkaç kaktüs vardı.

Alfred sordu. «Bu son sanat eseri neyi temsil ediyor?»

Lydia irkildi. Çünkü kocasının geldiğini duymamıştı. «Bu mu? Bu 'Lût gölü.' Beğendin mi?»

Alfred, «Bana burası oldukça çorak gözüktü,» diye yanıt verdi. «Biraz bitki daha olması gerekmez miydi?»

Kadın başını salladı. «Bence Lût gölü böyle olmalı. Bildiğin gibi oranın bir adı da, 'Ölü deniz'dir. Anlayacağın orada her şey ölmüş...»

«Bu, diğer minyatür bahçeler kadar hoş değil.»

«Zaten ben de hoş bir manzara yaratmak peşinde değilim.»

Veranda'nın ucundan ayak sesleri yankılandı. Hafifçe kamburu çıkmış, ak saçlı, yaşlı bir uşak onlara doğru geliyordu.

«Bayan George Lee telefonda, Madam. Yarın Bay George'la beş yirmi geçe gelmelerinin bir sakıncası olup olmadığını soruyor.»

«Hiçbir sakıncası yok. Ona söyle bunu.»

«Emredersiniz, Madam.»

Uşak telaşla uzaklaşırken, Lydia şefkatle adamın arkasından baktı. «Sevgili Tressilian. Ne iyi adam. Eğer Tressilian olmasaydı ne yapardık bilmem.»

Alfred başını salladı. «Eski tip uşaklardan. Kırk yıldır bizim ailenin yanında çalışıyor, hepimize de çok bağlıdır.»

Lydia, «Evet,» diye gülümsedi. «O tıpkı romanlardaki sadık uşaklara benziyor. Aileden birini korumak için mecbur kalırsa eğer yalan bile söyleyebiliyor.»

Alfred, «Gerçekten öyle,» dedi. «Öyle sanırım...»

Lydia son çakılı da yerine koydu. «İşte... Bu da hazır?»

«Hazır mı?» Alfred'in yüzünde hafif bir şaşkınlık vardı.

Lydia bir kahkaha attı. «Noel'e hazır, canım. Ailece romantik, tatlı bir Noel geçireceğimizden eminim.»

IV

David mektubu tekrar okuyordu. İlk kez bunu buruşturduğu gibi bir kenara atmıştı. Sonra kâğıdı alarak düzeltmişti. Karısı Hilda sessiz sedasız onu süzüyordu. David Lee'nin şakağında bir damar belirli şekilde atmaya başlamıştı. Genç adamın ince uzun parmaklı elleri titriyordu. Hilda bütün bunların farkındaydı. David sürekli alnına düşen sarı saçlarını sinirli bir hareketle geri itip, mavi gözlerini yalvarırcasına karısına diktiğinde, Hilda da hazırды.

«Ne yapacağız, Hilda?»

Hilda, karşılık vermeden önce bir an durakladı. Kocasının sesindeki gizli yalvarışı da farketmişti. Hilda evlendiklerinden beri David'in kendisine ne kadar güvendiğini ve onun kararlarını kolaylıkla etkilediğini biliyordu. İşte bu yüzden de kesin bir söz söylemekten çekiniyordu. Tekrar konuşmaya başladığında deneyimli bir dadınıninki gibi yumuşak ve yatıştırıcıydı.

«Senin bu konudaki düşüncelerine bağlı, David.»

Enli vücutlu, güzel sayılmayacak bir kadındı Hilda. Buna rağmen çekici bir yanı vardı; sesi çok tatlıydı. Ondağı gizli kuvvet tam zayıf bir erkeğin hoşuna gidecek türdendi. Şişman, orta yaşlı, zeki olmayan bir

kadıncı ama yine ilgiyi çekiyordu. Çünkü gerçekten kuvvetli bir kişilik sahibiydi.

David yerinden kalkarak, odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Saçlarında hemen hemen hiç beyaz yok gibiydi. Çocuksu ve garip davranışları vardı. Tıpkı resimlerdeki eski zaman şövalyelerini andırıyordu. Üzüntülü bir sesle, «Benim bu konuda neler hissettiğimi biliyorsun, Hilda,» diye mırıldandı. «Bilmen gerek.»

«Pek emin değilim.»

«Ama sana bunu anlattım! Tekrar tekrar anlattım! Oradan nasıl nefret ediyorum bir bilsen! O konaktan da, etraftaki manzaradan da! Hele babamı düşündüğüm zaman...» Yüzünde sert bir ifade belirdi. «Anne çok acı çekti o. Zavallı kadının gururunu kırdı. Karşısına geçip, aşk maceralarını anlatarak, ona sürekli ihanet etti ve bunu saklamaya da hiçbir zaman kalkmadı.

Hilda Lee, «Annen de bütün bunlara katlanmasaydı,» dedi. «Babandan ayrılıyordu.»

David ona sitemle baktı. «Annem bunu yapamayacak kadar iyi bir kadındı. Babamın yanında oturmasının görevi olduğunu düşünüyordu. Ne de olsa orası eviydi. Kalkıp nereye gidebilirdi?»

«Kendine yeni bir hayat kurabilirdi.»

David öfkeyle homurdandı. «O günlerde böyle bir şey yapmak imkânsızdı. Durumu anlamıyorsun, Hilda. O zamanlar kadınlar bu şekilde hareket edemez, her şeye boyun eğerdiler. Hem de büyük bir sabırla. Sonra annem bizi düşünmek zorundaydı. Babamdan boşansaydı ne olacaktı? Herhalde babam tekrar evlenecek ve yeniden çoluk çocuğa karışacaktı. Tabii o zaman bizim menfaatlerimiz de çiğnenecekti. İşte annemin bütün bunları düşünmesi gerekiyordu.» Hilda cevap vermedi. David sözlerine devam etti. «Hayır, annem çok doğru hareket etti. Bir melekten farksızdı o. Sonuna kadar dayandı. Hem de hiç şikâyet etmeden.»

Hilda, «Hiç şikâyet etmemiş olması imkânsız,» diye yanıt verdi. «Yoksa sen işin içyüzünü bu kadar iyi bilemezdin.»

David'in gözleri parladı. «Evet... Annem bana bazı şeyler anlatırdı.

Çünkü... kendisini ne kadar çok sevdiğimi bilirdi. O ölünce...» Susarak, parmaklarını saçlarının arasına soktu. «Hilda, bunun ne kadar korkunç bir şey olduğunu bilemezsin. Üstelik annem o sırada oldukça da gençti. Ölmeyebilirdi! Onu babam öldürdü, babam! Ölümüne o neden oldu. Anacığımın kalbini kırdı. Onun ölümünden sonra ben de babamın evinde yaşamayacağımı anladım. Kapıyı vurup çıktım.»

Hilda başını salladı. «Akıllılık etmişsin. Babanın yanından ayrılman çok iyi olmuş.»

David, «Babam yanında çalışmamı istedi,» dedi. «Tabii o zaman yine onun evinde oturacaktım. Ama buna dayanmam imkânsızdı. Alfred'in buna nasıl katlandığına, yıllardan beri nasıl dayandığına hâlâ aklım ermiyor?»

Hilda hafif bir ilgiyle sordu. «Alfred hiç isyan etmedi mi? Sanırım bana bir keresinde onun başka bir işe girmek istediğinden söz etmiştin.»

David cevap verdi. «Evet. Alfred orduya girecekti. Bunu babam kararlaştırmıştı. En büyüğümüz olan Alfred, süvari alaylarından birine katılacaktı. Harry babamın yanında çalışacaktı. Ben de öyle. George ise siyaset hayatına atılacaktı.»

«Ama sonunda böyle olmadı, değil mi?»

David başını salladı. «Harry her şeyi altüst etti. Zaten o çılgının, haylazın biriydi. Gırtlığına kadar borca battı, türlü rezalete karıştı. Sonra günün birinde kendine ait olmayan paraları alarak kaçtı. Geride de bir mektup bırakmıştı. Mektubunda, bürodaki sandalyenin ona göre olmadığını, dünyayı dolaşmaya karar verdiğini bildiriyordu.»

«Bir daha ondan haber almadınız mı?»

«Almaz olur muyuz?» David bir kahkaha attı. «Sık sık haber aldık ondan! Her zaman dünyanın bir ucundan ona para yollamamız için telgraflar çekti. Genellikle de bu para kendisine gönderildi.»

«Ya Alfred?»

«Babam onu ordudan ayrılmaya zorladı. Alfred'in yanında çalışmasını istedi.»

«Peki bu iş Alfred'in hoşuna gitti mi?»

«Hiç gitmedi. Bu işten nefret ediyordu. Ama babam Alfred'i her zaman küçük parmağının ucunda oynatabilirdi. Zannedersem Alfred hâlâ babama boyun eğiyor.»

Hilda mırıldandı. «Ve sen ondan kaçtın.»

«Evet, Londra'ya giderek, ressamlık öğrenimi gördüm. Babam böyle budalaca işlere kalkışırsam eğer hayatta olduğu sürece bana her ay belirli bir para vereceğini fakat mirasından bir kuruş bile alamayacağımı söyledi. Ben de, 'Bu bana vız gelir,' dedim. O da öfkeyle, 'Küçük budala!' diye bağırdı. İşte böyle. Onu bir daha görmedim.»

Hilda şefkatle sordu. «Bu kararına pişman olmadın mı?»

«Hayır, hiçbir zaman. Sanatım sayesinde fazla ilerleyemeyeceğimi biliyorum. Aslında büyük bir sanatkâr değilim ama seninle bu küçücük evde çok mutluyuz. İstedığımız her şey var. Eğer ölürsem, sigortadan sana para da verecekler.» Bir an durdu, sonra ekledi. «Ve şimdi bu mektup geldi.» Eliyle kâğıda vuruyordu.

Hilda, «Keşke baban o mektubu yazmamış olsaydı,» diye içini çekti. «Seni fazla üzdü.»

David karısının sözlerini duymamış gibi konuşmasına devam etti. «Bana Noel'i karımla birlikte baba ocağında geçirmemi yazıyor. Noel'de hep bir arada olacaksınız. Aile bağları bunu gerektirmiş. Bu ne demekse...»

Hilda söylendi. «Mektuptan gizli birtakım anlamlar çıkarmaya gerek var mı?» David'in kendisine merakla baktığını görünce de gülümsemedi. «Yani, baban iyice yaşlandı artık. Aile bağlarına önem vermeye başladı. Bildiğin gibi böyle şeyler çok olur.»

David ağır ağır, «Herhalde...» dedi.

«O yaşlı bir adam. Üstelik de çok yalnız.»

David hızla karısına döndü. «Oraya gitmemi istiyorsun, değil mi, Hilda?»

Hilda, «Böyle bir ricaya karşılık vermemek günah,» diye gülümsemedi. «Belki ben bir bakıma eski kafalıyım. Ama Noel'de bir ailenin dostça bir şekilde biraraya gelmesi iyi bir şey...»

«Bunu, sana bütün anlattıklarımın sonra söylüyorsun?»

«Biliyorum, hayatım, biliyorum. Yine de bütün bunlar geçmişte kalmış. Onları unutmalısın.»

«İmkânsız!»

«Tabii... Çünkü sen geçmişin küllenmesine izin vermiyorsun. Onu canlı tutmak için elinden geleni yapıyorsun.»

«Olanları unutamam.»

«Aslında unutmak istemiyorsun. Öyle değil mi, David?»

David'in yüzünde ciddi bir ifade belirdi. «Biz Lee'ler böyleyiz. Bir şeyi yıllarca kurar, hiçbir zaman da unutmayız.»

«Bu övünülecek bir şey mi?» Hilda'nın sesinde hafif bir sabırsızlık vardı. «Bence hiç de değil.»

David düşünceli ve hatta soğuk bir tavırla karısına baktı. «Demek ki sadakat... hatıralara sadık kalmak senin için önemli değil.»

Hilda hemen atıldı. «Bence önemli olan bugündür. Geçmiş değil. Geçmiş, geride kalmış bir şeydir. Onu ayakta tutmaya çalıştıkça, eski günleri değişik şekilde hatırlamaya başlarız. Bazı olayları da iyice gözümüzde büyütürüz.»

David heyecanla bağırdı. «Eski günleri, bütün olayları ve konuşmaları çok iyi anımsıyorum!»

«Evet, ama anımsamaman daha iyi olur, hayatım. Bu normal bir şey değil. O günlere bir erkeğin olgunluğuyla bakacağın yerde, bütün olayları bir çocuğun gözleriyle görüyorsun.»

David bağırdı. «Bu neyi değiştirir ki?»

Hilda bir an duraksadı. Konuşmamasının daha doğru olacağının farkındaydı. Ama açıklamak istediği, çok istediği şeyler vardı. «Bence sen babanı bir 'umacı' gibi görüyorsun. O senin gözünde kötülüğün canlı bir sembolü. Oysa onu bugün görsen, herhalde babanın sıradan bir adam olduğunu da farkedersin. O, duygularına fazla kapılan, pek de düzgün hayat sürmemiş biri. Ama yine de sıradan bir adam işte. Sandığın gibi insanlıkla ilgisi olmayan bir canavar değil.»

«Anlamıyorsun. Onun anneme yaptıkları...»

Hilda usulca, «Bazen, karşısındakinin mazlum mazlum boyun eğmesi bir erkeğin bütün kötü yanlarının ayaklanmasına neden olabi-

lır,» dedi. «Oysa aynı adam, karşısında azimli, kuvvetli bir kadın gördüğün zaman tümüyle değişir.»

«Yani sence bütün olanlar annemin suçu...»

Hilda kocasının sözünü kesti. «Hayır, ben böyle bir şey söylemedim. Babanın annene çok kötü davrandığından da eminim. Fakat evlilik çok garip bir olaydır. Dışarıdan bakan biri, hatta o çiftin çocuğu bile, bu konuda bir karar veremez. Vermeye de hakkı yoktur zaten. Ayrıca şimdi hissettiğin bu kinin artık annene bir yararı yok. Olan olmuş, o günler geride kalmış. Şimdi ortada sadece sağlığı bozuk, yaşlı bir adam var. Ve bu adam oğlundan Noel'de evine gelmesini istiyor.»

«Sen benim gitmemi istiyorsun, değil mi?»

Hilda duraksadı. Sonra da aniden kararını verdi. «Evet, istiyorum. Evine dönmenin ve o 'umacı'yı tümüyle kafandan atmanın zamanı geldi artık.»

V

Westeringham milletvekili George Lee, kırk bir yaşlarında, oldukça şişman bir adamdı. Biraz şüphe dolu uçuk mavi gözleri hafifçe patlaklı. Şişman yanakları vardı. Genellikle ukalâca bir tavırla konuşurdu.

Şimdi de yine ağır ağır, «Sana daha önce de söyledim, Magdalena,» diyordu. «Oraya gitmek görevim benim.»

Karısı sabırsız bir tavırla omzunu silkti. Magdalena Lee, platin saçlı, incecik kaşlı, yumurta gibi dümdüz yüzlü, ince bir kadındı. Zaman zaman yüzü ifadesizleşiverirdi. Şimdi de aynı tavırları takınmıştı. «Sevgilim, orada çok sıkılacağımızdan eminim.»

Aklına oldukça hoş bir fikir gelmiş olan George Lee'nin uçuk mavi gözleri parlamaya başladı. «Üstelik bu şekilde biraz tasarruf etmiş de oluruz. Biliyorsun Noel aslında pahalı bir bayramdır. Buradan uzaklaşırsak, masraflarımız da azalır.»

Magdalena, «Öyle olsun,» dedi. «Aslında Noel her yerde sıkıcıdır.»

George hâlâ para işiyle meşguldü. «Tabii burada kalan hizmetçiler Noel yemeği isterler. Acaba hindi yerine şöyle salçalı bir sığır rostosu hoşlarına gitmez mi?»

«Hizmetçilerin mi? Aman George, böyle şeylerin üzerinde durmasan olmaz mı? Senin de aklın fikrin parada.»

George, «Birinin para işleriyle uğraşması gerek,» diye belirtti.

«Evet ama böyle gülünç bir şekilde paradan tasarruf etmeye kalkışmak çok saçma. Neden babandan biraz daha para istemiyorsun?»

«O zaten bana oldukça bol para veriyor.»

«Sürekli olarak babanın eline bakman çok kötü bir şey! Onun sana şimdiden servetinin bir kısmını vermesi daha yerinde olur.»

«Babam öyle şeylerden hoşlanmaz.»

Magdalena'nın elâ gözlerinde ansızın kurnazca bir pırıltı belirdi. «Baban çok zengin değil mi, George? Milyoner sanırım?»

«Milyoner değil, mültimilyoner.»

Magdalena büyük bir hasetle içini çekti. «O parayı nasıl kazandı? Güney Afrika'da mı?»

«Evet. Orada büyük bir servet kazandı. Özellikle elmas sayesinde.»

Magdalena yine içini çekti. «Ne heyecan verici şey!»

«Sonra İngiltere'ye gelerek, bu işi kurdu. O sayede de milyonları arttı.»

Magdalena sordu. «O ölünce ne olacak?»

«Babam bu konuda fazla bir şey söylemedi. Tabii kalkıp ona bunu açık açık sormak da imkânsız. Ama sanırım servetinin önemli bir bölümünü Alfred'le bana bırakacak. Tabii Alfred'in payının daha büyük olacağını sanıyorum.»

«Sizin başka kardeşleriniz de var, değil mi?»

«Evet. Örneğin David. Babamın ona fazla para bırakacağını sanmıyorum. Sanat hayatına atılmak ya da buna benzer budalaca bir şey yapmak için evden ayrıldı. Yanılmıyorsa babam onu mirasından çıkaracağını da söyledi. David de, 'Vız gelir,' dedi.»

Magdalena horgörüyle dudak büktü. «Budala!»

«Sonra kızkardeşim Jennifer vardı. O da bir yabancıyla kaçtı.

David'in arkadaşlarından bir İspanyol ressamıyla. Ama Jennifer bir yıl kadar önce öldü. Sanırım onun bir kızı var. Belki babam ona da birkaç kuruş bırakır, ama doğrusu kıza fazla bir şey vereceğini sanmıyorum. Tabii Harry'yi de unutmamalıyız...»

Biraz sıkılğan bir tavırla durakladı.

Magdalena hayretle ona baktı. «Harry mi? O da kim?»

«Şey... öhhö... ağabeyim.»

«Senin bir ağabeyin daha olduğunu hiç bilmiyordum.»

«Yavrum, Harry,... şey... pek de övünebileceğimiz bir insan değildi. Aile arasında ondan söz etmeyiz bile. Çok çirkin bir şekilde hareket etti Harry. Zaten yıllardan beri ondan ses seda da çıkmadı. Belki de ölmüştür.» Magdalena birdenbire bir kahkaha attı. George merakla sordu. «Ne oldu? Neden gülüyorsun?»

Magdalena, «Senin gibi bir adamın dürüst olmayan bir kardeşi olması çok garip,» dedi. «Sana herkes saygı gösterir.»

George soğuk bir tavırla, «Bu saygıya layık olduğumu umarım,» diye cevap verdi.

Magdalena'nın gözleri aniden kısıliverdi. «Gelgelelim babanın dürüst ve saygıdeğer bir insan olduğu söylenemez, George.»

«Magdalena! Rica ederim!»

«Bazen babanın söylediği sözler insanı çok rahatsız ediyor.»

George şaşkınlıkla ona baktı. «Bazen beni şaşırtıyorsun, Magdalena. Lydia da senin gibi mi düşünüyor?»

«Baban Lydia'ya bana söylediği şeyleri söylemiyor ki.» Magdalena ani bir öfkeyle ekledi. «Hayır, ona böyle sözler hiç söylemiyor. Doğrusu bunun nedenini anlayamıyorum!»

George karısına çabucak bir göz attı. Sonra da bakışlarını ondan kaçırdı. «Şey... Neyse... İnsanın böyle şeyleri hoş görmesi gerek. Babam çok yaşlı. Sağlığı da bozuk...»

Kadın sert bir sesle kocasının sözünü kesti. «Hep böyle söylüyorsun ama baban daha yıllarca yaşayabilir!»

George şaşırmıştı. «Ta... tabii,» diye kekeledi. «Gerçekten yaşayabilir.»

Magdalena döndü. «Neyse... Oraya gitmekle herhalde iyi ediyorum.»

«Bundan hiç şüphem yok.»

«Ama o evden nefret ediyorum! Alfred iç sıkıyor. Lydia ise beni aşığının görüyor.»

«Saçmalama.»

«Saçmalamıyorum. Lydia'nın tavırları öyle. O uşak da çok sinirime dokunuyor.»

«İhtiyar Tressilian mı?»

«Hayır, hayır. Horbury. Bir kedi gibi sinsice etrafta dolaşıyor, sonra da pis pis gülüyor.»

«Magdalena, Horbury'nin ne önemi var.»

«Ne yapayım, adam sinirime dokunuyor. Ama artık bunlardan söz etmeyelim. Babana gitmemiz gerektiğini anlıyorum. İhtiyarı kızdırmaya gelmez.»

«Öyle ya. Şimdi gelelim hizmetçilerin Noel yemeğine...»

«Bunu başka zaman konuşuruz, George. Ben şimdi Lydia'ya telefon edip, yarın beşi yirmi gece orada olabileceğimizi haber vereyim.»

Magdalena hızla odadan çıktı. Kayınpederinin evine telefon ettikten sonra kendi odasına çıkarak, küçük yazı masasının başına geçti. Bunun hemen her çekmecesini fatura doluydu. Genç kadın önce bunları sıraya sokmaya çalıştı. Ne var ki bu işi başaramayınca, öfkeyle faturaları yerlerine tıktı. Sonra da ince parmaklarını platin rengi saçlarının arasına sokarak, «Ne yapacağım?» diye mırıldandı.

Gorston Hall'de, ikinci katın ön cephesine bakan büyük, eski tarz eşyalarla döşeli, duvarlarına brokar kâğıt kaplanmış odada, geniş koltukta yaşlı bir adam oturuyordu. Adam, pençeye benzeyen, uzun parmaklı ince ellerini koltuğun kenarlarına dayamıştı. Yanda altın başlı bir baston duruyordu. Sırtına eski, mavi bir robdöşambır, ayaklarına da keçe terlikler giymişti. Saçları bembeyaz, yüzü ise hastalıktan sapsarıydı. İnsan, «Zavallı, hasta bir ihtiyar...» diye düşünebilirdi ama dikkatli bakınca onun ne kadar canlı ve hayat dolu olduğunu da hemen anlardı.

İhtiyar Simeon Lee birdenbire neşeli bir kahkaha attı. «Demek haberi Bayan Lydia'ya verdin?»

Horbury koltuğun yanında duruyordu. Nazik bir tavırla karşılık verdi. «Evet, efendim.»

«Sözlerimi olduğu gibi tekrarladın, değil mi?»

«Evet, efendim. Bu konuda hiçbir hata yapmadığımdan emin olabilirsiniz.»

«Senin hiçbir zaman hata yapmadığını biliyorum. Bundan sonra da aynı dikkati göstermelisin, yoksa çok pişman olursun. Peki Bayan Lydia ne söyledi?»

Horbury ağır ağır olanları anlattı. Yaşlı adam bir kahkaha daha atarak sevinçle ellerini ovuşturdu. «Fevkalade... Fevkalade... Herhalde saatlerce düşünüp durdular... Şimdi onlarla konuşmanın zamanı geldi. Böyle yukarı çıksınlar.»

«Peki, efendim.»

Horbury sessizce uzaklaştı.

«Ha, aklıma gelmişken Horbury...» Yaşlı adam, çevresine bakındı. Sonra da küfrü bastı. «Bu adam da kedi gibi. İnsan onun nerede olduğunu bir türlü anlayamıyor.» Sonra sessiz sedasız beklemeye başladı. Bir yandan da çenesini ovuşturup duruyordu. Sonunda yavaşça kapiya vuruldu. Alfred'le Lydia içeri girdiler.

«Hah, geldiniz mi? Lydia'cığım, buraya, yanıma otur. Yanaklarına renk gelmiş.»

«Dışarıdaydım da ondan. Soğuktan insanın yanakları kızarıyor.»

Alfred, «Nasılısınız, babacığım?» diye sordu. «Biraz dinlenebildiniz mi bari?»

«Dinlendim, dinlendim. Çok iyiyim. Rüyamda eski günleri gördüm. Saygıdeğer bir işadamı olmadan önceki günleri...» Yine ansızın bir kahkaha attı.

Lydia yüzünde nazik bir gülümsemeyle, sessiz sedasız oturuyordu. Alfred, «Sanırım Noel için iki konuk daha geleceğinden söz etmiştiniz,» diye mırıldandı.

«A, evet. Size o konuyu anlatmalıyım. Bu yılki Noel benim için ger-

çekten olağanüstü bir şey olacak. Durun bakayım... George, Magdale-na'yla gelecek...»

Lydia atıldı. «Evet. Yarın beşi yirmi geçe.»

İhtiyar Simeon başını salladı. «Zavallı George'un dürüst olduğunu sanıyorlar. Dürüst! Lee'lerin arasından dürüst bir insan çıkmamıştır!»

«Yapmayın babacığım...»

«Sen hariç tabii, oğlum. Sen hariç.»

Lydia sordu. «Ya David?»

«Evet. David. Doğrusu onu çok merak ediyorum. Onu görmeyeli çok oldu. David, ana kuzusu bir çocuktuk. Acaba karısı nasıl bir kadın? Neyse... Hiç olmazsa George gibi kendinden yirmi yaş küçük bir kadınla evlenmemiş.»

Lydia, «Hilda çok hoş bir mektup yazmış,» diye cevap verdi. «Bugün ondan bir telgraf daha aldım. Yarın kesinlikle burada olacaklar-mış.»

Yaşlı adam kurnaz bakışlarla gelinini süzdü. «Şimdiye dek bana hiçbir zaman terbiyesizce bir karşılık vermedin, Lydia. Doğrusu çok iyi yetiştirilmiş olduğunu itiraf etmeliyim. İrsiyet; garip bir şey bu. Çocukla-rımın arasında bana çeken sadece bir tek kişi var.» Gözlerindeki pırıltı daha belirli bir hal aldı. «Şimdi bilin bakalım Noel'de kim geliyor? Üç isim söyleyebilirsiniz. Ama yine de bilemeyeceğinizden eminim.» Bir oğluna, bir gelinine bakıyordu.

Alfred kaşlarını çatı. «Horbury, genç bir hanımdan söz etti.»

«Herhalde bu da meraklanmanıza neden oldu. Bundan eminim. Pılar neredeyse gelir. Arabayla gidip onu almalarını söyledim.»

Alfred sert bir sesle, «Pilar?» dedi.

Simeon Lee güldü. «Pilar Estaravados. Jennifer'in kızı. Torunum yani. Acaba o kime çekti?»

Alfred dayanamayarak bağır. «Bana ondan hiç söz etmediniz, baba!»

Yaşlı adam gülümsedi. «Öyle. Bunu bir sır olarak sakladım. Charl-ton'a mektup yazmasını ve her şeyi yoluna koymasını söyledim.»

Alfred incinmişti. Sitem eder gibi tekrarl. «Bana ondan hiç söz etmediniz.»

Babası hâlâ sinsice gülüyordu. «O zaman size sürpriz yapamazdım ki. Acaba bu evde tekrar gençlerin olması ne gibi bir etki yapacak? Ressam Estaravados'u hiç görmedim. Acaba torunum kime çekti? Annesine mi, yoksa babasına mı?»

Alfred, «Sizce bu doğru bir davranış mı babacağım,» diye başladı. «Her şey gözönüne alınacak olursa...»

Babası sözünü kesti. «Güvence... güvence. Sen yalnız bunu düşünürsün. Her zaman da böyleydin zaten. Oysa ki ben senin gibi değilim. Sonunda ne olursa olsun, hep istediğimi yaparım. O kız benim torunum. Ailedeki tek torun. Babası söyleymiş, böyle yapmış, buna aldırmam ben! O benim kanımdan gelme. Şimdi de buraya gelecek ve benimle oturacak!»

Lydia bağırdı. «Pilar burada mı oturacak?»

Simeon, hemen ona bir göz attı. «Bir itirazın mı var?»

Lydia başını salladı. Gülmeye başlamıştı. «Kendi evinize istediğinizi davet etmenize itiraz edebilir miyim? Hayır... Ben sadece Pilar'ı düşünüyordum.»

«Onu mu düşünüyordun? Ne demek istiyorsun?»

«Bakalım Pilar burada mutlu olabilecek mi?»

Yaşlı adam hızla başını kaldırdı. «Pilar'ın beş parası yok. Bu daveti me sevinmeli.» Lydia omzunu silkeli. Simeon, Alfred'e döndü. «Anlayacağın çok mutlu bir Noel olacak bu. Bütün çocuklarımı göreceğim! Hepsini de! Hepsini de! İşte, bak sana bir ipucu, Alfred. Şimdi bil bakalım diğer konuk kim?» Alfred, şaşkınlıkla ona bakıyordu. Yaşlı adam tekrarladı. «Bütün çocuklarımı göreceğim... Bulamadın mı, Alfred? *Harry*'yi kastediyorum tabii! Kardeşin *Harry*'yi!»

Alfred bembeyaz kesilmişti. Kekeledi. «O... olamaz... H... *Harry*...»

«Evet, *Harry* geliyor.»

«Ama biz onun öldüğünü sanıyorduk!»

«*Harry* ölür mü hiç!»

«O... onu buraya mı çağırdınız?.. Bütün olanlardan sonra...»

«Evet, tıpkı eski hikâyelerde olduğu gibi. Sefihin yuvaya dönüşü. Onu çok iyi bir şekilde karşılamalıyız, Alfred.»

Alfred, «O size... hepimize... çok kötü davrandı. Aile şerefine leke sürdü...»

«Onun suçlarını saymana gerek yok. Oldukça uzun bir liste bu. Ama bildiğin gibi insanlar Noel'de birbirlerini affederler. Evet, ailenin yüzkarasını sevinçle karşılayacağız.»

Babasının karşısındaki koltukta oturan Alfred, ayağa kalktı. «Bu haber, beni çok şaşırttı. Harry'nin bir daha bu eve ayak basmayacağını sanıyordum.»

Simeon öne doğru eğildi. «Sen Harry'yi hiç sevmezsin, değil mi, Alfred?» Sesi çok yumuşaktı.

«Harry'nin size yaptıklarından sonra...»

Simeon bir kahkaha attı. «Geçmiş unutamıyorum artık. Noel'de böyle yapmalıyız, değil mi, Lydia?»

Kadının da rengi uçmuştu. Alaycı bir tavırla, «Bu yılki Noel'i önceden uzun uzun düşündüğünüz anlaşılıyor.» diye mırıldandı.

«Ailemi yanımda görmek istiyorum. Ne de olsa ben artık yaşlı bir adamım... Gidiyor musun, yavrum?»

Alfred dışarı fırlamıştı. Lydia onun peşinden gitmeden önce bir an durdu. Simeon ağır ağır başını salladı. «Bu haberim onu çok sarstı. Harry'yle hiçbir zaman geçinemezlerdi. Harry sürekli Alfred'le alay ederdi. Hatta ona, 'Ağır ve emin,' adını takmıştı.»

Lydia konuşmak için ağzını açtı ama sonra Simeon'un da bunu beklediğini farkederek omzunu silkti. «Yani, tavşanla kaplumbağa hikâyesi. Ama kaplumbağa sonunda hep kazanır.»

Simeon, «Her zaman değil,» dedi. «Her zaman değil, Lydia'cığım.»

Kadın hâlâ gülümsüyordu. «İzninizle. Alfred'in yanına gitmem gerek. Ani heyecanlar onu her zaman sarsar.»

Simeon tiz bir kahkaha attı. «Evet, Alfred değişiklikten hoşlanmaz. Gereğinden fazla ağır ve ciddi bir adamdır.»

Lydia, «Alfred size çok bağlıdır,» diye konuştu.

«Bu da seni çok şaşırtıyor değil mi?»

Lydia başını salladı. «Evet... Bazen...» Odadan çıktı. Simeon dikkatle arkasından bakıyordu.

Sonra ihtiyar adam kendi kendine gülerek, ellerini ovuşturdu. «Çok eğleneceğiz. Doğrusu bu Noel'in zevkini iyice çıkaracağım.»

Zorlukla ayağa kalkarak, bastonuna dayana dayana odanın köşesindeki kasaya gitti. Bunu açarak, titrek elini içeri soktu. Deri bir keseyi aldı. İçindeki yontulmamış elmasları dikkatle yokladı.

«E, nasılsınız güzellerim?.. Yine aynısınız, yine benim en eski dostlarımsınız... O günler ne güzeldi değil mi?.. Sizleri kesip, yontmalarına izin vermeyeceğim. Kadınların boyunlarına dolanmayacak, parmaklarının üzerine yerleşmeyecek, kulaklarından sarkmayacaksınız. Siz benimsiniz! Eski dostlarım! Siz ve ben çok şey biliyoruz. Benim yaşlı ve hasta olduğumu söylüyorlar ama henüz ölmek niyetinde değilim. Bu ihtiyar kurt daha çok yaşayacak. Hayatın tadını çıkaracak Eğlenecek...»

23 Aralık

I

Tressilian kapıyı açmaya gitti. Gelen kimse zili otoriter bir şekilde çalmıştı. Yaşlı uşak holü aşamadan zil sesi tekrar duyuldu. Tressilian öfkeyle kıpkırmızı kesildi. «Bir centilmenin evinin kapısı böyle terbiyesizce, sabırsızca çalınır mı? Eğer kapıyı çalanlar küstah Noel şarkıcılarıysa, onlara ne diyeceğimi biliyorum!»

Kapının üst yarısındaki buzlu camdan bir siluet gördü. Yumuşak bir şapka giymiş, iriyarı bir adamın siluetiydi bu. Tressilian kapıyı açtı. Tahmin ettiği gibi geleni hiç de gözü tutmadı. Yabancı fazla gösterişli, biçimsiz bir elbise giymişti. Üstelik kumaş da desenliydi. Herhalde para istemek niyetindeydi.

Yabancı, «A, a, Tressilian,» dedi. «Nasılın bakayım?»

Tressilian adama bakakaldı. Derin bir soluk aldı. Tekrar baktı. O küstah ifadeli çene, gagamsı burun, pırıltılı, alaycı gözler. Yaşlı uşak şaşkınlıkla bağırdı. «Bay Harry!»

Harry Lee güldü. «Seni çok şaşırttığım anlaşılıyor. Neden? Sana geleceğimi haber vermediler mi?»

«Evet, efendim. Verdiler.»

«O halde neden şaşırdın?» Harry bir iki adım gerileyerek, evi inceledi. Bina kırmızı tuğladan yapılmış, biraz biçimsiz ama sağlam görün-

yordu. «Yine o eski çirkin konak. Ama hâlâ yerli yerinde. Önemli olan da bu zaten. Babam nasıl, Tressilian?»

«Biraz rahatsız, efendim. Odasından fazla çıkamıyor. Ama her şeye rağmen yine de keyfi yerinde!»

«Eski toprak tabii!» Tressilian içeri girdi. Uşak, onun atkısını, biraz fazla gösterişli, geniş kenarlı şapkasını aldı. «Sevgili ağabeyim Alfred nasıl, Tressilian?»

«Çok iyi, efendim.»

Harry, güldü. «Herhalde beni görmek için sabırsızlanıyor?»

«Herhalde, efendim.»

«İşit de inanma, Tressilian. Buraya geleceğimi duyunca Alfred'in fena halde sarsıldığından eminim. Onunla hiçbir zaman geçinemezdik. Eski hikâyeleri bilir misin Tressilian?

«Serserinin dönüşünü hatırlıyor musun? Dürüst kardeş, sefihin geri gelmesinden hiç hoşlanmaz. Bizim sevgili Alfred'in de benim çıkagelmeme hiç memnun olmadığından eminim.»

Tressilian hiç sesini çıkarmadı. Ama iyice dikleşmiş olan sırtından bu sözlerle için için itiraz ettiği anlaşılıyordu. Harry yaşlı uşağın omzuna vurdu. «Haydi bakalım, gidelim, oğlum. Ailenin beni sevinçle beklediğinden eminim.»

Tressilian, «Şöyle buyurun, efendim. Salona. Diğerlerinin nerede olduğunu iyi bilmiyorum, efendim. Ne zaman geleceğinizi bilmedikleri için sizi karşılayamadılar,» dedi.

Harry başını sallayarak, yaşlı uşağın peşisıra holde ilerledi. Biblolarla, vazoları dikkatle inceledi. «Her şey yerli yerinde. Ben buradan ayrılmış yirmi yıl oldu. Yine de hiçbir şeyin değişmediğinden eminim.» Tressilian'ın açtığı kapıdan, salona girdi.

Uşak, «Gidip Bay Alfred'i veya Bayan Lydia'yı bulayım,» diyerek hızla döndü.

Harry salonda bir iki adım attı. Sonra da durakladı. Pencerenin önündeki koltukta oturan genç kızın simsiyah saçlarına, manolya gibi cildine adeta gözlerine inanamazmış gibi bakıyordu. «Aman Tanrım! Aman Tanrım! Sen babamın yedinci ve en güzel karısı mısın?»

Pilar ayağa kalkarak ona yaklaştı. «Ben Pilar Estaravados'um. Siz de annemin kardeşi, Harry dayı olacaksınız.»

Harry hâlâ büyük bir şaşkınlıkla genç kıza bakıyordu. «Ya?.. Demek sen Jennifer'in kızısın?»

Pilar merakla sordu. «Neden benim babanızın yedinci karısı olduğumu söylediniz. Büyükbabam altı kez evlendi mi ki?»

Harry bir kahkaha attı. «Babamın resmen bir tek kez evlendiğinden eminim. Demek adın Pilar?.. Doğrusu bu müzede senin gibi biriyle karşılaşınca oldukça şaşladım... Bu evden hiç hoşlanmazdım. Şimdi tekrar görünce, konağın eskisinden daha da kasvetli olduğunu farkettim.»

Pilar hayretle bağırdı. «Aksine, çok güzel bir ev. Eşyalar olağanüstü. Ya halılar? Her tarafta uzun tüylü halılar var. Biblolar da çok değerli sanırım. Her şey en iyi cins ve lüks.»

Harry güldü. «Bak bu konuda haklısın.» Neşeyle kızı süzdü. «Seni bu karanlık salonda gördükçe..» Sözlerini tamamlayamadı. Çünkü Lydia içeri girmişti.

«Hoşgeldin, Harry. Ben Alfred'in karısı Lydia'yım.»

«Hoşbulduk, Lydia.» El sıkıştılar. Harry kadının zekâ dolu, ince yüzünü çabucak süzdü. Lydia'nın yürüyüşünde ve hareketlerindeki zarıflık de gözünden kaçmamıştı. Çok az kadında görülürdü bu özellik.

Lydia da aynı şekilde Harry'yi incelemişti. «Çok sert birine benziyor,» diye düşünüyordu. «Ama yakışıklı bir adam. Ona güvenilemeyeceği de belli.» Gülerek sordu. «Bu kadar yıl sonra evi nasıl buldun? Değişmiş mi? Yoksa eskisinin aynı mı?»

«Bana aynı geldi...» Harry çevresini inceledi. «Yalnız bu oda tamir edilmiş sanırım. Sonra da yeniden döşenmiş.»

«Hem de kaç defa.»

Harry, «Burayı sen bambaşka bir hale sokmuşsun,» dedi.

«Evet... Galiba...»

Harry kadına bakarak, birdenbire muzip bir tavırla güldü. Lydia irkil-di. Bu haliyle Harry, babasına o kadar benziyordu ki, Adam, «Burası şimdi çok kibar olmuş,» dedi. «Alfred'in çok asil aileden bir kızla evlendiğini duymuştum. Galiba sizin aile İngiltere'ye Fatih William'la gelmiş.»

Lydia gülümsedi. «Öyle sanırım. Ama o günlerdeki durumlarının şimdi de devam ettiğini pek iddia edemeyeceğim.»

Harry sordu. «Alfred nasıl? Yine her zamanki gibi tatsız mı?»

«Bilmiyorum bakalım onu değişmiş bulacak mısın?»

«Diğerleri nasıl? Hepsi İngiltere'nin bir köşesinde değil mi?»

«Hayır. Hepsi de Noel'i geçirmek için buraya geldiler.»

Harry'nin gözleri irileşti. «Noel'de bütün aile biraraya gelecek demek. İhtiyarın nesi var? Böyle şeylere pek aldırmaıdı. Aileye düşkün olduğunu da hiç hatırlamıyorum. O da mı değişti?»

«Belki...» Lydia'nın sesi alaycıydı.

Gözleri ilgiyle iri iri açılmış olan Pilar, bu konuşmayı ilgiyle dinliyordu.

Harry, «Sevgili George nasıl?» dedi. «Tabii eskisi gibi cimri olmalı. Küçükken cebinden yarım peni gitti mi, avaz avaz bağırıp ağladı.»

Lydia, «George, Parlamento'da,» diye yanıt verdi. «Westeringham Milletvekili.»

«Ne? Bizim Patlak Göz, Parlamento'ya mı girdi? İşte bu çok hoş.» Harry başını arkaya atarak, kahkahalarla gülmeye başladı. Sesi kalın ve iticiydi. Pilar soluğunu tuttu. Lydia ise hafif irkildi. Sonra arkadan gelen hafif gürültüyü duyan Harry birdenbire döndü. İçeriye birinin girdiğini farketmemişti. Oysa şimdi Alfred sessizce orada durmuş, yüzünde garip bir ifadeyle kendisine bakıyordu. Harry bir an durakladı. Sonra da dudaklarının kenarında hafif bir gülümseme belirdi. Bir adım atarak, «A,» dedi. «Bizim Alfred.»

Alfred başını salladı. «Merhaba Harry.»

Bir an dikkatle birbirlerini süzdüler. Sonra Harry gülümsedi. «Buraya tekrar döneceğim hiç aklıma gelmezdi.»

«Evet... Sen gideli çok oldu.»

Harry parmağıyla çenesine dokundu. Birine meydan okuyacağı zaman hep böyle yapardı. «Evime döndüğüm için o kadar memnunum ki...» 'Evime' kelimesinin üzerinde özellikle durmuştu.

II

Simeon Lee, «Belki ben çok kötülük ettim...» diye mırıldandı. Koltuğunda arkasına yaslanmıştı. Parmağıyla düşünceli düşünceli çenesini sıvazlıyordu. Yaşlı adamın yanında ise Pilar oturmaktaydı. Simeon sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi tekrarladı. «Evet, belki ben çok kötülük ettim. Ne dersin, Pilar?»

Genç kız omzunu silkti. «Bütün erkekler kötüdür. Rahibeler öyle söylüyor. İşte bu yüzden onlar için sık sık dua etmek gerekir.»

«Ama ben birçok erkekten daha kötüydüm, Pilar» Simeon bir kahkaha attı. «Gelgelelim buna hiç pişman değilim. Hiç pişman değilim. Her dakikanın zevkini ayrı çıkardım. İnsanların yapmaması emredilen bütün günahları işledim diyebilirim. Hile yaptım, hırsızlık ettim, yalan söyledim... Evet... Sonra çapkınlıklarım?. Kadınlarla sürekli ilgim oldu. Geçenlerde biri bana bir Arap şeyhinden söz ediyordu. Adamın kırk muhafızı varmış. Hepsi de onun oğluymuş ve delikanlılar hemen hemen aynı yaştarmış. Kırk! Doğrusu kırk oğlum olup olmadığını bilmiyorum ama gayrimeşru çocuklarımı toplasaydım benimde bir sürü muhafızım olur. E, buna ne dersin Pilar? Beni ayıplıyor musun?»

Pilar şaşkın şaşkın baktı. «Neden ayıplayayım? Erkekler her zaman kadınlara meraklıdır. Babam da öyleydi. İşte bu yüzden de kadınlar çok acı çeker ve durmadan dua ederler.»

İhtiyar Simeon kaşlarını çatmıştı. «Karım Adelaide'ı çok mutsuz ettim... Onunla evlendiğimde çok güzeldi. Sonra? Mızımız, sulu gözlü bir yaratık halini aldı. İnsanın karısı ağlayıp sızladı mı, bütün aksiliği tutuyor... Aslında Adelaide korkağın biriydi. Eğer bana kafa tutsaydı... Ama bunu hiçbir zaman yapamadı. Evlendiğim zaman, buraya yerleşip, eski yaşayışından vazgeçeceğimi, tam bir aile reisi olacağımı düşünüyordum.» Bir an durdu. Sonra da öfkeyle, tiz bir sesle güldü. «Aile reisi... Şu aileye bak! İçlerinde benim yerimi alabilecek bir tek kişi bile yok. Nesi var onların? Damarlarında benim kanım yok mu? Meşru veya gayrimeşru yerimi alabilecek bir oğlum olmadığını iyice anladım artık. Örne-

ğın Alfred. Onun, sadık bir köpek gibi sevgiyle bakması o kadar içimi sıkıyor ki. Her dediğimi yapmaya hazır. Budalanın biri! Ama karısı Liydia'dan hoşlanıyorum. Kuvvetli bir karakteri var. Ama beni hiç sevmiyor. Sırf silik Alfred'in hatırı için bana katlanıyor. Ya George? O da ölü bir balıktan farksız. Ne akli var, ne cesareti. Üstelik cimri de... David? David de ahmağın biri. Annesine çok düşkündü. Neyse ki kendisini rahat ettirecek, akli başında bir kadınla evlenebilmiş.» Yumruğunu koltuğun kenarına indirdi. «Harry hepsinden iyi! Zavallı, ahlaksız Harry. Ama hiç olmazsa o hayat dolu.»

Pilar başını salladı. «Evet çok hoş biri. Yüksek sesle gülerek, başını arkaya atıyor. Evet, doğrusu ondan hoşlanıyorum.»

Yaşlı adam kıza baktı. «Öyle mi, Pilar? Zaten kendisini kızlara beğendirmesini her zaman bildi. Bu bakımdan bana çekmiş.» Gülmeye başladı. «Zevkli bir hayat sürdürdüm ben. Her şeyim vardı.»

Pilar, «İspanyolların bir atasözü vardır,» diye belirtti. «Tanrı, 'Her istediğini al fakat bedelini öde,' der.»

Simeon elini takdirle koltuğun kenarına vurdu. «Güzel bir söz... İstediyi al... Ben de bütün hayatım boyunca bunu yaptım. Hep istediğimi aldım.»

Pilar aniden sordu. «Peki bedelini ödediniz mi, büyükbaba?»

Simeon birdenbire duraklayarak genç kıza baktı. «Doğrusu, bunu bilmiyorum.» Sonra da ani bir öfkeyle bağırdı. «Neden sordun? Bunu sormanın nedeni ne?»

Pilar mırıldandı, «Bilmem... Merak ettim...» Siyah gözlerinde gizemli bir ışıltı vardı. Başını arkaya atmış, güzelliğinden, kadınlığından emin bir tavırla oturuyordu.

Simeon homurdandı. «Seni şeytan...»

Pilar usulca, «Ama benden hoşlanıyorsunuz, büyükbaba,» diye cevap verdi. «Burada oturup sizi dinlediğim için çok memnunsunuz.»

Simeon başını salladı. «Evet, bu hoşuma gidiyor. Yıllardan beri senin kadar güzel ve genç bir yaratık görmedim... Senin burada oturman ihtiyar kemiklerimi ısıtıyor... Üstelik sen benim kanımdansın, benim torunumsun. Aferin Jennifer'e. Çocuklarımin içinde en becerikli-

sinin o olduğu anlaşıyor.» Pilar gülümsedi. Yaşlı adam, ekledi. «Fakat beni kandıramadığını da sana söylemeliyim. Burada sabırla oturup, benim saçmalıklarımı dinlemenin nedenini biliyorum. Para yüzünden... Hep para yüzünden. Yaşlı büyükbabanı sevdiğini iddia edecek değilsin ya.»

Pilar ciddi bir tavırla ona baktı. «Hayır, sizi sevmiyorum. Ama çok hoşuma gidiyorsunuz, büyükbabacığım. Bu sözlerime inanın. Çünkü doğru bunlar. Gençliğinizde çok kötülük etmişsiniz. Ama bu da hoşuma gidiyor. Bu evdekilerin içinde en insana benzeyeni, en canlı, hayat dolu olanı sizsiniz. Ayrıca bana ilgi çekici şeyler de anlatıyorsunuz. Dünyayı dolaşmış, macera dolu bir yaşam sürmüşsünüz. Eğer erkek olsaydım ben de böyle yapardım.»

Simeon, «Evet,» diye mırıldandı. «Bunun doğru olduğu belli... Zaten çok kişi bizde çingene kanı olduğunu söyler. Harry hariç, diğerlerinin halinden anlaşılmıyor bu. Oysa sen tam bir Lee'sin... Biliyor musun, ben aslında çok sabırlı bir adamımdır. Gerekli olduğunda tabii. Bir keresinde bana kötülük eden bir adamdan intikam alabilmek için tam on beş yıl bekledim. Lee'lerin diğer bir özelliği de budur. Onlar unutmazlar! İntikam almak için yıllarca bekleyebilirler. Vaktiyle bir adam beni dolandırdı. Elime intikam alma fırsatı ancak on beş yıl sonra geçti. Ondan sonra hemen saldırdım. Adamı mahvettim.» Usulca güldü.

Pilar sordu. «Güney Afrika'da mı oldu bu?»

«Evet. Çok güzel bir yerdir orası.»

«Oraya tekrar döndünüz değil mi?»

«Evlendikten beş yıl sonra gittim. Güney Afrika'yı son görüşüm oldu bu.»

«Ama ondan önce? Afrika'da yıllarca oturdunuz değil mi?»

«Evet...»

«Bana orayı anlatsanıza...»

Simeon Lee konuşmaya başladı. Sonra da duraklayarak, «Tamam,» dedi. «Bak sana ne göstereceğim» Ağır ağır ayağa kalktı. Bastonuna dayanarak topallaya topallaya köşedeki büyük kasaya gitti. Açtıktan sonra Pilar'a işaret etti. «Gel, şunlara bak. Eline alıp yokla.» Kızın

şaşkınlık dolu yüzüne bakarak, bir kahkaha attı. «Bunların ne olduğunu biliyor musun? Elmas yavrum, elmas.»

Pilar'ın siyah gözleri iri iri açıldı. «Ama bunlar küçük çakıl taşlarından farksız.»

Simeon güldü «Bunlar yontulmamış elmas. Madenden böyle çıkarılırlar.»

Pilar hayretle sordu. «Yani, bunlar kesildiğinde pırlanta halini mi alacak?»

«Tabii.»

«Hepsi de pırl pırl parlayacaklar mı?»

«Evet. Hem de nasıl!»

Pilar çocuksu bir tavırla, «Ah,» diye bağırdı. «Buna inanmam.»

Onun bu hali yaşlı adamın çok hoşuna gitmişti. «İnan, söylediklerim doğru.»

«Bunlar değerli mi?»

«Tabii. Ama taşlar yontulmadıkça değerleri hakkında kesin bir şey söylenemez. Yine de her şeye rağmen bu bir avuç taş üç yüz, dört yüz bin sterlin eder.»

Pilar ağır ağır tekrarladı. «Üç yüz, dört yüz... bin... sterlin...» Genç kızın gözleri kocaman kocaman açılmıştı. «O halde bu taşları neden satmıyorsunuz?»

«Çünkü onların yanımda olması hoşuma gidiyor.»

«Ama o kadar para...»

«Benim paraya ihtiyacım yok.»

«Anlıyorum...» Bu sözlerin Pilar'ı çok etkilediği belliydi. «Peki bunları neden yonturmuyorsunuz? O zaman çok daha güzel olmazlar mı?»

«Taşların bu hali daha çok hoşuma gidiyor.» Simeon'un yüzünde sert bir ifade belirmişti. Başını çevirerek, sanki kendi kendine konuşmuş gibi mırıldandı. «Onlara dokunduğumda geçmişe dönüyorum. Güneş... Büyük ovaların kokusu... Öküzler... İhtiyar adam... Gençler... Akşamlar...»

Kapıya yavaşça vuruldu. Simeon genç kıza, «Taşları kasaya koy,»

diye emretti. «Sonra da kapağı hızla çarparak kasayı kapat.» Kapiya seslendi. «Giriniz.»

Horbury bir gölge gibi kapıda belirdi. «Çay hazır, efendim...»

III

Hilda, «Hah, burada mıydın David?» diye gülümsedi. «Ben de deminden beri seni arıyorum. Aman bu oda çok soğuk. Hemen çıkalım.»

David bir süre karşılık vermedi. Durmuş, saten yüzü solmuş, alçak bir koltuğa bakıyordu. «İşte bu annemin koltuğu... Hep buna otururdu... Hiç değişmemiş... Eskisinin aynı... Yalnız kumaşı solmuş.»

Hilda'nın kaşları hafifçe çatıldı. «Anlıyorum... Haydi gel, gidelim artık. Burası çok soğuk.»

David bu sözlerle aldırmaı bile. Merakla etrafına bakınıyordu. Sürekli burada otururdu. Şuradaki tabureye yerleşerek masal dinlediğini hatırlıyorum... *Parmak Çocuk*... Evet, annem bana Parmak Çocuğı okurdu. Ben o zamanlar henüz altı yaşındaydım sanırım.»

Hilda kesin bir tavırla kocasının koluna girdi. «Gel, salona dönelim, hayatım. Bu oda buz gibi...»

David usulca döndü. Ama kadın adamın hafifçe titrediğini hissetti. «Aynı... Hiç değişmemiş... Sanki zaman aniden durmuş.»

Hilda'nın yüzünde endişeli bir ifade belirdi. Fakat kadın yine neşeli, azimli bir sesle, «Acaba herkes nerede?» dedi. «Çay saati geldi sanırım.»

David kolunu kurtararak, başka bir kapıyı açtı. «Burada bir piyano vardı... Tamam, işte orada! Acaba akordu bozuk mu?» Tabureye oturarak, piyanoyu açtı. Parmaklarını hafifçe tuşlarda dolaştırdı. «Evet... Akortlu... Bunu ihmal etmedikleri anlaşılıyor.» Eski bir parça çalmaya başladı. Müziğe karşı yeteneğı olduğu anlaşılıyordu.

Hilda, «Bu parça neydi?» diye sordu. «Bana tanıdık geldi ama ne olduğunu anımsayamadım.»

«Bu parçayı yıllardan beri çalmadım. Annem bunu çok severdi. Mendelson'un 'Sözsüz Şarkıları'ndan biri bu.» Tatlı melodi odaya doldu.

Hilda, «Haydi,» dedi. «Mozart'tan da bir şeyler çalsana.»

David başını sallayarak, yine Mendelson'un başka bir parçasına geçti. Sonra birden ellerini tuşlara vurdu. Piyanodan tuhaf bir gürültü çıktı. David ayağa fırlamıştı. Her yanı titriyordu.

Hilda ona sokuldu, «David... David...»

David mırıldandı. «Bir şeyim yok... Bir şeyim yok...»

IV

Zil, sert bir şekilde çalındı. Tressilian, uşaklara ait küçük bölmede oturduğu yerden kalkarak, ağır ağır kapıya doğru gitti.

Zil tekrar çaldı. Tressilian kaşlarını çattı. Kapıdaki buzlu camın arkasından uzun boylu, şapka giymiş bir adamın silueti görülüyordu. Tressilian eliyle alnını ovuşturdu. Yaşlı uşak kaygılıydı. Sanki daha önce olan bir olay yeniden tekrarlanıyordu.

Tressilian uzanarak kapıyı açtı. O zaman o sihirli hava da kayboldu. Kapının önünde duran adam, «Bay Simeon Lee burada mı oturuyor?» diye sordu.

«Evet, efendim.»

«Kendisiyle görüşmek istiyorum.»

Tressilian'ın hafızasında eski bir anı canlandı. Bay Simeon Lee, İngiltere'ye ilk yerleştiği yıllarda böyle konuşurdu. Yaşlı uşak bir an kararsızlıkla başını salladı. «Bay Lee rahatsız, efendim. Son zamanlarda birçok kimseyle görüşmüyör. Eğer...»

Yabancı uşağın sözünü kesti. «Lütfen şunu Bay Lee'ye verin.» Cebinden çıkardığı bir zarfı Tressilian'a uzattı.

«Başüstüne, efendim.»

V

Simeon Lee zarfı aldı. İçindeki tek katlı kâğıdı çıkardı. Yüzünde şaşkınlık dolu bir ifade vardı. Kaşlarını kaldırarak, güldü. «İşte bu olağanüstü!» Sonra uşağa döndü. «Bay Farr'ı buraya getir, Tressilian.»

«Peki, efendim.»

Simeon, «Ben de Eb'i düşünüyordum,» diye mırıldandı. «Eb Farr, Güney Afrika'da, Kimberley'de benim ortağımdı. Şimdi oğlu kalkıp beni görmeye gelmiş.»

Tressilian tekrar kapıda belirdi. «Bay Stephen Farr.»

Stephen salona girerken oldukça kaygılıydı. Ama bunu belli etmemek için biraz küstahça bir tavır takınmıştı. «Bay Lee?» O anda Güney Afrikalılara özgü lehçesi iyice belirginleşmişti.

«Seni gördüğüme çok sevindim. Demek sen Eb'in oğlusun.»

Stephen oldukça sıkılgan bir tavırla gülümsedi. «Bu İngiltere'ye ilk gelişim. Babam, bana hep İngiltere'ye geldiğim takdirde sizi kesinlikle aramamı söylerdi.»

«Aferin...» Yaşlı adam, döndü. «Bu benim torunum Pilar Estaravados.»

Pilar nazlı nazlı, «Tanıştığımıza memnun oldum,» diye mırıldandı.

Stephen, kendi kendine, «Bu küçük amma da soğukkanlı,» dedi. «Beni gördüğü zaman bir an şaşaladı ama artık bunu halinden anlamak mümkün değil.»

Stephen de ağır ağır yanıt verdi. «Bu benim için büyük bir şeref, Miss Estaravados.»

Simeon Lee atıldı. «Otur da bana kendinden söz et. İngiltere'de çok kalacak mısın, oğlum?»

«Artık buraya geldim ya. Acele edecek değilim.» Stephen başını arkaya atarak güldü.

Yaşlı adım da, «Doğru,» diyerek gülümsedi. «Bir süre burada kalmalısın.»

«Yok, yok. Sizi rahatsız etmek istemem. Noel'e iki gün kaldı.»

«İyi ya. Noel'i bizimle geçirmelisin. Ama başka planların varsa o zaman bir şey diyemem.»

«Öyle bir şey yok ama sizi...»

Simeon onun sözünü kesti. «Tamam. Burada kalacaksın.» Genç kıza döndü. «Pilar, git Lydia'ya Noel için bir konuğumuz daha olduğunu şöyle.»

Pilar odadan çıkarken Stephen dikkatle genç kızı süzüyordu. Bunu farkedenden yaşlı adam, usulca bıyık altından güldü. Lydia birkaç dakika sonra içeriye girdiğinde Simeon'la Stephen Farr Afrika'dan söz ediyorlardı.

Simeon, «Bu Stephen Farr, Lydia,» dedi. «Eski arkadaşım ve ortağım Eb Farr'ın oğlu. Noel'i bizimle geçirecek. Ona oda bulabileceğini umarım.»

Lydia gülümsedi. «Tabii bulurum.» Hızla yabancıyı süzdü. Stephen'in bronz yüzüne, mavi gözlerine, arkaya attığı gururlu başına bir göz attı. Simeon mırıldandı. «Stephen, oğlum. Bu gelinim Lydia.»

Stephen endişeyle kadına bakıyordu. «Böyle bir aile toplantısına karışmaya kalktığım için özür dilerim.»

Simeon atıldı. «Sen de aileden sayılırsın, oğlum. Bunu böyle düşün.»

«Çok naziksiniz, efendim.»

Pilar tekrar odaya girerek, yine Simeon Lee'nin yanına geçti. Siyah gözlerini sıkılğan bir tavırla yere dikti.

24 Aralık

I

Harry, «Burada kalmamı gerçekten istiyor musunuz, baba?» diye sorarak başını arkaya attı. «Diğerlerini bir hayli rahatsız ettiğimin herhalde farkındasınız.»

Simeon sert bir sesle bağırdı. «Ne demek istiyorsun?»

Harry mırıldandı. «Ağabeyim Alfred... Sevgili ağabeyim Alfred. O benim eve dönmüş olmama kızıyor.»

Simeon, «Ne yapalım?» diye homurdandı. «Bu evin sahibi benim.»

«Öyle de olsa, birçok konuda Alfred'e güvendiğinizi biliyorum. Onun için her şeyi altüst etmek...»

Yaşlı adam, «Sana söylenileni yapacaksın,» dedi.

Harry esnedi. «Ev yaşamına alışabileceğimi pek sanmıyorum. Benim gibi dünyanın dört bucağını dolaşmış biri için sıkıcı bir şey bu.»

Babası ona baktı. «Evlenip buraya yerleşmen iyi olur.»

Harry kaşlarını kaldırdı. «Kiminle evleneceğim?.. İnsanın yeğeniyle evlenememesi çok kötü. Bizim küçük Pılar çok etkileyici!»

«Demek bunu farkettin?»

«Evlenmek dediniz de aklıma geldi. Bizim şişko George'un seçtiği kadın da fena değil. Kim o?»

Simeon omzunu silkti. «Ne bileyim ben? George onunla bir defile-

de tanışmış sanırım. Magdalena mankenmiş. Babasının da iflas etmiş bir tüccar olduğunu iddia ediyor.»

Harry güldü. «Hep öyle söylerler zaten. Ama George dikkatli olmazsa o kadın başına dert açabilir.»

Simeon, «George budalanın biri,» diye homurdandı.

Harry, «Kadın bizimkiyle neden evlenmiş?» dedi. «Parası için mi?»

Simeon yine omzunu silkti. «Bunu ona sor...»

Harry dikkatle babasını süzdü. «Eğer Alfred'i yatıştırabileceğinizden eminseniz...»

Simeon öfkeyle, «O konuyu şimdi hallederiz,» diye söylenerek, yanındaki zile bastı. Horbury hemen bir gölge gibi kapıda belirdi. Simeon emretti. «Bay Alfred'e söyle. Biraz buraya gelsin.»

Uşak dışarı çıktıktan sonra Harry mırıldandı. «Bu adam kapılardan içeriyi dinliyor.»

Simeon dudak büktü. «Herhalde...»

Alfred telaşla içeri girdi. Kardeşini görünce yüzünde tuhaf bir anlam belirip kayboldu. Sonra da Harry'e bakmamaya çalışarak babasına, «Beni mi istediniz, baba?» diye sordu.

«Evet, evet. Otur bakalım. Evde birtakım değişiklikler yapılması gerektiğini düşündüm. Artık bize iki kişi daha katıldı...»

«İki?»

«Pilar bizimle oturacak tabii. Harry de artık bir daha gitmemek üzere evine döndü.»

Alfred mırıldandı. «Demek Harry artık burada kalacak?»

Harry kaşlarını kaldırdı. «Kalmamam için bir neden var mı?»

Alfred öfkeyle ona döndü. «Bunu senin daha iyi bilmen gerek.»

«Kusura bakma ama bilmiyorum.»

«Olanları unuttun mu? O çirkin davranışlarını. O büyük rezalet...»

Harry rahat bir şekilde elini salladı. «O günler çok geride kaldı, oğlum.»

«Babamın bütün fedakârlıklarına karşılık oldukça kötü bir şekilde hareket ettin.»

«Buraya bak, Alfred. Bu konu sadece babamı ilgilendirir, seni

değil. Madem o beni affetmeye ve olanları unutmaya razı...»

Simeon söze karıştı. «Tabii hazırım. Ne de olsa Harry benim oğlum, Alfred.»

«Öyle de olsa yaptıkları...»

Simeon sert bir sesle, «Harry burada oturacak,» dedi. «Ben bunu istiyorum... Elini şefkatle Harry'nin omzuna koydu. «Çünkü onu seviyorum.»

Alfred ayağa fırlayarak odadan çıktı. Yüzü bembeyaz kesilmişti. Harry de ayağa kalkıp onun peşinden gitti. Neşeyle gülüp duruyordu.

Simeon bir kahkaha attı. Sonra irkilerek başını çevirdi. «Ne oluyor? A, sen miydin Hurbury? Öyle gölge gibi dolaşıp durmasana!»

«Affedersiniz, efendim.»

«Neyse, neyse... Şimdi senden yapmanı istediğim bazı şeyler var. Öğle yemeğinden sonra herkesin burada toplanmasını istiyorum. *Herkesin!*»

«Emredersiniz, efendim.»

«Bir şey daha var... Sen de onlarla birlikte gel. Buraya yaklaşırken *sesini özellikle yükselt ki, geldiğinizi anlayayım.* Artık sen bir bahane bulursun. Anladın mı?»

«Evet, efendim.» Hurbury aşağıya inerek Tressilian'ı buldu. «Bana sorarsanız oldukça neşeli bir Noel geçireceğiz.»

Yaşlı uşak sert bir sesle sordu. «Ne demek istiyorsun?»

«Bakın bekleyin, göreceksiniz. Evdekiler Noel'e hevesle hazırlanıyorlar. Hepsinin güzel Noel hediyeleri alacaklarından da eminim.»

II

Hepsi de yaşlı adamın odasına girerlerken aniden kapının önünde durakladılar. Simeon Lee telefonda konuşuyordu. Onlara bakarak elini salladı. «Oturun, oturun. İşim kısa.» Sonra tekrar telefona döndü. «Alo? Avukat Charlton'un yazıhanesi mi... Charlton, sen misin? Ben Simeon

Lee... Evet, gerçekten öyle... Evet... Hayır... Sadece benim için yeni bir vasiyetname hazırlamanı istiyordum... Evet, diğerini hazırlayalı epey oldu... Ne yazık ki durum değişti... Hayır, hayır, acelem yok. Noel'ini altüst etmek istemiyorum. Birkaç gün sonra gel, ben sana yeni vasiyetnamemi nasıl istediğimi anlatırım. Merak etme, merak etme. Henüz ölmek niyetinde değilim.» Telefonu kapayıp, odadaki sekiz kişiye döndü. Bir kahkaha atarak, «Ne o?» diye sordu. «Hepinizin de suratı asılmış.»

Alfred, «Bizi çağırtmışsınız.» dedi.

Simeon hemen, «Ah,» dedi. «Affedersiniz. Ortada öyle ciddi bir şey yok. Yoksa bunun resmi bir aile toplantısı olduğunu mu sandınız? Öyle bir şey yok. Yalnız bugün çok yorgunum. Akşam yemeğinden sonra yanıma çıkmanıza gerek yok. Çünkü erken yatacağım. Noel'e çok canlı olmalıyım.» Gülümsedi.

George bilmişcesine bir tavırla başını salladı. «Tabii... Tabii...»

Simeon hâlâ gülümsüyordu. «Noel, fevkalade bir şeydir. Aile bağlarını da çok kuvvetlendirir. Sen ne dersin, Magdalena'cığım?»

Magdalena Lee irkildi. Aptal ifadeli ağzı hafifçe açılmıştı. Sonra kendini topladı. «E... evet...»

Simeon, «Dur bakayım...» diye mırıldandı. «Sen bir tüccarla oturuyordun değil mi? Babanla yani. Ama belki Noel'leriniz fazla eğlenceli geçmezdi. Ne de olsa bunun için ailenin bizim gibi kalabalık olması gerek.»

«Şey... evet... herhalde.»

Simeon bu kez George'a baktı. «Sana böyle bir zamanda kötü bir şey söylemek istemezdim, oğlum. Ama korkarım sana verdiğim parayı biraz azaltmak zorundayım. Ev kalabalıklaştığı için, masrafımız da artacak tabii.»

George mosmor kesildi. «Buraya bakın, baba, bunu yapamazsınız!»

Simeon yavaşça sordu. «Yapamaz mıyım?»

«Benim masraflarım da çok. Aslında verdiğiniz para bize yetmiyor bile. Sürekli tasarruf etmem gerek.»

Simeon, «Tasarrufu biraz da karın yapsın,» diye karşılık verdi. «Kadınlar böyle şeylerden çok iyi anlarlar. Sonra becerikli bir kadın elbiselelerini kendisi dikebilir. Örneğin karım bu konuda çok ustaydı. Zaten bütün bildiği de buydu onun. İyi bir kadındı ama o kadar da iç sıkıcıydı ki...»

David ayağa fırladı. Yaşlı adam, «Otur, oğlum,» dedi. «Bir şey devireceksin.»

David boğulur gibi bağırdı. «Annem...»

Simeon dudak büktü. «Annen kuş beyinlinin biriydi. Çocuklarının da zekâlarını ondan almış oldukları belli.» Aniden dikleşti. Yanakları kızarmıştı. «Hiçbiriniz de beş para etmezsiniz. Hepinizden de bıktım! Siz erkek değil, bir sürü zayıf karakterli, muhallebi çocuklarıyorsunuz! Pilar hepinize bedel! Belki siz meşru çocuklarırsınız ama bu dünyada bir yerde sizden daha adama benzer, övünebileceğim bir oğlum olduğundan eminim. Buna yemin edebilirim!»

Harry bağırdı. «Baba, rica ederim!» Ayağa fırlamıştı. Her zaman neşeli olan yüzünde öfkeli bir ifade vardı.

Simeon söylendi. «Bu sözlerim sana da! Sen şimdiye dek ne yaptın? Dünyanın neresine gidersen git, benden para dilendin! Hepinizden de bıktım! Defolun!» Arkasına yaslandı. Soluk soluğaydı.

Diğerleri yavaş yavaş dışarı çıktılar. George'un öfkeden yüzü hâlâ mosmordu. Magdalena'nın korkmuş gibi bir hali vardı. David'in rengi uçmuş, tirtir titriyordu. Harry öfkeyle homurdanarak odadan fırladı. Alfred ise uykuda yürüyormuş gibi görünüyordu. Lydia başını gururla kaldırmış, kocasının peşinden gidiyordu. Sadece Hilda bir an durakladı. Sonra da geri dönerek, ihtiyar adamın başına dikildi. Bu şişmanca kadının hareketlerinde tehlikeli bir şeyler vardı.

Simeon öfkeyle sordu. «Ne istiyorsun?»

Hilda, «Mektubunuz geldiği zaman,» diyerek söze başladı. «Yazdıklarınıza inandım. Noel'de ailenizle beraber olmayı istediğinizi zannettim. Bu yüzden de David'i buraya gelmeye ikna ettim.»

Simeon, «E, ne olmuş?» dedi.

Hilda başını salladı. «Onları birbirine düşürmek niyetindesiniz. Öyle

değil mi? Eğer bu sizin eğlence fikrinizse, Tanrı yardımcınız olsun!»

Simeon gülmeye başladı. «Benim eğlence fikrim herkesinkinden başkadır. Bu şakanın herkesin hoşuna gitmeyeceğini biliyorum. Ama ben eğleniyorum ya.» Hilda'nın sessizce kendini süzdüğünü farkederek, hafif bir sesle bağırdı. «Ne düşünüyorsun?»

Hilda mırıldandı. «Korkuyorum...»

Simeon, «Benden mi korkuyorsun?» dedi.

Hilda, «Hayır,» diye karşılık verdi. «*Sizin için* korkuyorum.» Sonra da idam hükmünü bildirmiş bir hâkim edasıyla ağır ağır odadan çıktı.

Simeon kadının arkasından bakakalmıştı. Sonra mırıldandı. «Gidip elmaslarıma bakayım...»

III

Sekize çeyrek kala zil çaldı.

Tressilian kapıyı açmaya gitti. Tekrar küçük bölmeye döndüğünde Horbury oradaydı. Tepsideki kahve fincanlarını kaldırarak, bunların altlarındaki işaretlere bakıyordu.

Yaşlı uşağı görünce, «Kim geldi?» diye sordu.

«Polis... Şube Şefi Bay Sugden... Dikkat etsene!» Çünkü o sırada Horbury elindeki fincanlardan birini müthiş bir gürültüyle düşürmüştü. Tressilian homurdandı. «Şu yaptığın işe bak! On bir yıldan beri bu fincanları ben yıkar, ben kurularım. Bugüne kadar bir teki bile kırılmamıştı. Sonra sen üzerine vazife olmadığı halde bunlarla oynamaya kalktın. Olanlar da oldu.»

Horbury özür diledi. «Affedersiniz, Bay Tressilian. Çok üzgünüm.» Adamın yüzü ter içindeydi. «Bu iş nasıl oldu anlayamadım. Polis mi geldi dediniz.»

«Evet. Şube şefi Bay Sugden.»

Simeon'un uşağı renksiz dudaklarını yaladı. «Ne... ne istiyormuş?»

«Polis yetimleri için yardım...»

«Ya!» Horbury doğruldu. Sonra da daha normal bir sesle, «E,» dedi. «Para alabildi mi bari?»

«Makbuz defterini yukarıya, Bay Simeon Lee'ye götürdüm. Bana Bay Sugden'i yanına getirmemi ve şeri sūrahisini de çıkarmamı söyledi.»

Horbury söylendi. «Noel'de de yardım isteyen isteyene. Yalnız o ihtiyar şeytan çok cömert. Tabii kusuru çok, o da başka.»

Tressilian gururla karşılık verdi. «Beyefendinin eli çok açıktır.»

Horbury başını salladı. «En iyi yanı da bu zaten. Eh, neyse, ben gideyim artık.»

«Sinemaya mı gidiyorsun?»

«Evet, öyle gibi. Allahaismarladık, Bay Tressilian.» Hizmetkârların bölmesine açılan kapıdan geçti.

Tressilian duvardaki saate baktı. Sonra yemek odasına geçerek masaya peçeteleri koydu. En sonunda sofrada bir eksiklik olup olmadığını baktı. Hole çıkarak yemeği haber veren gongu çaldı.

Gongun son yankıları da hafiflerken Şube Şefi Sugden merdivenlerden indi. Başkomiser Sugden iriyarı, yakışıklı bir adamdı. Sıkıca düğmenlenmiş, lacivert bir elbise giymişti. «Ben çok önemli bir adamım,» dermiş gibi bir tavırla yürüyordu.

Tressilian'a nazikçe, «Bu gece don olacak galiba,» dedi. «Doğrusu tam Noel'e göre bir hava. Son zamanlarda hava mevsime uymayacak kadar ılıklaşmıştı.»

Tressilian başını salladı. «Rutubet romatizmalarıma çok dokunuyor.»

Sugden, «Kötü bir hastalıktır romatizma,» diye mırıldanarak Tressilian'ın açtığı kapıdan dışarı çıktı. Yaşlı uşak, Başkomiserin arkasından kapıyı kapattıktan sonra ağır ağır döndü. Eliyle gözlerini ovuşturup duruyordu. Sonra Lydia'nın salona girdiğini görerek doğruldu. George Lee ise merdivenlerden iniyordu. Tressilian yerini alarak beklemeye başladı. Son, konuk yani Magdalena da salona girdikten sonra yaşlı uşak kapıya yaklaştı. «Yemek hazır, efendim.»

İhtiyar Tressilian bir bakıma kadın giyiminden çok iyi anlardı. Elin-

de içki sürâhisi masanın etrafında dolaşırken, kadınların elbiselerine de hemen bir göz attı. «Bayan Lydia yeni çiçekli siyah elbisesini giymiş. Deseni çok ilginç. Her kadın bu elbiseyi giyemez ama Bayan Lydia'ya yakışmış. Bayan Magdalena'nın arkasındaki bir Paris orijinali olmalı. Bay George bunun parasını verirken neler söyledi kimbilir? Bay George para harcamaktan hiç hoşlanmaz. Bayan Hilda kibar bir hanım. Ama siyah kadife bir elbise giyseydi çok daha iyi olurdu. Kırmızı desenli kadife kendisine hiç gitmemiş. Miss Pilar'ın elbisesi önemli değil. İnce vücudu ve bu saçlarıyla ona her şey yakışır. Elbisesi ince, beyaz ucuz bir şey. Ama yakında Bay Simeon Lee ona bol bol tuvalet alır. Beyefendi torununu çok sevdi.»

Tressilian, Bayan Magdalena'nın kulağına nezaketle, «Ren şarabı mı, Bordo mu?» diye fısıldadı. Gözucuyla da yardımcısı Walter'in yine her zamanki gibi salçadan önce sebzeği getirdiğini farketmişti. «Ona o kadar da tembih ettim,» diye düşündü.

Yaşlı uşak sufleyi getirdiğinde kadınların tuvaletlerini, Walter'in kalınkafalılığını unutmuştu artık. Bu kez de, kendi kendine, «Bu akşam kimsenin sesi çıkmıyor,» diyordu. «Hoş tam anlamıyla sessiz oldukları da söylenemez. Bay Harry, Güney Afrika'dan söz edip duruyor. Hayır, Bay Harry değil, Güney Afrika'dan gelen konuk; Bay Stephen Farr. Diğerleri zaman zaman bir iki kelime söylüyorlar. Bay Alfred'in hasta gibi bir hali var. Tabağındaki yemeğe dokunmadı bile. Bayan Lydia'nın onun için kaygılandığı belli. Bay George'un yüzü mosmor. Yemeklerin lezzetine bakmadan lokmaları adeta yutuyor. Bayan Magdalena da bir şey yemiyor. Herhalde rejim yapıyor olacak. Miss Pilar neşeli. Yemeklerden hoşlandığı da belli. Güney Afrika'dan gelen Bay Stephen Farr'la konuşup gülüyor. Bay Farr'da ona hayran. O ikisinin bir derdi olmadığı anlaşılıyor. Ya Bay David? Doğrusu onun için çok kaygılanıyorum. Bay David tıpkı annesine benziyor. Yaşını da hiç göstermiyor. Ama sinirleri gergin. İşte bardağını devirdi.»

Tressilian dökülen şarabı hemen sildi. Bay David bunun farkında değil gibiydi. Yüzü bembeyaz, hareketsiz oturuyordu.

Yaşlı uşak, «Tuhaf...» diye düşündü. «Horbury de biraz önce eve

bir polisin geldiğini duyunca bembeyaz kesildi... Sanki...» Tressilian irkildi. Yardımcısı Walter elindeki armut dolu tabağı düşürmüştü. «Artık doğru dürüst uşak yetişmiyor. Walter'in haline bakan onu seysis yamağı sanır...» Tressilian portoyla dolaşmaya başladı. «Bay Harry bu akşam biraz dalgın. Bay Alfred'e bakıp duruyor. Daha küçükken bile birbirlerini hiç sevmezlerdi. Tabii babaları hep Bay Harry'i tercih eder, bu da Bay Alfred'i sinirlendirirdi. Beyefendi, Bay Alfred'i fazla sevmiyor. Yazık. Oysa Bay Alfred, babasına çok bağlıdır... Tamam, Bayan Lydia ayağa kalktı. Elbisesinin deseni çok güzel. Omuzlarındaki pelerin de şık doğru-su... Bayan Lydia tam bir hanımefendi...»

Tressilian porto içen erkekleri yemek odasında bırakarak, dışarı çıktı. Kapıyı kapatarak, bölmeye gitti. Kahve tepsisini salona götürdü. Dört kadın, sıkıntılı sıkıntılı oturuyorlardı. Konuştukları da yoktu. Yaşlı uşak sessiz sedasız kahve verdi. Sonra tekrar dışarı çıktı. Bölmeye giderken, yemek odasının kapısı açılarak, David Lee gözüktü. Adam, dönerek holden ilerledi. Salona girdi.

Tressilian ise bölmede kendisini bekleyen Walter'in karşısına dikilerek onu bir güzel azarladı. Delikanlı, hemen hemen küstahça bir tavır takındı ama bir şey de söylemedi. En sonunda yalnız kalan Tressilian, yorgun bir şekilde bölmedeki sandalyeye çöktü. Yaşlı uşak, garip bir duyguya kapılmıştı. «Noel geldi... Herkesin sınırları bozuk... Evde elektrikli bir hava var... Bu hiç hoşuma gitmiyor.»

Tressilian kendini zorlayarak, ayağa kalktı. Salona giderek kahve fincanlarını topladı. İçeride Lydia'dan başka kimse yoktu. Kadın odanın bir ucundaki pencerenin önündeydi. Perdeler onu yarı gizliyordı. Lydia dalgın dalgın dışarıyı seyreliyordu.

İçeriki odadan piyano sesi yükseldi.

«Bay David bu...» Sonra Tressilian kendi kendine sordu. «Fakat 'Ölüm Marşı'nı neden çalıyor? Bu evde sahiden de bir tuhafılık var...»

Yaşlı uşak holden ağır ağır geçerek, tekrar bölmeye gitti.

Ve ilk kez o zaman yukarıdan gelen gürültüyü duydu... Kırılan tabak, çanak... Devrilen eşyalar... Birtakım garip sesler. Tressilian, «Tanrım,» dedi. «Beyefendi ne yapıyor? Yukarıda neler oluyor?»

Sonra tiz, sert bir çığlık duyuldu. Bu korkunç, adeta gargara yapan bir insanın çıkardığına benzeyen bir sesle sona erdi.

Tressilian bir an olduğu yerde felce uğramış gibi kalakaldı. Sonra hole fırlayarak, geniş merdivenlerden telaşla çıkmaya başladı. Diğerleri de peşindeydiler. Çıığı evde herkes duymuştu anlaşılan. Yandaki koridora saparak, Simeon Lee'nin odasına koştular. Stephen Farr'la Hilda Lee de oradaydı. Adam, kapının tokmağına uzanmıştı. Hilda ise duvara dayanmış duruyordu.

Stephen Farr, «Kapı kilitli,» dedi. «Kapı kilitli!»

Harry Lee öne atılarak, onu hafifçe itti ve tokmağı yokladı. Bir yandan da, «Baba!» diye bağıırıyordu. «Kapıyı aç, baba!» Sonra diğerlerinin susması için elini kaldırdı. Hepsi de derin sessizlikte çevreyi dinlediler. Odadan çıt çıkmıyordu. Sokak kapısı çalınmaya başlamıştı ama buna aldırın da yoktu.

Stephen Farr başını salladı. «Kapıyı kıracağız. Başka çare yok.»

Harry, «Bu çok güç olacak,» diye karşılık verdi. «Bu kapılar çok kalındır. Haydi Alfred!»

Bir süre uğraştılar. Sonunda holdeki meşe bankla kapıya vurmaya başladılar. Kapı kırılarak açıldı. Bir an kapının önünde birbirlerine soku-larak içeriye bakakaldılar. Gördükleri manzarayı ömürlerinin sonuna kadar unutmayacaklardı.

Odada korkunç bir mücadele olduğu belliydi. Ağır eşyalar devril-mişti. Çini vazolar yerde parça parçaydı. Simeon Lee alev alev yanan şöminenin önünde, kandan meydana gelmiş koskocaman bir gölcüğün içinde yatıyordu... Etrafa da kanlar sıçramıştı. Oda altüsttü.

Birinin derin derin nefes aldığı duyuldu. Sonra iki kişi aynı anda konuştular. İşin garibi ikisi de başka eserlerden alınmış cümleleri tekrar-ladılar.

David Lee, «Tanrının değirmenleri ağır ağır öğütür,» dedi.

Lydia fısıldadı. «İhtiyarın bu kadar çok kanı olacağı kimin aklına gelirdi?»

IV

Başkomiser Sugden, zili üç kez çalmıştı. En sonunda kapı tokmağını hızla vurdu. Tressilian'ın yardımcısı Walter, korkuyla kapıyı açtı. «Şey, şey...» Rahat bir soluk aldı. «Ben de polise telefon ediyordum.»

Sugden merakla sordu. «Neden? Ne oluyor burada?»

Walter fısıldadı. «Bizim beyefendi... Bay Simeon Lee'yi öldürmüşler...»

Başkomiser onun yanından geçerek, hızla merdivenlerden çıktı. Odaya girdiğini diğerleri farketmediler bile. Sugden, aynı anda Pilar'ın eğilerek yerden bir şey aldığını gördü. David Lee ise elleriyle yüzünü kapatmıştı.

George Lee, yine çok bilmiş bir tavırla, «Hiçbir şeye dokunulmayacak,» dedi. «Bunu unutmayın... Polis gelinceye dek hiçbir şeye el sürülmeyecek.»

Sugden, «Affedersiniz,» diye mırıldanarak ilerledi. Kadınları nezaketle yana itmeyi de unutmadı.

Alfred Lee onu tanıdı. «Hah, Başkomiser Sugden. Doğrusu çabucak geldiniz.»

«Evet, Bay Lee.» Sugden ona durumu açıklama gereği bile duymadı. «Ne oldu?»

Alfred Lee, «Babam öldü...» dedi. «Onu öldürdüler...» Sesi titriyordu.

Magdalena Lee aniden hıçkırarak hıçkırarak ağlamaya başladı.

Başkomiser Sugden, iri elini havaya kaldırdı. «Lütfen hepiniz odaya çıkarmısınız. Yalnız Bay Alfred Lee'yle, Bay George Lee kalsın.»

Diğerleri istemeye istemeye kapıya doğru ilerlediler. Başkomiser Sugden aniden Pilar'ın yolunu kesti. Nazik bir tavırla, «Affedersiniz, Miss» dedi. «Odada hiçbir şeye dokunulmaması gerek.» Kız ona baktı.

Stephen Farr sabırsız sabırsız mırıldandı. «Biliyoruz... Biliyoruz... Bunu o da biliyor.»

Sugden yine nazik nazik konuşmasına devam etti. «Demin yerden bir şey aldınız...» Pilar'ın bunu inkâr edeceğini farkedince, başını salladı. «Sizi gördüm. Onun için lütfen yerden aldığınız şeyi bana verin. Bunun avucunuzda olduğunu biliyorum.»

Pilar ağır ağır elini açtı. Avucunda ufak bir lastik parçası ve tahtadan yapılmış küçük bir şey vardı. Başkomiser Sugden bunları alarak, bir zarfa yerleştirdi. Zarfı da cebine koydu. «Teşekkür ederim, Miss.»

Stephen'in gözlerinde hem şaşkınlık hem de saygı dolu bir ifade vardı şimdi. Adam, iriyarı, yakışıklı başkomiserin yabana atılmayacak biri olduğunu anlamaya başlıyordu. Ağır ağır odadan çıktılar. Odada başkomiser resmi bir tavırla, «Şimdi...» dedi.

V

«İnsanı en iyi odun ateşi ısıtır...» Bay Johnson, şömineye bir kütük daha attıktan sonra koltuğunu alevlere biraz daha yaklaştırdı. Sonra da konuğunun yanındaki masada duran sürahiyle soda sifonunu işaret etti. «İçsenize...»

Konuğu, içki istemediğini belirtmek için elini kaldırdıktan sonra koltuğunu ihtiyatlı bir tavırla ocağa doğru itti. Ama aslında o, insanın tabanlarını kızdırmasının, ensesini donduran cereyana engel olmayacağına inananlardandı, o da başka.

Middleshire Polis Müdürü Johnson odun ateşinin hiçbir şeye benzemediği fikrindeydi ama konuğu Hercule Poirot, bunun kaloriferle boy ölçüşemeyeceğinden emindi.

İki dost bir süre eski cinayet olaylarından söz ettiler. Sonra Johnson, gülerek, «Neyse...» diye mırıldandı. «Burada kaldığınız sırada böyle bir şey olamayacağından eminim. Ne de olsa Noel'de kimse cinayet işlemeyi düşünemez. Her evde sıcak bir dostluk havası eser.»

Poirot mırıldandı. «Siz İngilizler çok romantiksiniz...»

Johnson, «Bunun romantiklikle bir ilgisi yok,» derken, uşağı içeriye girdi.

«Şube Şefi Sugden telefonda, efendim.»

«Peki, geliyorum.» Johnson, Poirot'dan özür dileyerek, dışarıya çıktı. Birkaç dakika sonra tekrar Poirot'nun yanına döndüğünde yüzünde ciddi ve kaygılı bir ifade vardı. «Allah kahretsin! Bir cinayet işlenmiş! Tam zamanıydı!»

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Bu gerçekten bir cinayet mi?»

«Evet, evet. Başka bir şey olması imkânsız. Durum meydanda. Kanlı, canavarca bir cinayet!»

«Kurban kim?»

«İhtiyar Simeon Lee. Bu civarın en zengin adamı. Servetini Güney Afrika'da yapmış. Altın, hayır elmas yüzünden.»

Poirot sordu. «O herkesin sevdiği bir adamdı değil mi?»

Johnson ağır ağır, «Herkesin onu sevdiğinden pek emin değilim,» diye karşılık verdi. «Tuhaf bir insandı. Son yıllarda da hastaydı, dışarı pek çıkmıyordu. Ben de onu iyi tanımıyorum. Ama bu bölgenin en tanınmış adamlarından biriydi.»

«Yani bu cinayet etrafta yankılar yapacak. Öyle mi?»

«Evet. Hemen oraya gitmem gerek.» Kararsızlıkla konuğuna baktı. Poirot onun ne düşündüğünü anlamıştı.

«Benim de sizinle gelmemi ister misiniz?»

Johnson, sıkılgan bir tavırla konuştu. «Sizi rahatsız etmek istemiyorum. Ama durumu anlıyorsunuz değil mi? Başkomiser Sugden dikkatli, becerikli bir adamdır. Yanımda çalışanların en ustası. Gelgelelim Sugden'in hayali geniş değildir. Bana yardım ederseniz çok memnun olurum.»

Poirot hemen, «Bu isteğinizi memnuniyetle yerine getireceğimden emin olabilirsiniz,» dedi. «Bana güvenin. Ama başkomiseri de kırmamız gerek. Soruşturmayı o yönetecek, ben değil. Ben sadece size fikir vereceğim.»

Johnson takdirle Belçikalıya baktı. «Çok iyi bir insansınız, Poirot.»

VI

Onlara kapıyı bir polis memuru açtı. Başkomiser Sugden de holdeydi. Hemen onlara doğru ilerledi. «Geldiğinize çok sevindim, efendim. Şu odaya girelim mi? Orası Bay Lee'nin kütüphanesi. Size durumu kısaca anlatmak istiyorum. Garip bir olay bu.»

Onları küçük bir odaya soktu. Burada bir telefon, üzeri kâğıt dolu büyük bir masa ve tavana kadar yükselen kitaplar vardı.

Polis Müdürü, «Sugden,» dedi. «Bu Mösyö Hercule Poirot. Herhalde onun adını duydun. Kendisi benim konuğum. Mösyö Poirot bu da Başkomiser Sugden.»

Poirot hafifçe eğilerek selam verdikten sonra Sugden'i süzdü. Başkomiser geniş omuzlu, dimdik, iriyarı bir adamdı. Atılgan olduğunu ortaya koyan köşeli bir çenesi, tümsekli uzunca bir burnu ve kahverengi pos bıyıkları vardı. Hercule Poirot, Sugden'in bıyıklarına bakakaldı. Bu pos bıyıklar onu adeta büyülemişti.

Sugden, «Sizden söz edildiğini tabii duydum, Mösyö Poirot,» diye açıkladı. «Eğer yanılmıyorsam birkaç yıl önce bu bölgede işlenen bir cinayetin esrarını çözmüştünüz.»

Johnson sabırsız bir tavırla söze karıştı. «Şimdi bize bu cinayeti anlat, Sugden.»

«Peki, efendim. Olayın bir cinayet olduğu belli. Bay Simeon Lee'nin gırtlığı kesilmişti. Doktor, Jügüler damarın kesilmiş olduğunu söyledi. Ama bu işte bir tuhafılık var.»

«Yani...»

«Bu akşam üzeri Bay Simeon Lee bana telefon etti. Telefonda sesi biraz tuhaftı. 'Bu akşam tam sekizde bana gelin,' dedi. 'Tam sekizde. Yalnız kapıyı açan uşağa benim sizi çağırdığımı açıklamayın. Polis yetimhanesi için para topladığınızı söyleyin.'»

Polis Müdürü hemen başını kaldırdı. «Yani senin uygun bir baha-neyle yanına çıkmanı istiyordu. Öyle mi?»

«Evet, efendim. Tabii Bay Lee, çok önemli biriydi. Onun için bu

isteğini yerine getireceğimi söyledim. Söylediği gibi sekizde buraya geldim. Beni Bay Simeon Lee'nin yanına çıkardılar. Bay Simeon, sırtında robdöşambır, şöminenin önünde oturuyordu. Bana, 'Değeri hemen hemen yarım milyona yakın olan yontulmamış elmaslarımın kasamdan çalındığını sanıyorum,' dedi.»

Polis Müdürü kaşlarını kaldırdı. «Yontulmamış elmaslar...»

«Evet, efendim. Ama Bay Simeon bu olayla ilgili sorularıma hep üstü kapalı bir şekilde cevap verdi. Sonra da, 'Şunu da söylemem gerek,' dedi. 'Bu konuda yanlışmış olabilirim.' O zaman, 'Ne demek istediğinizi anlayamadım, efendim,' diye belirttim. 'Elmaslar ya çalındı, ya da çalınmadı.' Başını salladı. 'Elmaslar kasada yok. Fakat biri bana budalaca bir şaka yapmaya da kalkmış olabilir.' Doğrusu bu sözleri bana biraz tuhaf geldi ama bir şey söylemedim. O, 'Elmaslar ancak iki kişiden birinde olabilir,' diye sözlerine devam etti. 'Elmasları birincisi aldıysa bu bir şaka. İkincisi aldıysa o zaman da bu bir hırsızlık olayı.' O zaman, 'Benim ne yapmamı istiyorsunuz efendim?' dedim. Çabucak, 'Bir saat sonra tekrar gelmenizi istiyorum,' diye yanıt verdi. 'Hayır, biraz daha geç... Dokuzu çeyrek geçe gelin. O zaman size elmasların çalınıp çalınmadığını kesin bir şekilde söyleyirim.' Durumu çok garip bulmakla beraber, istediğini yapacağımı söyleyerek, buradan ayrıldım.»

Johnson mırıldandı, «Tuhaf... Çok tuhaf...»

Poirot, Sugden'e bakıyordu. «Size bu olaydan ne sonuç çıkardığınızı sorabilir miyim?»

Sugden hafifçe çenesini ovuşturarak, bu soruyu dikkatle cevaplandırdı. «Bence ortada şaka filan yoktu. Elmaslar gerçekten çalınmıştı. Ama Bay Simeon, hırsızın kim olduğundan emin değildi. Bence, elmasları iki kişiden birinin almış olabileceği de doğrudur. Bunlardan biri bir hizmetkâr, diğeri ise aileden biriydi.»

Poirot onaylarcasına başını salladı. «Evet. Bay Simeon Lee'nin takındığı tavrı bu şekilde açıklanabilir.»

«Bay Simeon, daha sonra tekrar gelmemi de bu yüzden istiyordu. O arada şüphelendiği kimseyle konuşacak, durumu polise açtığını, elmaslar geri verilmezse şayet yasal yola başvuracağını söyleyecekti...»

«Hım...» Polis Müdürünün yüzünde düşünceli bir ifade vardı. «Peki, Bay Simeon, ailesinde kimden şüpheleniyordu?»

«Bunu bilmiyorum, efendim.»

Johnson başını salladı. «Pekâlâ... Devam et...»

«Ben, tam dokuzu çeyrek geçe buraya geldim, efendim. Tam zili çalacağım sırada içeriden bir çığlık yükseldi. Sonra bunu bağırışmalar, koşuşmalar takip etti. Zili birkaç kez çaldım. Sonunda tokmağı vurdum. Kapı ancak üç dört dakika sonra açıldı. Yardımcı uşağın halinden korkunç bir şey olduğu belliydi. Adam tirtir titriyordu. Neredeyse bayılacakmış gibi bir hali vardı. Bay Simeon'un öldürülmüş olduğunu söyledi. Telaşla yukarı koştum. Bay Simeon'un odası karmakarışıklı. İçeride korkunç bir mücadele olduğu anlaşılıyordu. Gırtlığı kesilmiş olan Bay Simeon, şöminenin önünde bir kan gölcüğü içinde yatıyordu.»

Polis Müdürü sordu. «Bunu kendisi yapmış olamaz mı?»

Sugden, «Bu imkânsız, efendim,» diye karşılık verdi. «Bir kere, eşyalar devrilmiş, vazolar, biblolar kırılmıştı. Sonra cinayetin işlendiği ustura veya bıçak da ortada yoktu.»

Johnson düşünceli bir tavırla, «Evet,» dedi. «Durum anlaşılıyor. Odada kimse var mıydı?»

«Hemen hemen bütün aile oradaydı, efendim. Şaşkın şaşkın duruyorlardı.»

Polis Müdürü merakla Sugden'e baktı. «Cinayet hakkında ne düşünüyorlardı.»

«Cinayeti aileden birinin işlemiş olması ihtimali çok kuvvetli. Bir yabancının bunu yaptıktan sonra hemen kaçmış olması bence imkânsız.»

«Pencereler ne durumdaydı? Açık mı yoksa kapalı mıydı?»

«Odada iki pencere var, efendim. Bunlardan biri kapalı ve kilitliydi. Diğeri ise alttan birkaç santim açılmıştı. Ama bu da oraya vidayla tutturulmuştu. Ayrıca pencereyi açmaya çalıştım ama bunu başaramadım. Herhalde o pencere yıllardan beri açılmamıştı. Ayrıca dışarıdaki duvar dümdüz. Yani sarmaşık filan da yok. Katil oradan kaçmış olamaz.»

«Odada kaç kapı var?»

«Sadece bir, efendim. Oda koridorun en sonunda. Kapı içeriden kilitlenmişti. Kavganın neden olduğu gürültüyü ve ihtiyar adamın ölüm çılgılığını duyunca yukarı koşmuşlar.»

Johnson hemen sordu. «Odada kim varmış?»

Sugden ciddi bir tavırla içini çekti. «Odada bir iki dakika önce öldürülmüş olan ihtiyar adamdan başka hiç kimse yokmuş, efendim...»

VII

Johnson şaşkınlıkla Sugden'e bakakaldı. «Yani şimdi romanlarda okuduğumuz kilitli odalardan biriyle karşı karşıya mıyız?»

Sugden hafifçe gülümsedi. «Durumun bu kadar kötü olduğunu sanmıyorum, efendim.»

Johnson, «İntihar,» dedi. «Bir intihar olmalı bu.»

«O halde bıçak nerede, efendim? Bu bir intihar olamaz.»

«Öyleyse katil nasıl kaçtı? Pencereden mi çıktı?»

Sugden başını salladı. «Böyle yapmadığına yemin edebilirim.»

«Ama odanın içeriden kilitli olduğunu söyledin.»

Başkomiser, «Evet, efendim,» diye belirtti. Cebinden bir anahtar çıkararak, masanın üzerine koydu. «Üzerinde parmak izi yok... Yalnız anahtara dikkatle bakın, efendim. Özellikle şu büyüteçle...»

Poirot öne doğru eğildi. Polis Müdürüyle birlikte anahtarı incelediler. Johnson bağırdı. «A, şimdi anladım. Anahtarın ucundaki çizikleri görüyor musunuz, Poirot?»

«Evet. Bundan da anlaşılıyor ki kilitteki anahtar dışarıdan çevrilmiş. İnce uçlu bir kerpetenle kolaylıkla yapılabilir bu.»

Sugden yine başını salladı. «Evet. Yapılabilir.»

Poirot, «Yani...» diye mırıldandı. «Katil, kapı içeriden kilitlendiği için Simeon Lee'nin intihar ettiğini düşüneceklerini sanıyordu.»

«Evet. Bundan eminim.»

Poirot'nun pek öyle düşünmediği belliydi. «Ama odadaki karışıklık.

Sizin de söylediğiniz gibi bu intihar teorisini tamamiyle çürütüyor. Herhalde katil önce odayı toplamaya çalışırdı.»

Sugden, «Ama katilin zamanı yoktu. Bay Poirot,» dedi. «Olayın can alıcı noktası da bu. Katilin zamanı yoktu. Belki de katil Bay Simeon'u gafil avlayacağını sanıyordu. Oysa öyle olmadı. Mücadele başladı. Bunu aşağıdakiler de duydular. Üstelik zavallı ihtiyar bağırarak imdat da istedi. Herkes telaşa koştı. Katilin ancak odadan çıkacak ve anahtarı dışarıdan çevirecek kadar zamanı vardı.»

Poirot itiraf etti. «Bu olabilir. Katil, beceriksizce hareket etti belki. Ama neden bıçağı odada bırakmadı. Ustura ve bıçak bulunamayınca bu olayın bir intihar olmadığı da anlaşılacaktı. Bence büyük bir hata bu.»

Sugden ağır ağır, «Katiller her zaman hata yaparlar,» dedi. «Bunu tecrübelerimizden anlıyoruz.»

Poirot hafifçe içini çekti. «Yalnız bu katil bütün hatalarına rağmen yine de kaçabilmiş.»

«Onun tam anlamıyla kaçtığından emin değilim.»

«Yani hâlâ bu evde mi?»

«Başka nerede olabilir? Bence katil bu evdekilerden biri.»

Johnson aniden söze karıştı. «Buraya bak, Sugden. Kilidi dışarıdan çevirebilmek için bu işi bilmek gerekir. Bence katil bu konuda deneyimli biri. Kerpeteni o şekilde kullanmak kolay değildir.»

«Yani sizce katil bir profesyonel mi?»

«Öyle olmalı...»

Sugden, «O zaman,» dedi. «Hizmetkârlardan biri hırsız olmalı. Elmasları çaldı ve cinayeti de bu yüzden işledi.»

«Bu teorinin itiraz edilecek bir tarafını görmüyorum...»

«Fakat durum çok güç. Evde sekiz hizmetkâr var. Bunlardan altısı kadın. Birçoğu da yıllardan beri burada çalışıyorlar. Uşak, kırk yıldır ailenin yanında. Yardımcısıysa bahçivanın oğlu ve burada yetişmiş. Geriye bir kişi kalıyor. O da Bay Simeon'a bakan uşak veya hastabakıcı. Bura yeni gelmiş. Ama cinayet sırasında evde değilmiş. Sekize doğru evden ayrılmış. Kendisinin henüz dönmemiş olduğunu da söyleyeyim.»

Johnson, «Şimdi aileye ve konuklara gelelim...» diye başını salladı. «Bu arada evde kimler var?»

«Bay ve Bayan Alfred Lee, burada oturuyorlar. Bay George Lee ve karısı, Bay Harry Lee, Bay David Lee ve karısı, Miss Pilar Estaravados, Bay Stephen Farr, Noel için gelmişler...»

Johnson başını salladı. «Anlıyorum. Şimdi neredeler?»

«Onlara salonda beklemelerini daha sonra kendileriyle konuşacağımı söyledim.»

«İyi... Şimdi yukarı çıkıp, odaya bir göz atalım...»

Polis Müdürü, Simeon Lee'nin odasının kapısından girer girmez, irkilerek soluğunu tuttu. «Korkunç...» Devrilmiş koltuklara, kırılmış vazolara ve kan lekelerine baktı.

Cesedin yanında diz çökmüş olan, zayıf, yaşlı bir adam ayağa kalkarak, başıyla selam verdi. «Merhaba, Johnson. Korkunç değil mi?»

«Gerçekten öyle. İşimize yarayacak bir şey söyleyebilecek misin, doktor?»

Doktor omzunu silkti. «Gırtlığı kesilmiş. Bir dakikadan daha az bir zaman içerisinde adam ölüp gitmiş. Cinayet aleti de ortada yok.»

Poirot gidip pencereleri inceledi. Gerçekten pencereler Sugden'in tarif ettiği gibiydi. Başkomiser, «Uşak, o pencerenin hiç kapatılmadığını, sürekli aralık kaldığını söyledi. Dam çıkıntılı olduğu için pencereden içeriye yağmur veya kar da girmezmiş.»

Poirot başını sallayarak, cesedin yanına gitti. Bir an ölüye baktı. Simeon Lee sanki öfkeyle gülüyormuş gibi, dudakları gerilmiş ve kansız diş etleri meydana çıkmıştı. Parmakları bir pençe gibi kıvrılmıştı.

Poirot mırıldandı. «Güçlü kuvvetli bir adama benzemiyor.»

Doktor, «Bünyesinin oldukça sağlam olduğunu söyleyebilirim.» diye cevap verdi. «Birçok insanı öldürecek ağır hastalıklara dayandı.»

Poirot, «Onu kastetmedim,» dedi. «Yani o iriyarı, kuvvetli birine benzemiyor.»

«Doğru. Simeon Lee bir hayli zayıf.»

Poirot dönerek devrilmiş koltuk ve sandalyelere, kırılmış vazolara ve kitaplara baktı. Bunların arasında bronzdan bir çıplak kız heykelciği

ve sapasağlam duran kristal bir yazı masası süsü vardı. Poirot bir şeye hayret etmiş gibi kaşlarını çatı.

Johnson sordu. «Dikkatini çeken bir şey var mı, Poirot?»

Hercule Poirot içini çekti. «Zayıf nahif bir ihtiyar. Ve sonra, bütün bunlar...»

Johnson'un yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. Sonra odada çalışmakta olan bir komiser'e döndü. «Parmak izleri?»

«Odada dolu parmak izi var, efendim.»

«Ya kasa?»

«Korkarım o bir işimize yaramayacak. Kasadaki parmak izlerinin Bay Simeon'a ait olduğunu sanıyorum.»

Johnson doktora baktı. «Şu kan izleri... Herhalde kurbanın kanları katilin üzerine de sıçramıştır.»

Doktor başını salladı. «Pek sanmıyorum. Daha fazla jügüler kanamış. Bu tür kanama, atar damarda olduğu gibi hızla fışkırmaz...»

«Öyle... Ama etraf yine de kan içinde.»

Poirot, «Evet,» dedi. «Bu kan bolluğu insanın dikkatini çekiyor.»

Sugden saygılı bir tavırla sordu. «Bu sizce ne anlama geliyor, Bay Poirot?»

Belçikalı çevresini inceleyerek yine şaşkınlıkla başını salladı. «Burada şiddet izleri var... Ve bir de bol miktarda kan... Hatta, gereğinden fazla kan diyebilirim. Halı, sandalyeler, masa kan içinde... Bu ihtiyar adamı bir şey uğruna kurban mı ettiler?... Kuru, zayıf bir ihtiyar ve bol kan...»

Sugden'in gözleri iyice irileşmişti. «Çok tuhaf... O kadın da böyle söyledi...»

Poirot hemen sordu. «Hangi kadın?»

Sugden, «Bayan Alfred,» dedi. «Kapıda durarak, fısıldar gibi bunları söyledi. Doğrusu onun bu sözlerine bir anlam veremedim.»

«Bayan Alfred ne dedi?»

«İhtiyarın bu kadar kanı olacağı kimsenin aklına gelmezdi türünden bir şeyler söyledi.»

Poirot usulca mırıldandı. «İhtiyarın bu kadar çok kanı olacağı kimin aklına gelirdi?... Lady Macbeth'in sözleri bunlar. İşte bu çok ilgi çekici...»

VIII

Alfred Lee'yle karısı küçük kütüphaneye girdiler. İçeride Poirot, Sugden ve Polis Müdürü ayakta bekliyorlardı. Johnson, onlara doğru bir adım attı. «Şimdiye kadar sizinle hiç karşılaşmadık, Bay Lee. Ama herhalde biliyorsunuz. Ben bölgenin polis müdürüyüm. Adım Johnson. Bu olayın beni ne kadar üzdüğünü size anlatamam.»

Alfred'in kahverengi gözlerinde, acı çeken bir köpeğin bakışını andıran bir ifade belirdi. Boğuk bir sesle, «Teşekkür ederim,» diye karşılık verdi. «Korkunç bir şey bu. Korkunç. Ben, bu karım Lydia.»

Lydia o sakın sesiyle. «Bu olay kocamı çok sarstı,» dedi. «Bizi de etkiledi ama en çok kocam üzüldü.» Elini adamın omzuna koymuştu.

Johnson başını salladı. «Oturmaz mısınız, Bayan Lee? Size Mösyö Hercule Poirot'yu tanıştırayım.

Poirot eğilerek selam verdi. Bir kadına bakıyordu, bir kocasına. Lydia yavaşça elini kocasının omzuna bastırdı. «Otur Alfred.»

Adam istenileni yaptı. «Hercule Poirot... Bu isim, bu isim.» Elini şaşkın şaşkın alnına götürdü.

Lydia, «Bay Johnson, sana birtakım sorular soracak,» dedi.

Kadının aklı başında ve sakın davranması Johnson'un hoşuna gitmişti. Alfred'e bakarak, «Ama bu olay onu iyice sersemletmiş,» diye düşündü. «Kendini biraz toplayacağını umarım.» Sonra yüksek sesle, «Bu gece evde olanların listesini yaptık,» dedi. «Bunun doğru olup olmadığını bana söyleyebilir misiniz?» Sugden'e işaret etti. Başkomiser defterini çıkararak isimleri okudu. Bu arada Alfred Lee de kendini toplamıştı. Sugden susunca başını salladı.

«İsimler tamam.»

«Bana konuklarınız hakkında biraz bilgi verebilir misiniz? Anladığıma göre Bayan ve Bay George Lee, Bayan ve Bay David Lee akrabalarınız oluyor.»

«George'la David benim kardeşlerim.»

«Burada konuklar değil mi?»

«Evet. Noel'i geçirmek için geldiler.»

«Bay Harry Lee de kardeşiniz mi?»

«Evet.»

«Ya diğer iki konuğunuz? Miss Estaravados ve Bay Farr?»

«Miss Estaravados, benim yeğenim. Bay Farr ise babamın Güney Afrika'daki eski ortağının oğlu.»

«A, demek eski bir aile dostu?»

Lydia söze karıştı. «Hayır. Biz onu ilk defa dün gördük.»

«Anlıyorum. Ama buna rağmen Noel'i sizinle birlikte geçirmesini istediniz demek?»

Alfred bir süre sustu. Sonra da karısına baktı. Lydia, «Bay Farr dün beklenmedik bir anda çıkageldi,» dedi. «İngiltere'ye yeni gelmiş ve kayınpederimi görmek istemiş. Kayınpederim, onun eski ortağının oğlu olduğunu öğrenince, Noel'i bizimle geçirmesi için ısrar etti.»

Johnson başını salladı. «Anlıyorum... Şimdi hizmetkârlara gelelim. Bayan Lee, sizce onlar güvenilir kimseler mi?»

Lydia bir an düşündü. «Evet, hepsinin de güvenilir kimseler olduklarından eminim. Birçoğu yıllardan beri yanımızdalar. Tressilian ise kırk yıldır burada çalışıyor. Sadece kayınpederime bakan uşak yeni geldi. Bir de hizmetçi yardımcısı Joan var.»

«Bana onlar hakkında bilgi verebilir misiniz?»

«Joan, biraz safça bir kızdır. Bundan başka da bir kusuru yok diyebilirim. Horbury hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Buraya geleli bir yıldan biraz fazla oldu. İşini iyi biliyordu ve kayınpederim de ondan memnundu.»

Poirot hemen atıldı. «Ama siz ondan pek memnun değildiniz sanırım, Madam.»

Lydia hafifçe omzunu silkti. «Bu aslında beni ilgilendiren bir konu değildi.»

«Ama siz evin hanımısınız, Madam. Onun için de böyle şeyler sizi ilgilendirmeli.»

«Orası öyle ama Horbury, kayınpederimin hastabakıcısıydı. Onun idaresi bende değildi.»

«Anlıyorum...»

Johnson, «Bu geceki olaylara gelelim,» dedi. «Bunun sizi sarsacağını biliyorum, Bay Lee. Yine de olanları anlatmanızı rica edeceğim.»

Alfred usulca mırıldandı. «Anlatmaya çalışırım.»

«Babanızı en son ne zaman gördünüz?»

Alfred'in yüzünde acı dolu bir ifade belirip kayboldu. «Çaydan sonra. Biraz oturduk. Saat altıya çeyrek kala, ona iyi geceler diledikten sonra yanından ayrıldım.»

Poirot, «Ona iyi geceler mi dilediniz?» diye sordu. «Yani bu gece onu bir daha görmeyecek miydiniz?»

«Evet. Babam, saat yedide çok hafif bir yemek yer, ondan sonra ya yatar, ya da koltuğunda otururdu. Kendisi çağırtmadıkça da kimse gece yanına gitmezdi.»

«Sizleri sık sık çağırtır mıydı?»

«Bazen. Canı istediği zaman.»

«Ama bu her zaman olmazdı. Öyle mi?»

«Evet.»

«Lütfen devam edin, Bay Lee.»

Alfred Lee, «Saat sekizde yemek yedik,» dedi. «Sonra karımla diğer hanımlar salona geçtiler.» Sesi titremeye başlamıştı. «Biz masadaydık... Sonra yukarıdan gürültüler geldi... Devrilen sandalyeler, kırılan vazoların sesi, Tanrım!» Ürperdi. «O çılgılığı hâlâ duyuyorum... Babam korkunç bir şekilde bağırdı... Ölüm azabı çeken bir insanın sesiydi bu...» Titreyen elleriyle yüzünü örttü. Lydia uzanarak, usulca onun koluna dokundu.

Johnson şefkatli bir tavırla sordu. «Sonra?»

Alfred boğuk bir sesle cevap verdi. «Bir an hepimiz de donup kaldık. Sonra yerimizden fırlayarak, yukarı koştuk. Babamın kapısı kilitliydi. İçeri giremedik. En sonunda kapıyı kırmak zorunda kaldık. İçeri girince...» Sustu.

Johnson hemen atıldı. «Ondan sonrasını anlatmanız şart değil, Bay Lee. Şimdi biraz geriye dönelim. Yemek odasında çılgılığı duyduğunuz zaman yanınızda kimler vardı?»

«Kimler mi vardı?.. Herkes... Hayır, durun bakayım. Kardeşim oradaydı. Kardeşim Harry.»

«Başka kimse yok muydu?

«Yoktu?»

«Diğerleri neredeydiler?»

Alfred içini çekerek hatırlamaya çalıştı. «Bana sanki aradan yıllar geçmiş gibi geliyor. O sırada ne oldu? A, tabii. George telefona gitti. Biz aile sorunlarımızdan söz etmeye başladık. Onun üzerine Stephen Farr, 'Herhalde kendi aranızda konuşmak istersiniz,' diyerek, dışarı çıktı. Büyük nezaket gösterdi doğrusu.»

«Ya kardeşiniz David?»

«David? O odada değil miydi? Hayır, değildi ya. Onun ne zaman çıktığını hatırlamıyorum.»

Poirot usulca mırıldandı. «Demek görüşülecek ailevi sorunlar vardı?»

«Şey, evet.»

«Daha doğrusu ailenizden bir *tek kişiyle* konuşmanız gerekti.»

Lydia, Belçikalı dedektife baktı. «Ne demek istiyorsunuz, Mösyö Poirot?»

Poirot hemen ona döndü. «Madam, kocanız Bay Stephen Farr'ın yanlarından, ailevi bir sorunu görüşeceklerini anladığı için ayrıldığını söyledi. Gelgelelim bu bir aile toplantısı değildi. Çünkü Bay David'le, Bay George orada yoklardı. O halde bu aileden sadece iki kişi arasında yapılacak bir konuşmaydı.»

«Harry yıllardan beri burada değildi. Onun için de konuşacakları bir sürü şey vardı.»

«Ah, anlıyorum.»

Kadın ona çabucak bir göz attı, sonra da bakışlarını kaçırdı.

Johnson, «Evet,» dedi. «Durum anlaşılıyor. Yukarıya, babanızın odasına koşarken, başka kimseyi gördünüz mü?»

«Bilmiyorum... Zannederim... Herkes başka bir yandan koştu. Ama korkarım pek farketmedim. Çünkü çok korkmuştum. O korkunç çığlık...»

Johnson hemen başka bir konuya geçti. «Teşekkür ederim, Bay Lee. Şimdi, bir konu daha var. Anladığıma göre babanız elmasa meraklıymış. Daha doğrusu onda kıymetli taşlar varmış.»

Alfred şaşkınlıkla ona baktı. «Evet. Öyle.»

«Babanız bu elmasları nerede saklardı?»

«Odasındaki kasada.»

«Taşları tarif edebilir misiniz?»

«Yontulmamış taşlardı bunlar.»

«Babanız neden onları evde saklıyordu?»

«Onun için bu taşların her birinin hatırası vardı. Elmasları Güney Afrika'dan getirmişti. Onları hiçbir zaman yontturmadı. Taşları yanında saklamak hoşuna gidiyordu.»

«Anlıyorum...» Fakat Johnson'un sesinden bu işi hiç anlamadığı belliydi. Polis Müdürü devam etti. «Bu taşlar çok değerli miydi?»

«Babam onların yarım milyon sterline yakın olduğunu söylerdi?»

«Yani bu taşlar çok değerliydi?»

«Evet.»

«Doğrusu bu kadar değerli taşları yatak odasındaki kasada saklaması biraz tuhaf.»

Lydia söze karıştı. «Kayınpederim biraz garip biriydi, Bay Johnson. Herkes gibi düşünmezdi. O taşlarla oynamak da kendisine büyük zevk verirdi.»

Poirot, «Belki de o taşlar Bay Simeon'a geçmişti anımsatıyordu,» dedi.

Lydia onaylarcasına Belçikalıya baktı. «Evet. Öyle sanıyorum.»

Polis Müdürü sordu. «Taşlar sigortalı mıydı?»

«Sanmıyorum.»

Johnson öne doğru eğildi. «Bay Lee, o taşların çalındığını biliyor musunuz?»

Alfred Lee ona hayretle baktı. «Ne?»

«Babanız size taşların kaybolduğundan hiç söz etmedi mi?»

«Bu konuda bir tek kelime bile söylemedi.»

«Onun Bay Sugden'i çağırtıp, elmasların kaybolduğunu bildirdiğini de bilmiyor musunuz?»

«Böyle bir şeyden hiç haberim yok!»

Polis Müdürü, Lydia'ya döndü. «Ya siz, Bayan Lee?»

Lydia başını salladı. «Benim de öyle.»

«Yani siz taşların hâlâ kasada olduğunu sanıyordunuz?»

«Evet.» Kadın bir an durakladı, sonra da sordu. «Bay Simeon'un o taşlar yüzünden mi öldürüldüğünü sanıyorsunuz?»

Johnson, «Biz de bunu öğreneceğiz işte,» dedi. Sonra devam etti. «Bayan Lee, bu hırsızlığı kim yapmış olabilir?»

Kadın başını salladı. «Hiç bilmiyorum. Hizmetkârların dürüst olduklarından eminim. Zaten onların kasayı açmaları da imkânsızdı. Kayınpederim sürekli odasındaydı. O aşağıya hiç inmezdi.»

«Odasını kim toplardı?»

«Horbury. Bay Simeon'un yatağını da o yapar, toz alırdı. İkinci kat hizmetçisi ise sabahları şömineyi temizleyerek, yakardı. Ama diğer işlerin hepsini Horbury yapardı.»

Poirot, «Yani,» dedi. «Kasayı kolaylıkla yalnız Horbury açabilirdi.»

«Evet.»

«Sizce elmasları Horbury mi çaldı?»

«Bu olabilir... Elmasları çalma fırsatını bulmuş olabilir... Doğrusu ne düşüneceğimi ben de bilmiyorum.»

Tekrar Johnson konuşmaya başladı. «Kocanız bize bu akşam olanları anlattı. Siz de aynı şeyi yapar mısınız, Bayan Lee? Onu en son ne zaman gördünüz?»

«Bu akşamüzeri kayınpederimin odasına çıktık. Çaydan önceydi. Onu bir daha görmedim.»

«Daha sonra, gidip ona iyi geceler dileğinde bulunmadınız mı?»

«Hayır!»

Poirot sordu. «Ona iyi geceler demek âdetinde değil miydiniz?»

«Değildim!» Sesi çok sertti.

«Cinayet işlendiği sırada neredeydiniz?»

«Salonda.»

«Kavgayı duydunuz mu?»

«Bir şeyin yuvarlandığını duyduğumu sanıyorum. Tabii onun odası

salonun değil, yemek odasının üzerindedir. Bu yüzden fazla bir gürültü duymam imkânsızdı.»

«Ama çığlığı duydunuz değil mi?»

Lydia titredi. «Evet, onu duydum... Korkunç bir şeydi... Cehennemdeki bir günahkârın iniltisi gibiydi. Hemen korkunç bir şey olduğunu sezdim. Dışarı fırladım. Kocamla Harry'nin peşisıra yukarı çıktım.»

«O sırada salonda başka kim vardı?»

Lydia kaşlarını çatı. «Doğrusu, tam olarak hatırlayamıyorum. David, yandaki müzik odasındaydı. Mendelson'dan bir parça çalıyordu. Sanırım Hilda da onun yanına gitmişti.»

«Ya diğer iki hanım?»

Lydia ağır ağır, «Magdalena, telefona gitmişti,» diye cevap verdi. «Onun geri dönüp dönmediğini hatırlamıyorum. Pilar'ın ise nerede olduğunu bilmiyorum.»

Poirot usulca, «Belki de...» dedi. «Salonda yalnızsınız.»

«Evet, evet... Yalnızdım sanırım.»

Johnson öne doğru eğildi. «Elmasların çalınıp çalınmadığını kesin olarak anlamamız gerek. Kasanın şifresini biliyor musunuz, Bay Lee? Onun eski tip bir şey olduğunu farkettim.»

«Şifre, babamın robdöşambırının cebinde taşıdığı defterde olacak.»

«İyi. Biraz sonra gidip, buna bakarız. Ama daha önce konuklarınızla konuşmamız daha iyi olur sanırım. Belki yatmak isterler.»

Lydia ayağa kalktı. «Gel, Alfred.» Diğerlerine döndü. «Onları size yollayayım mı?»

«Rica edeceğim. Yalnız teker teker gönderin.»

«Olur.» Kapiya doğru ilerledi. Alfred de peşindeydi. Ama Alfred, tam kapıda durdu. Dönerek, Poirot'ya yaklaştı. «Siz Hercule Poirot'sunuz. Ne kadar budalayım... Kim olduğunuzu hemen anlamalıydım.» Heyecanla konuşuyordu. «Sizi Tanrı yolladı! Gerçeği ortaya çıkarmalısınız, Mösyö Poirot! Masrafa hiç aldırmayın! Bunları ben öderim! Fakat işin içyüzünü ortaya çıkarın. Babamı biri korkunç bir şekilde öldürdü. Katili bulun, Mösyö Poirot. Babamın intikamı alınmalı.»

Poirot usulca, «Bay Johnson'la Bay Sugden'e elimden gelen yardımı yapacağımın emin olabilirsiniz, Bay Lee,» diye karşılık verdi.

Alfred Lee, «Sizin benim adıma çalışmanızı istiyorum,» dedi. «Babamın intikamı alınmalı.» Öfkeyle titremeye başlamıştı. Lydia geri dönerek kocasının yanına gitti ve onun koluna girdi.

«Gel, Alfred. Diğerlerini yollayalım.» Poirot'la göz göze geldiler. Lydia'nın bakışlarıyla gizli sırlarını ele vermeyecek bir kadın olduğu belliydi.

Poirot fısıldadı. «İhtiyarın bu kadar çok kanı olacağı...»

Lydia onun sözünü kesti. «Susun! Bunu söylemeyin!»

Poirot, «Ama bunu siz söylemişsiniz, Madam,» diye mırıldandı.

Lydia derin bir soluk aldı. «Biliyorum... Hatırlıyorum... Öyle korkunçtu ki...»

Sonra kocasıyla çabucak odadan çıktı.

IX

George Lee'nin ses tonu ciddi ve saygılıydı. «Korkunç bir olay» diyerek başını salladı. «Korkunç bir olay. Bence bu bir... şey... delinin işi.»

Johnson da kibarca sordu. «Siz böyle mi düşünüyorsunuz?»

«Evet, evet. Bu bir delinin işi. Herhalde katil bu civardaki bir tımarhaneden kaçmıştı.»

Sugden söze karıştı. «Bu... şey... deli, eve nasıl girdi dersiniz, Bay Lee? Ve buradan nasıl kaçtı?»

George kesin bir tavırla başını salladı. «Bu soruları polisin cevaplandırması gerek.»

Sugden, «Evi olaydan sonra hemen dolaştık,» dedi. «Bütün pencereler kapalı ve kilitliydi. Yan kapıyla ön kapı da öyle. Mutfak kapısından da kimse kaçamazdı. Çünkü aşçı ve hizmetçiler oradaydı.»

George Lee bağırdı. «Ama bu saçma! Neredeyse babamın hiç

öldürülmediğini söyleyeceksiniz!»

Sugden, «Babanızın öldürüldüğü kesin,» diye yanıt verdi. «Bundan hiç şüpheleniz olmasın.»

Polis Müdürü hafifçe öksürerek sorguya başladı. «Cinayet sırasında neredeydiniz, Bay Lee?»

«Yemek salonundaydım. Yemek yeni bitmişti. Hayır, hayır. Bu odadaydım. Telefon konuşmam bitmişti.»

«Telefonla mı konuştunuz?»

«Evet. Westeringham'daki ileri gelen seçmenlerimden biriyle görüş-tüm. Çok önemli bir konu vardı da.»

«Ondan sonra da o çılgılığı mı duydunuz?»

George Lee hafifçe titredi. «Evet, çok kötü bir şeydi. Adeta... şey... iliklerimi dondurdu. Sonra da gargara gibi bir sesle sona erdi.» Mendili-ni çıkararak, alnında beliren ter taneciklerini sildi. «Korkunç bir olaydı.»

«Hemen yukarı mı koştunuz?»

«Evet.»

«Bay Alfred'le Bay Harry Lee'yi gördünüz mü?»

«Hayır. Onlar benden önce çıkmışlardı sanırım.»

«Babanızı en son ne zaman gördünüz, Bay Lee?»

«Bu akşam üzeri. Hepimiz odasına çıkmıştık.»

«Kendisini ondan sonra görmediniz mi?»

«Hayır.»

Johnson, «Babanızın odasındaki kasada oldukça değerli yontulma-mış elmaslar sakladığını biliyordunuz, değil mi?»

George oldukça ukalâca bir tavırla cevap verdi. «Evet. Bu büyük bir tedbirsizliktir! Kendisini kaç kez uyardım! Belki de onu bu elmaslar yüzünden öldürdüler, yani.»

Johnson onun sözünü kesti. «O taşların ortadan kaybolduklarını biliyor musunuz?»

George'un ağzı bir karış açık kaldı. Patlak gözlerinde hayret dolu bir ifade belirmişti. «O halde babamı gerçekten elmaslar yüzünden öldürdüler!»

Polis Müdürü, «Babanız bu hırsızlığın farkına varmıştı,» dedi. «Ve

bunu ölümünden birkaç saat önce polise de bildirdi.»
George mırıldandı. «Fakat o zaman anlamıyorum.»
Poirot başını salladı. «Biz de anlayamıyoruz...»

X

Harry Lee kabadayıcı bir tavırla odaya girdi. Poirot bir an kaşlarını çatarak ona baktı. Belçikalı, bu adamı daha önce bir yerde görmüş gibi bir duyguya kapılmıştı. Harry'i süzdü. Gaga burun, sert hatlı bir çene, küstahça bir tavırla dimdik tutulan baş. Poirot, «Harry Lee, iriyarı bir adam,» diye düşündü. «Babası ise orta boyluydu. Yine de onlar birbirlerine çok benziyorlar.» Belçikalı bir şeyin daha farkına varmıştı. Harry Lee bütün kabadayıcı davranışlarına rağmen oldukça kaygılıydı.

Adam, «E, baylar?» dedi. «Size ne anlatmamı istiyorsunuz?»

Bay Johnson cevap verdi. «Bu akşam olanları aydınlatacak bilgi verebilirseniz, çok memnun oluruz.»

Harry Lee başını salladı. «Ben bu olay hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Çok korkunç ve beklenmedik bir şeydi bu.»

Poirot söze karıştı. «Sizi İngiltere'ye yeni döndünüz sanırım.»

Harry hızla döndü. «Evet. İngiltere'ye bir hafta önce döndüm.»

Poirot sordu. «Buradan ayrılalı çok mu olmuştu?»

Harry çenesini kaldırarak güldü. «Size durumu anlatayım. Nasıl olsa bunu başkasından duyacaksınız. Benimkine 'sefiş oğlun dönüşü' de diyebilirsiniz. Ben bu evden yaklaşık yirmi yıl önce ayrıldım.»

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Ama sonra döndünüz? Bize bunun nedenini anlatır mısınız?»

Harry yine aynı samimi tavırla yanıt verdi. «Artık sürdüğüm hayat-tan sıkılmıştım. Babamdan bir mektup aldım. Beni eve çağırıyordu. Onun üzerine kalkıp geldim. İşte o kadar.»

Poirot, «Burada kısa bir süre mi kalacaksınız?» diye sordu.

«Hayır. Artık evimden ayrılmayacağım.»

«Babanız buna razı mıydı?»

«Hem de nasıl. Buna çok memnun oldu.» Harry tekrar güldü. «Bizim ihtiyar burada Alfred'le başbaşa oturmaktan sıkılmıştı. Alfred iç sıkıcı budalanın biridir. Evet, dürüst ve iyidir ama insanı eğlendirmesini bilmez. Babam ise başbaşa geçireceğimiz saatleri sabırsızlıkla bekliyordu.»

«Ağabeyinizle karısı burada kalacağınızı öğrenince memnun oldular mı?» Poirot bu soruyu alçak bir sesle sormuştu.

«Alfred mi? Alfred öfkesinden çıldıracaktı neredeyse. Lydia'yı bilmem. Herhalde o da Alfred adına kızıyordu. Ama sonunda onun da memnun olacağından eminim. Lydia'dan hoşlanıyorum. Şirin bir kadın. Onunla iyi anlaşabileceğimizi sanıyorum. Ama Alfred başka...» Yine güldü. «Alfred beni her zaman kıskandı. O sürekli sorumluluklarını yerine getirmeye çalışır, babama saygı gösterirdi. Ama bu fedakârlıklarının ona bir yararı oldu mu? Ne münasebet! Sonunda tekmeyi yiyecekti. Emin olun, bu dünyada dürüstlük beş para etmez.» Diğerlerine teker teker baktı. «Bu açıksözlülüğümle sizi şaşırtmamış olduğumu umarım. Ama sonuçta siz gerçeği öğrenmeye çalışıyorsunuz. Nasılsa ailenin bütün kirli çamaşırlarını ortaya dökceksiniz. Babamın ölümüne fazla üzölmüş değölim. Ne de olsa onu gençliğimden beri görmemiştim. Ama yine de o benim babamdı ve bir cinayete kurban gitti. Katilden intikam alınmasını istiyorum.» Çenesini ovuşturarak onlara baktı. «Bizim aile intikama meraklıdır. Lee'ler hiçbir şeyi kolay kolay unutmazlar. Babamın katilinin yakalanıp asılmasını istiyorum.»

Sugden, «Bu konuda elimizden gelen her şeyi yapacağımızdan emin olabilirsiniz, Bay Lee,» dedi.

Harry Lee homurdandı. «Bunu yapmazsanız, katili ben kendi elimle cezalandırırım.»

Polis Müdürü sert bir sesle sordu. «Sizce katil kim, Bay Lee?»

Harry omzunu saldırdı. «Bunu bilmiyorum. Olayı düşündüm... Aslında bana, bu işi dışarıdan biri yapmış gibi de gelmiyor.»

Sugden başını salladı. «Hah!»

Harry Lee devam etti. «Onun için, katil bu evden biri olmalı. Ama

bu işi kim yapmış olabilir? Hizmetkârların şüpheli kimseler olduklarını sanmıyorum. Tressilian, milattan önceki yıllardan beri burada. O aptal uşak yardımcısı? Hiç sanmam... Horbury'ye gelince... Soğukkanlı köpeğin tekidir o. Fakat Tressilian bana onun cinayet sırasında evde olmadığını söyledi. Sonuç?.. Geriye sadece bizim aile kalıyor. Stephen Farr'ın katil olduğunu sanmıyorum. Adam tâ Güney Afrika'dan buraya babamı öldürmeye neden gelsin? Evet, geriye bizim aile kalıyor. Gelgelelim ne yaparsam yapayım içimizden birini katil rolünde göremiyorum. Alfred? O babama tapardı. George? Onda o cesaret nerede? David? O hayalperestin biridir. Parmağı kanasa bayılır. Karıları? Kadınlar büyük bir soğukkanlılıkla gidip bir adamın gırtlığını kesemezler. O halde cinyeti kim işledi. Bunu bilmiyorum. Ama bu durum beni çok rahatsız ediyor.»

Johnson hafifçe öksürdü. «Babanızı en son ne zaman gördünüz?»

«Çaydan sonra. Alfred'le benim yüzümden tartışmıştı. Bu yüzden de keyfi yerindeydi. Babam ortalığı karıştırmaktan, sorun çıkarmaktan hoşlanırdı. Sanıyorum gelişimi de bu yüzden diğerlerinden sakladı. Benim beklenmedik bir anda gelmemi ve bu yüzden diğerlerinin birbirlerine girmelerini istiyordu.»

Poirot hafifçe kımıldandı. «Babanız vasiyetnamesinden söz etti tabii?»

«Evet. Hepimizin önünde. Bir yandan da ne tepki göstereceğimizi anlamak için dikkatle bizi gözetliyordu.» Bir an durdu. «Babam sadece telefonda avukatına Noel'den sonra gelip kendisini görmesini söyledi.»

Poirot sordu. «Vasiyetnamesinde ne gibi bir değişiklik yapmayı düşünüyordu?»

Harry Lee gülümsedi. «Bunu bize söylemedi! O ihtiyar tilkiden de böyle bir şey beklenirdi zaten. Tabii değişikliğin bendenizin lehine olduğunu umduğumu da söylemeliyim. Herhalde eski vasiyetnamesinde bana beş para bile bırakmıyordu. Ama galiba bu kez vasiyetnameye ben de katılacaktım. Bu diğerleri için kötü bir darbe oldu tabii. Babam Pilar'a da hatırı sayılır bir şeyler bırakacaktı sanırım. Çünkü ondan çok hoşlanmıştı. Pilar'ı daha görmediniz değil mi? Benim İspanyol yeğenim. Güzel bir kız. Onda Güney'in sıcaklığı var. Keşke onun dayısı olmasaydım!»

«Demek babanız ondan çok hoşlanmıştı?»

Harry başını salladı. «Babama sokulmasını iyi biliyordu. Onunla odasında saatlerce oturuyordu. Ama ben Pilar'ın neyin peşinde olduğunu biliyordum. Ama artık babam öldü. Vasiyetname de Pilar'ın lehine değiştirilemeyecek. Benim lehime de... Kahretsin!» Kaşlarını çatarak bir an durdu. Sonra değişik bir ses tonuyla konuşmasına devam etti. «Konudan ayrıldım. Bana babamı en son ne zaman gördüğümü sormuştunuz, değil mi? Dediğim gibi çaydan sonra onunla konuştum. Altıyı biraz geçiyordu sanırım. Bizim ihtiyar çok neşeliydi ama biraz da yorgun gözüküyordu. Onu Horbury'le bırakarak odadan çıktım. Kendini bir daha da görmedim.»

«O öldüğü sırada siz neredeydiniz?»

«Yemek odasında sevgili ağabeyim Alfred'in yanındaydım. Onunla sert bir tartışmaya girdiğimiz sırada yukarıdan gürültü geldi. Sanki on kişi babamın odasında güreşiyordu. Sonra da zavallı babam haykırdı. Sesi gırtlığı kesilen bir domuzunkinden farksızdı. Bu çılgılık Alfred'i felce uğrattı adeta. Ağız bir karış açık, olduğu yerde kalakaldı. Aklının başına gelmesi için onu sarstım. Sonra yukarı koştuk. Kapı kilitliydi. Onun için kırmak zorunda kaldık. Bunu yaparken bir hayli de güçlük çektik. Doğrusu o kapının nasıl kilitlendiğini bir türlü anlayamadım. Odada babamdan başka kimse yoktu. Katilin pencereden kaçması da imkânsızdı.»

Sugden, «Kapı dışarıdan kilitlenmişti,» dedi.

«Ne?» Harry şaşkınlıkla ona baktı. «Ama anahtarın içeride olduğuna yemin ederim!»

Poirot mırıldandı. «Demek bunu farkettiniz?»

Harry sert bir sesle cevap verdi. «Ben her şeyi farkedirim. Huyum böyle.» Hızla diğerlerini süzdü. «Bilmek istediğiniz başka bir şey var mı?»

Johnson başını salladı. «Şimdilik yok, Bay Lee. Ailenizden birini buraya yollar mısınız?»

«Tabii, tabii.» Kapıya giderek, hiç arkasına bakmadan dışarı çıktı. Üç adam birbirlerine döndüler.

Johnson sordu. «Ne dersin, Sugden?»

Başkomiser kafasını salladı. «Bir şeyden korkuyor. Bunun nedenini merak ettim.»

XI

Magdalena Lee içerdeki kilerin üzerinde iyi bir etki yapmak ümidiyle bir an kapıda durdu. İnce, uzun elini platin rengi, pırıltılı saçlarına götürmüştü. Yaprak yeşili ipek kadife tuvaleti vücudunun biçimli hatlarını ortaya çıkarıyordu. Bu haliyle çok genç ve korkmuş gözüküyordu. Üç adam bir an ona bakakaldılar. Johnson'un gözlerinde şaşkınlık ve hayranlık belirdi. Sugden de ise işe devam etmek isteyen bir insanın sabırsızlığı vardı. Oysa Belçikalı, kadının sandığı gibi onun güzelliğine değil, bundan başarıyla yararlanmasına hayran olmuştu.

Johnson ayağa kalktı. «Buyurun, oturun, Bayan Lee. Siz...»

«Ben George Lee'nin karısıyım.» Magdalena gülümseyerek Polis Müdürünün çektiği koltuğa oturdu. Sonra da çocuksu bir tavırla ellerini birbirine kenetledi. «Korkunç bir olay bu. O kadar korkuyorum ki.»

Johnson şefkatle karışık bir ciddiyetle, «Yapmayın, Bayan Lee,» diye belirtti. «Çok sarsıldığınızı biliyorum ama o olay çoktan sona erdi. Sizden bu akşam olanları anlatmanızı rica edeceğim.»

Kadın bağırdı. «Ama ben bu olay hakkında hiçbir şey bilemiyorum ki! Emin olun biliyorum!»

Johnson'un gözleri bir an kısıliverdi. «Orası kesin.»

«Biz daha dün buraya geldik. Zaten George böyledir. Noel'de kalıp buralara gelmeye beni zorladı. Keşke gelmeseydik! Bir daha kendimi toplayamayacağımdan eminim.»

«Evet, üzülecek bir durum.»

«Aslında ben George'un ailesini pek tanımam. Bay Simeon Lee'yi sadece bir iki defa gördüm. Bir düğünümüzde, bir kez de düğünden sonra. Tabii Alfred ve Lydia'yı daha sık gördüm ama onlar da benim için birer yabancı.»

Johnson, «Evet, evet,» dedi. «Şimdi bana kayınpederinizi en son gördüğünüz anı anlatın.»

«A, öğrenmek istediğiniz o muydu? Bay Simeon'u bu akşam üzeri gördüm. Oldukça kötüydü bu!»

Johnson atıldı. «Kötü müydü? Neden?»

«Hepsi de çok kızmışlardı da ondan.»

«Kimler?»

«Hepsi de... Tabii George'u kastetmiyorum. Babası ona hiçbir şey söylemedi. Ama diğerlerine...»

«Bu akşam üzeri ne oldu?»

«Bay Simeon hepimizi odasına çağırttı. Biz içeri girdiğimiz sırada o da telefonda konuşuyordu. Avukatlarına vasiyetnamesi hakkında talimat veriyordu. Sonra Alfred'e niçin öyle somurtmuş olduğunu sordu. Zannedersem bunun nedeni Harry'nin dönmüş olmasıydı. Yanılmıyordum, Alfred buna çok sinirlenmişti. Duyduğuma göre Harry yıllar önce kötü bir şey yapmış... Bay Simeon sonra kendi karısından söz ederek, onun kuş beyinli olduğunu iddia etti. David ayağa fırladı. Neredeyse babasını öldürecekti. A...» Birdenbire sustu. Gözlerinde kaygılı bir ifade belirmişti. «O şekilde kastetmedim! Kesinlikle kastetmedim!»

Johnson onu yatıştırmaya çalıştı. «Evet, evet... Sözün gelişi.»

«David'in karısı Hilda onu yatıştırdı. Hepsi bu kadar. Bay Simeon, artık bu akşam bizi tekrar görmek istemediğini söyledi. Onun için hepimiz de odadan çıktık.»

«Peki, cinayet sırasında neredeydiniz?»

«Durun bakayım, düşüneyim. Evet, salondaydım sanıyorum.»

«Bundan emin değil misiniz?»

Magdalena gözlerini Polis Müdüründen kaçırdı. «Ah, tabii! Ne aptalım... Ben telefona gitmiştim. İnsanın bazen aklı böyle karışıyor işte.»

«Nereden telefon ettiniz? Bu odadan mı?»

«Evet. Evde bir burada, bir de yukarıda, Bay Simeon'un odasında telefon var.»

Sugden sordu. «Odada sizden başka biri var mıydı?»

Magdalena gözlerini iri iri açtı. «Hayır, hayır. Ben yapayalnızdım.»

«Burada fazla kaldınız mı?»

«Biraz... Akşamları buradan telefon etmek güç oluyor.»

«Nereyi aradınız?»

«Westeringham'ı.»

«Anlıyorum... Sonra?»

«Sonra, korkunç bir çılgılık duyuldu. Herkes koşmaya başladı. Kapı kilitliydi ama kırdılar. Tanrım! Bir kâbustan farksızdı. Bu akşamı hep hatırlayacağım.»

Johnson sordu. «Bay Simeon'un kasasında değerli elmaslar olduğunu biliyor muydunuz?»

«Hayır. Sahi kasasında elmas var mıydı?» Magdalena'nın sesi heyecan doluydu. «Gerçek elmaslar?»

Hercule Poirot söze karıştı. «Yarım milyon değerindeydi bunlar.»

«Oh...» Bu bir tek kelimedeki Magdalena'nın bütün ağgözlülüğü toplamıştı sanki.

Johnson, «Şimdilik bu kadar sanırım,» dedi. «Artık sizi rahatsız etmemize gerek yok.»

«Ah, çok teşekkür ederim» Magdalena ayağa kalkarak küçük bir kız tavrıyla gülümsedi. Sonra da kırıta kırıta kapıya doğru yürüdü.

Polis Müdürü arkasından seslendi. «Lütfen Bay David Lee'yi yollar mısınız.» Kapı kapandıktan sonra da Poirot'yla Sugden'e döndü. «Ne dersiniz? Bazı şeyler öğrenmeye başladık. Bir noktayı da farkettiniz tabii. Bay Simeon acı acı bağırdığı sırada George Lee telefon ediyormuş. Karısı da öyle... Bu oldukça ilginç.»

Poirot mırıldandı. «Simeon Lee'nin kişiliği yavaş yavaş ortaya çıkıyor. Bence cinayetin can damarı bu. Ölen adamın kişiliği.»

Sugden şaşkın şaşkın ona döndü. «Ne demek istediğinizi anlayamadım, Bay Poirot. Ölen adamın kişiliğinin cinayetle ne ilgisi var?»

Poirot açıkladı. «Kurbanın kişiliği her zaman ölümüne etki eder. Simeon Lee bu tip bir adammış. Bu yüzden bazı şeylere neden olmuş. Bunlar da onu ölümün kucağına itmişler.»

«Yani, sizce elmasların cinayetle bir ilgisi yok mu?»

Poirot, Polis Müdürünün yüzündeki şaşkınlık dolu ifadeyi görünce

gölümsedi. «Simeon Lee ilginç karakterli biri olduğundan dolayı o elmasları kasasında saklamış. Her insan böyle yapmaz tabii.»

Sugden en sonunda onun demek istediğini anlamış gibi başını salladı. «Bu çok doğru, Bay Poirot. Bay Simeon gerçekten garip bir adamdı. O elmasları kasadan çıkararak oynuyor ve böylece geçmişe dönüyordu. Herhalde onları bu yüzden yontturmadı.»

Poirot, «Tabii,» dedi. «Çok anlayışlı olduğunuz belli, Bay Sugden.»

Başkomiser bu iltifattan biraz şüphelenmişti. Ama Johnson söze karıştı. «Bir şey daha var Poirot. Bilmiyorum bunu farkettiniz mi...»

Poirot güldü. «Etmez olur muyum? Bayan George Lee birçok sırrı açıkladı. Son aile toplantısının nasıl geçtiğini anlattı. Alfred'in babasına kızdığını, Bay David'in Bay Simeon'u öldürecekmiş gibi hareket ettiğini yapma bir saflıkla anlattı. Ama işin bu kadar olduğunu sanmıyorum. Simeon neden onları tam telefon konuşmasını duyacakları bir zamanda çağırtmıştı? Bunun bir rastlantı olduğunu sanmıyorum. Hayır, ihtiyar adam bütün ailenin bu vasiyetname işini duymasını istiyordu. Simeon'un oturduğu yerde canı sıkılıyordu. Onun için biraz eğlenmeye karar verdi. İnsanların açgözlülükleri, duygularıyla oynamak çok hoşuna gidiyordu. Yalnız bu oyunda sadece iki oğlunun üzerinde durup, diğerlerine aldırmazlık edecek değildi. O halde Bay Simeon diğerlerine olduğu gibi George'a da adamı öfkeliendirecek bir şeyler söyledi. Tabii Bayan George bundan hiç söz etmedi. Hatta belki Bay Simeon, bizim platin saçlı güzele de içneli bir iki lâf etmiş olabilir. Sanırım Bay Simeon'un George Lee'yle karısına neler söylediğini diğerlerinden öğreneceğiz...» diyerek sustu.

Kapı açılmış ve David Lee içeriye girmişti.

XII

David Lee'nin oldukça sakin, hatta anormal denilecek derecede sakin bir hali vardı. Ağır ağır ilerleyerek bir sandalye çekti ve oturdu.

Elektrik ışığında sarı saçları pırıl pırıl parlıyordu... David şimdi yukarıda yatan kuru, zayıf ihtiyarın oğlu olamayacak kadar genç duruyordu.

«Evet? Size ne anlatabilirim?»

Johnson «Anladığıma göre,» diye söze başladı. «Bu akşam üzeri babanızın odasında bir aile toplantısı yapılmış.»

«Evet. Ama bu aslında öyle resmi bir şey değildi.»

«Peki bu toplantıda ne oldu?»

David Lee yine sakın bir tavırla yanıt verdi. «Babamın aksiliği üzerindeydi. Yaşlı ve hastalıklı bir adam olduğu için bazı kusurlarını hoş görmek gerekir sanırım. Bizi oraya bütün hıncını çıkarmak için toplamış gibiydi.»

«Onun ne söylediğini hatırlayabilir misiniz?»

David yavaşça, «Aslında bunlar gülünç şeylerdi,» dedi. «Bizim hiçbir işe yaramadığımızı, ailede bir tek erkek bile olmadığını söyledi. İspanyol yeğenim Pilar için, 'O ikinize bedel,' dedi. Sonra...» David durakladı.

Poirot hemen atıldı. «Bay Lee, babanızın sözlerini kelimesi kelimesi ne tekrarlamanızı rica edeceğim.»

David istemeye istemeye anlatmaya başladı. «Babam biraz da adice konuştu. Bu dünyada bizden daha işe yarar oğulları olduğunu umduğundan söz etti. Onların gayrimeşru olmasına aldırmayacağını söyledi.» Hassas yüzünde hafif bir tiksinti belirmişti. Sugden merakla başını kaldırdı. Öne doğru eğilerek sordu.

«Babanız, ağabeyiniz Bay George'a da bir şey söyledi mi?»

«George'a mı? Hatırlamıyorum... A, evet. Babam ona verdiği aylığı azaltacağını açıkladı. George fena halde öfkelenmişti. Mosmor kesildi. Kekeleyerek, o kadar parayla geçinemeyeceğini söyledi. Ama babamın kılı bile kıpırdamadı. 'Geçinmek zorundasın,' dedi. 'Karın ekonomi yapmana yardım etsin...' Babam yine imalı konuşmuştu. Çünkü George çok cimridir. Buna karşılık Magdalena'nın oldukça tutumsuz olduğunu sanıyorum.»

Poirot başını salladı. «O halde bu işe Bayan George da kızdı.»

«Evet. Zaten babam ona da çirkin sözler söyledi. Magdalena'nın

babasından söz ederken, sanki kadın vaktiyle bir tüccarla yaşamış gibi bir şeyler söyledi. Magdalena kıpkırmızı kesildi. Doğrusu onu suçlu bulmadım.»

Poirot, «Babanız, annenizden söz etti mi?» dedi.

David'in şakaklarına doğru bir kızılık yayıldı. Titreyen ellerini birbirine kenetledi. «Evet... Anneme hakaret etti.»

Johnson, «Ne söyledi?» dedi.

David bağırdı. «Hatırlamıyorum. Hakaret dolu birtakım sözler.»

Poirot yavaşça mırıldandı. «Anneniz öleli çok oldu değil mi?»

David kısaca, «Annem ben çok gençken öldü,» dedi.

«Belki de o pek mutlu değildi...»

David alay edercesine güldü. «Babam gibi bir adamla kim mutlu olabilirdi? Annem bir melekten farksızdı. Kahrından öldü o...»

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Annenizin ölümü babanızı sarstı herhalde?»

David acı acı güldü. «Bilmiyorum. Çünkü o sırada ben evden ayrıldım.» Bir an durdu. Sonra devam etti. «Belki babamı yirmi yıldır görmemiş olduğumu bilmiyorsunuz. Bu kadar yıl sonra onu ilk kez dün gördüm. Onun için size onun âdetleri, düşmanları veya bu evde olanlar hakkında fazla bir şey söyleyemeyeceğim.»

Johnson sordu. «Babanızın yatak odasındaki kasasında oldukça değerli elmaslar olduğunu biliyor muydunuz?»

David kayıtsız bir tavırla omzunu silkti. «Gerçekten kasada elmas var mıydı? Eğer öyleyse babam oldukça budalalık etmiş.»

Johnson, «Dün gece neler yaptığınızı anlatır mısınız?»

«Ben mi? Yemekten çabucak kalktım. Masada oturup ağır ağır porto içmekten sıkılırdım. Üstelik Harry'le, Alfred'in tartışmaya başlamak üzere oldukları da belliydi. Kavgadan nefret ederim. Yanlarından yavaşça ayrılarak müzik odasına gittim ve piyano çaldım.»

Poirot sordu. «Müzik odası, salonun yanında değil mi?»

«Evet. Orada bir süre piyano çaldım. Sonra o... o... olay oldu.»

«Siz ne duydunuz?»

«Evde bir yerde eşyaların devrildiğini. Sonra da korkunç bir çığlık

duydum.» Ellerini birbirine kenetledi. «Cehenneme atılmış bir ruh böyle bir çığlık atar herhalde. Korkunç bir şeydi bu.»

Johnson ona baktı. «Müzik odasında yalnız mıydınız?»

«Ha? Hayır. Karım Hilda yanımdaydı. Salondan gelmişti. Sonra diğerleriyle birlikte yukarı koştuk.» Telaşla, endişeyle ekledi. «Odada gördüklerimi anlatmamı istemiyorsunuz ya?»

Johnson başını salladı. «Hayır. Buna gerek yok. Size son olarak şunu soracağım. Babanızı kim öldürmüş olabilir?»

«Babamı öldürmek isteyen bir sürü insan vardı sanırım. Ama katilin kim olduğunu bilmiyorum.» Çabucak odadan çıkarak, kapıyı hızla kapattı.

XIII

Kapı tekrar açılarak, Hilda Lee içeriye girdi. Şişman kadının yüzünde, elâ gözlerinde öyle sevecen ve anlayışlı bir ifade vardı ki.

Polis Müdürü onu koltuğa oturtuktan sonra, «Hepinizin çok sarsılmış olduğunuzdan eminim...» diye mırıldandı. «Anladığıma göre buraya ilk kez geliyormuşsunuz, Bayan Lee. Kayınpederinizi daha önce görmüş müydünüz?»

Hilda o tatlı sesiyle yanıt verdi. «Hayır. David, buradan ayrıldıktan bir süre sonra evlendik. Kocam, ailesiyle bütün ilgisini kesmişti. Bu Noel'e kadar da aileden kimseyi görmedik.»

«O halde şimdi buraya neden geldiniz?»

«Kayınpederim David'e bir mektup yazmıştı. Mektubunda çok yaşlı olduğunu, bu Noel'de çocuklarını yanında görmek istediğini bildiriyordu.»

«Kocanız da bu daveti kabul etti demek?»

Hilda içini çekti. «Korkarım David babasının davetini benim yüzümden kabul etti. Ben durumu yanlış anlamıştım.»

Poirot söze karıştı. «Ne demek istediğinizi anlatır mısınız? Sözlerini-

zin bizim için değerli olacağını sanıyorum.»

Hilda hemen ona döndü. «O zamana dek Bay Simeon'u hiç görmemiştim. Amacını da bilmiyordum. Yaşlı ve yalnız olduğunu, çocuklarıyla barışmak istediğini sandım.»

«Peki sizce onun asıl amacı neydi?»

Hilda bir an ne diyeceğini bilemedi. «Kayınpederim sorun çıkarmak istiyordu. İnsanların kötü tarafını uyandırmak hoşuna gidiyordu onun. Ailedekilerin birbirleriyle kavga etmeleri ona zevk veriyordu.»

Johnson hemen sordu. «Peki, Bay Simeon amacına ulaşabildi mi?»

Hilda, «Evet,» dedi. «Ulaştı.»

Poirot mırıldandı. «Sanırım bu akşam üzeri de tartışma çıkmış, Madam.» Hilda, başını önüne eğdi. «Bunu bize anlatabilir misiniz?»

Kadın bir an düşündü. «Biz odasına girdiğimiz zaman kayınpederim telefon ediyordu.»

«Avukatına değil mi?»

«Evet. Avukatına gelmesini, yeni bir vasiyetname hazırlatacağını söylüyordu.»

Poirot, «İyi düşünün, Madam,» dedi. «Siz bu konuşmayı kazara mı duydunuz? Yoksa kayınpederiniz bunu işitmenizi mi istiyordu?»

«İşitmemizi özellikle istiyordu. Böylece bütün kardeşler birbirlerinden kuşulanmaya başlayacaklardı.»

«O halde, belki de Bay Simeon aslında vasiyetnamesini değiştirmek niyetinde değildi.»

Hilda başını salladı. «Hayır, hayır, Bay Simeon vasiyetnamesini değiştirmeyi gerçekten istiyordu sanırım. Ama bunu hepimizin duyması da hoşuna gidecekti.»

Poirot hafifçe gülümsedi. «Madam, bu soruşturmayla resmi bakımdan bir ilgin yok. Onun için size bir İngiliz kanun adamının sormayı düşünmeyeceği bir soru soracağım. Acaba bu yeni vasiyetname nasıl bir şey olacaktı? Kadınların içgüdüğü çok kuvvetlidir.»

Hilda Lee hafifçe gülümsedi. «Pilar Estaravados ailedeki tek torun. Bay Lee ondan çok hoşlanmıştı. Sanırım o yeni vasiyetnameyle Pilar'a hatırı sayılır bir para bırakacaktı.»

«Peki, ailenin diğer fertleri. Onlar Pilar'ın İspanya'dan kalkıp gelmesine ne diyorlardı?»

Hilda usulca, «Anladığım kadarıyla hepsi Pilar'dan hoşlandılar,» diye belirtti. «Bu evde genç ve hayat dolu birinin olması iyi bir şey.»

«Peki, Pilar burada kalmaktan memnun mu?»

Hilda bir an düşündü. «Bilmiyorum... Güney'de, İspanya'da büyü-müş bir kız için burası oldukça soğuk ve tuhaf olmalı.»

Poirot, «Teşekkür ederim. Şimdi yine bu akşam üzeri olanlara dönelim,» dedi.

«Kayınpederim, telefon konuşmasından sonra gülerek hepimizin de somurtmuş olduğumuzu söyledi. Yorgun olduğundan erken yatacağından söz etti. Sonra...» Hilda, hatırlamaya çalışırken kaşlarını çat-tı. «Sonra paradan söz etti sanırım. George'la Magdalena'ya masraflarını kısımları gerektiğini söyledi. Hatta Magdalena'nın kendi elbiselerini dikmesini tavsiye etti. Magdalena'nın bu sözlerle kızmasına hiç şaşmadım. Sonra Bay Simeon karısının dikmiş dikmekte usta olduğundan da söz etti.»

Poirot ona doğru eğildi. «Karısı hakkında yalnız bunları mı söyledi, Madam?»

Hilda kızardı. «Kadının beyinsiz olduğunu da ima etti. Kocam, annesine çok bağlıymış. Tabii bu sözler onu çok sarstı. Ondan sonra aniden Bay Simeon bize bağırmaya başladı. Tabii onun duygularını anlıyorum...»

Poirot alçak sesle kadının sözünü kesti. «Neler hissediyordu?»

Hilda sevecen gözlerle Belçikalı'ya baktı. «Bay Simeon düşkırıklığı-na uğramıştı. Çünkü hiç erkek torunu yoktu. Yani artık Lee adı ortadan kalkacaktı. Yaşlı adamın bunu uzun zamandır kurduğunu sanıyorum. Sonunda kendini tutamayarak, bütün kinini haykırdı. Oğullarının hiçbir işe yaramadıklarını söyledi. Bu torun meselesinin gururuna dokunduğu belliydi.»

«Sonra?»

«Sonra hepimiz odadan çıktık.»

«Bay Simeon'u son görüşünüz müydü bu?» Hilda başını eğdi. «Cinayet sırasında neredeydiniz?»

«Müzik odasında, kocamın yanındaydım. Bana piyano çalıyordu. Sonra yukarıdan korkunç bir gürültü geldi. Boğuşma oluyordu sanırım. Ondan sonra, o feci çığılığı duyduk.»

Poirot sordu. «Çığılık gerçekten çok korkunç muydu? Bu...» Bir an durdu. «Cehenneme atılan bir günahkârın sesine mi benziyordu?»

Hilda, «Ses ondan da korkunçtu,» diye karşılık verdi. «Sanki ruhu olmayan birinin çığılığıydı bu. İnsanlıkla ilgisi olmayan bir hayvanın...»

Poirot mırıldandı. «Demek Bay Simeon hakkında böyle bir hüküm verdiniz?»

Kadın ani bir üzüntüyle elini kaldırdı. Sonra da başını eğerek, elâ gözlerini yere dikti.

XIV

Pilar odaya bir tuzaktan şüphelenen vahşi bir hayvan gibi sakınarak girdi. Korkmadığı, sadece şüphelendiği belliydi.

Johnson ayağa kalkarak kızı oturttu. Sonra kendisi de tekrar yerine geçti. «Herhalde İngilizce biliyorsunuz. Miss Estaravados?»

Pilar gözlerini iri iri açtı. «Tabii. Annem İngilizdi. Ben de tam anlamıyla İngilizim zaten.»

Kızın simsiyah, pırıltılı saçlarına, manolya gibi tenine, gururlu kara gözlerine ve dolgun kırmızı dudaklarına bakan Polis Müdürünün yüzünde hafif bir gülümseme belirip kayboldu. Pilar Estaravados'un İngilizlikle hiçbir ilgisi yoktu. Johnson, «Bay Simeon büyükbabanızdı, değil mi?» dedi. «Sizi İspanya'dan buraya getirtti. Eve birkaç gün önce geldiniz.»

Pilar başını salladı. «Evet. Yola çıktıktan sonra başıma gelmedik kalmadı. Bindiğim tren kazaya uğradı. Çok kişi öldü. Neyse ben şanslıymışım.»

Johnson hafifçe gülümsedi. «Neyse sağsalım buraya geldiniz ya. Anneniz size büyükbabanızdan söz eder miydi?»

Pilar neşeyle güldü. «Evet. Onun ihtiyar bir şeytan olduğunu söyledi.»

Poirot da gülümsedi. «Buraya gelip, büyükbabanızı gördüğünüzde onun hakkında ne düşündünüz?»

Pilar, «Çok ihtiyardı,» diye cevap verdi. «Zayıf, nahifti. Buna rağmen ona hemen ısındım. Zannedersem gençliğinde yakışıklıymış. Sizin gibi oldukça yakışıklıymış sanırım.» Pilar, Başkomiser Sugden'e dönmüştü. Saf bir zevkle adamın yakışıklı yüzüne bakıyordu. Sugden ise kıpkırmızı kesilmişti.

Johnson gülmemek için kendini güç tuttu. Ciddi ve soğukkanlı Sugden'in ilk kez böyle şaşaladığını, sıkıldığını görüyordu.

Pilar adeta üzüntüyle devam etti. «Ama büyükbabam sizin gibi iriyarı değilmiş.»

Hercule Poirot, içini çekti. «Demek siz iriyarı erkeklerden hoşlanıyorsunuz, Senyorita?»

Pilar heyecanla başını salladı. «Evet ben bir erkeğin, uzun boylu, geniş omuzlu ve çok kuvvetli olmasını isterim.»

Johnson sordu. «Buraya geldikten sonra büyükbabanızı sık sık gördünüz mü?»

Pilar, «Evet,» dedi. «Gidip onunla oturuyordum. Bana bir sürü şey anlatırdı. Güney Afrika'da yaptıklarını, çok kötü bir adam olduğunu...»

«Size odasındaki kasada elmas olduğundan hiç söz etti mi?»

«Evet, hatta onları bana gösterdi de. Ama bunlar elmasa benzemiyorlardı. Çakıl taşlarından farkları yoktu. Hiç beğenmedim.»

Sugden homurdandı. «Demek elmasları size gösterdi?»

«Evet.»

«Size bunlardan verdi mi?»

Pilar başını salladı. «Hayır. Ama ona iyi davranır, sık sık yanında oturursam eğer bana o elmaslardan vereceğinden emindim.»

Johnson dikkatle kıza bakıyordu. «O elmasların çalındığından haberiniz var mı?»

Pilar'ın kara gözleri şaşkınlıkla açıldı. «Onlar çalındı mı?»

«Evet. Elmasları sizce kim çalmış olabilir?»

Pilar hiç düşünmedi bile. «Horbury.»

«Horbury? Yani büyükbabanızın hastabakıcısı?»

«Evet. Onda tam hırsız suratı var. Gözlerini böyle etrafta dolaştırıyor. Usulca yürüyor ve kapılardan içeriye dinliyor. Kediden farksız. Kediler de hırsızlıktan hoşlanır.»

Johnson mırıldandı. «Hımm... Bu akşam üzeri bütün aile büyükbabanızın odasında toplanmış. Anladığım kadarıyla bazı öfkeli sözler de söylenmiş.»

Pilar güldü. «Evet. Ne kadar eğlendim bilemezsiniz! Büyükbabam hepsini de öyle kızdırdı ki.

«Demek o kavga hoşunuza gitti?»

«Evet. Başkalarının kızmasına bayılırım. Yalnız İngilizler, İspanyollar gibi öfkelenmiyorlar. İspanya'da, bıçak çeker, bağırıp küfrederler. Oysa burada kıpkırmızı kesilip, ağızlarını sıkıca kapatıyorlar.»

«Neler söylendiğini hatırlıyor musunuz?»

Pilar bir süre olanları hatırlamaya çalıştı. «Pek hatırlamıyorum... Büyükbabam onların bir işe yaramadığını, çocukları olmadığını söyledi. Benim onlardan çok iyi olduğumu haykırdı. O beni çok severdi.»

«Para veya vasiyetname hakkında bir şey söyledi mi?»

«Hayır... Sanmıyorum.»

«Sonra ne oldu?»

«Hepimiz odadan çıktık. Yalnız Hilda geride kaldı... Şu David'in şişman karısı.»

«Ya? Demek o geride kaldı.»

«Evet. David'in çok tuhaf bir hali vardı. Yüzü bembeyaz kesilmişti, tirtir titriyordu. Hastalandığını sandım.»

«Sonra?»

«Sonra gidip Stephen'i buldum. Pikaba plak koyarak dans ettik.»

«Stephen Farr'ı mı?»

«Evet. Güney Afrika'dan geldi. Büyükbabamın ortağının oğlu. Oldukça da yakışıklı. İriyarı, güneşten yanmış. Gözleri de çok güzel.»

Johnson sordu. «Cinayet sırasında neredeydiniz?»

«Lydia'yla salona geçmiştim. Sonra yukarıya odama çıkarak, mak-

yajımı tazeledim. Çünkü tekrar Stephen'le dans edecektim. Makyaj yaparken uzaktan bir çılgık geldi. Herkes koşmaya başlamıştı. Ben de dışarı fırladım. Diğerleri büyükbabamın kapısını kırmaya çalışıyorlardı. Bu işi Harry'le Stephen başardı. İkisi de iriyanlar.»

«Evet?»

«Sonra kapı çatırdayarak kırıldı. İçeriye baktık. Oda karmakarışık. Eşyalar devrilmiş, vazolar kırılmıştı. Büyükbabam kanlar içinde yatıyordu. Gırtlığı şöyle kesilmişti...» Pilar eliyle bir hareket yaptı. «Hem de kulağına kadar.» Olanları anlatırken oldukça eğlendiği halinden belliydi.

Johnson sordu. «Kan görünce kötü olmadınız mı?»

Pilar ona hayretle baktı. «Hayır. Neden kötü olayım? İnsan öldürüldüğü zaman genellikle etrafı kana boyanır. Gerçekten büyükbabamın da kanı etrafa sıçramıştı.»

Poirot sordu. «Kimse bir şey söyledi mi?»

Pilar, «Evet,» diye başını salladı. «David, o kadar tuhaf bir şey söyledi ki. Durun bakayım, neydi o? A, evet... «Tanrının değirmenleri,» dedi. Ne anlama geliyor bu? Değirmende buğday öğütülmez mi?»

Johnson, «Artık sizi tutmayalım, Miss Estaravados.» dedi.

Pilar ayağa kalkarak, şirin bir tavırla onlara gülümsedi. «Demek gidebilirim?» Dışarı çıktı.

Polis Müdürü mırıldandı. «‘Tanrının değirmenleri ağır ağır öğütür. Ama taneler çok ince olur...’ Demek bunu David Lee söyledi?...»

XV

Kapı tekrar açılınca Johnson başını kaldırdı. İçeri giren adamı görünce bir an Harry Lee'nin geri geldiğini sandı. Ama Stephen Farr iyice yaklaşıncı, Polis Müdürü de yanılmış olduğunu anladı. «Oturun, Bay Farr.»

Stephen bir koltuğa yerleşti. Sakin bakışlı, zeki gözleriyle üç adamı da hızla süzdü. «Korkarım size fazla bir şey söyleyemeyeceğim. Yine

de bana istediğınızı sorabilirsiniz. Önce size kim olduğumu anlatayım. Babam Eb Farr, kırk yıl önce Güney Afrika'da, Simeon Lee'yle birlikte çalışmış. Onun ortağıymış yani.» Bir an durdu. «Babam bana Simeon Lee'den sık sık söz eder, onun ilgi çekici biri olduğunu söylerdi. Babamla birlikte oldukça para kazanmışlardı sanırım. Simeon Lee, İngiltere'ye bir servetle dönmüştü. Babamın durumu da hiç fena değildi. Bana sürekli, 'İngiltere'ye gittiğin takdirde, Simeon'u mutlaka görmelisin,' derdi. Babam birkaç yıl önce öldü. Bu yıl ilk defa İngiltere'ye gelince onun isteğini yerine getirmeye karar verdim.» Hafifçe gülümsedi. «Doğrusunu isterseniz buraya biraz çekinerek uğradım. Ne de olsa aradan yıllar geçmişti. Bay Simeon beni büyük bir sevinçle karşıladı ve Noel'i evinde geçirmem için de ısrar etti. Onları rahatsız etmek istemiyordum ama Bay Simeon itirazlarımı dinlemedi bile.» Tunç rengi yüzünde çocuksu bir gülümseme belirip kayboldu. «Doğrusu hepsi de bana karşı çok iyi davrandılar. Özellikle Bay ve Bayan Alfred Lee. Böyle bir felâketle karşılaşmalarına üzülüyorum.»

«Buraya geleli ne kadar oldu, Bay Farr?»

«Dün geldim.»

«Bugün Bay Simeon'la görüştünüz mü?»

«Evet. Bu sabah onunla konuştum. Neşesi yerindeydi. Benden Güney Afrika'dan söz etmemi istedi.»

«Size kasasında yontulmamış elmas olduğunu söyledi mi?»

«Hayır.» Stephen, bir şey söyleyemeden ekledi. «Yani bu cinayet elmaslar yüzünden mi işlendi?»

Johnson, «Henüz kesin bir karar vermiş değiliz,» dedi. «Şimdi bu akşama gelelim. Olanları bize anlatır mısınız?»

«Yemekten sonra Lee'lerin ailevi bir konuyu görüşmek istediklerini farkettim. Onun için de müsaadelerini isteyerek yanlarından ayrıldım.»

«Ondan sonra ne yaptınız?»

Stephen Farr koltuğunda arkasına yaslandı. İşaret parmağını çenesine sürdü. «Parke döşeli büyük salona gittim. Orası balo salonu sanırım. Orada eski tip bir pikapla plaklar var. Eski moda 78'lik plaklar. Onları çalmaya başladım.»

Poirot mırıldandı. «Belki de birinin geleceğini umuyordunuz?»

Stephen Farr'ın dudaklarının kenarında hafif bir gülümseme uçtu. «Belki de... İnsan ümidini kesmemeli...» Bir kahkaha attı.

Poirot da gülümsüyordu. «Senyorita Estaravados çok güzel.»

Stephen, «İngiltere'ye geldiğimden beri gördüğüm tek güzel şey,» diye konuştu.

Johnson sordu. «Pilar Estaravados yanınıza geldi mi?»

Stephen başını salladı. «Hayır. Ben balo salonundayken olanlar oldu. Ne olduğunu anlamak için dışarı fırladım. Sonra da Harry Lee'ye kapıyı kırması için yardım ettim.»

«Bize anlatabilecekleriniz bu kadar mı?»

«Korkarım bu kadar.»

Hercule Poirot öne doğru eğildi. «Bize anlatacak çok şeyiniz olduğundan eminim.»

Stephen sert bir sesle sordu. «Ne demek istiyorsunuz?»

«Bize, bu olay için çok önemli olan bir şeyi anlatabilirsiniz. Bay Simeon Lee'nin karakterini. Babanız size ondan çok söz etmiş. Nasıl bir insanmış Simeon Lee.»

Stephen Farr ağır ağır, «Ne demek istediğinizi anlıyorum...» diye mırıldandı. «Herhalde sizinle açık açık konuşmamı istersiniz?»

«Lütfen...»

«Simeon Lee'nin dürüst bir insan olduğunu sanmıyorum. Ahlaksızın biriyim. Ama buna karşılık çok sevimli ve canayakınmış. İnanılmayacak kadar cömertmiş. Sıkıntısı olan biri ona koştu mu, hemen yardım görürmüş. Simeon Lee biraz içermiş. Ama çok fazla değil. Kadınların başını döndürmesini bilirmiş, neşeli ve espriliymiş. Buna karşılık oldukça da kinciymiş. Fillerin hafızasından söz ederler ya, Simeon Lee de böyle bir adammış işte. Babam bana onun birkaç kişiden intikam almak için yıllarca sabırla beklediğini anlatmıştı.»

Sugden söze karıştı. «Başkaları da aynı şeyi yapabilir. Güney Afrika'da Simeon Lee'nin kötülük ettiği kimseler yok mu? Belki bu akşamki cinayeti orada yıllar önce olan bir olaya bağlayabiliriz.»

Stephen Farr başını salladı. «Simeon Lee'nin mutlaka düşmanları

vardır. Onun nasıl bir insan olduğunu düşünürseniz, bunu da normal karşılırsınız. Ne var ki Simeon Lee'nin belli başlı bir düşmanından söz edildiğini duymadım. Ayrıca...» Gözleri kısıldı. «Tressilian bana bu akşam eve hiçbir yabancıнын gelmediğini söyledi.»

Poirot atıldı. «Siz hariç tabii, Bay Farr.»

Stephen Farr ona döndü. «Demek sorun bu? Evdeki şüpheli yabancı. Geçmiş araştırırsanız, Simeon Lee'yle babamın arasında bir düşmanlık olmadığını anlarsınız. Yani Simeon Lee, Eb Farr'a kötülük etmemiş. Onun için de Eb'in oğlunun yıllar sonra babasının intikamını almayakalkmasına da gerek yok.» Başını salladı. «Simeon'la babam birbirlerine düşman değillerdi. Ben de buraya, size de söylediğim gibi, merak yüzünden geldim. Üstelik salonda durmadan plak çaldım. Yani cinayet sırasında oradaydım. Burada teyp veya longplay plak da yok. Onun için plakları değiştirmek işi de bana düşüyordu. Hiç kuşkusuz müziği duyan olmuştur. Bir plak sırasında yukarıya koşup, ihtiyarın gırtlığını kesmem, kanı yıkadıktan sonra tekrar balo salonuna dönmem imkânsızdı. Bu evdeki koridorlar kilometrelerce uzun. Düşünceniz çok saçma.»

Johnson, «Zaten biz böyle bir şeyi söylememiştik Bay Farr,» dedi.

Stephen Farr homurdandı. «Bay Hercule Poirot'nun tavrı hoşuma gitmedi.»

Poirot omzunu silkti. «Buna çok üzüldüm.»

Stephen Farr öfkeyle Belçikalıya baktı. Ama Polis Müdürü hemen araya girdi. «Teşekkür ederiz, Bay Farr. Şimdilik bu kadar. Tabii evden ayrılmayacaksınız.»

Stephen Farr başını sallayarak ayağa kalktı. Çevik hareketlerle odadan çıktı. Kapı arkasından kapanırken Johnson, «Hikâyesi doğruya benziyor,» diye mırıldandı. «Buna rağmen esrarlı bir adam. Belki de buraya uydurma bir hikâyeyle geldi ve elmasları çaldı. Onun parmak izlerini al, Sugden. Bakalım sabıkası var mı.»

Sugden alayla güldü. «Aldım bile...» Sonra kaşları çatıldı. «Elmasları bulmamız gerek. Fakat bu evde bu iş hiç de kolay olmayacak. Ömrümde bu kadar süsü, bibloyu, vazoyu bir arada görmedim.»

Poirot başını salladı. «Gerçekten de bir şeyi saklamak için bol yer var.»

«Bize önereceğiniz bir şey var mı, Poirot?»

Poirot, «Şimdilik yok,» dedi. «Yalnız bir şey yapmama izin vermeni-
zi isteyeceğim.»

Johnson, «Tabii, tabii,» diye karşılık verirken Sugden de şüpheyle Poirot'ya baktı. «Yapmak istediğiniz nedir?»

Hercule Poirot gülümsedi. «Evdekilerle sık sık konuşmak istiyorum.»

Johnson biraz şaşırmıştı. «Yani onları tekrar sorguya çekmek niyetinde misiniz?»

«Hayır, hayır. Onları sorguya çekmeyip sadece hepsiyle zaman zaman konuşacağım.»

Sugden, «Neden?» diye sordu.

Poirot anlamlı bir tavırla elini salladı. «Konuşma sırasında bazı şeyler ortaya çıkar. İnsan fazla konuşursa, gerçeği de saklayamaz.»

Sugden, «Demek birinin yalan söylediğini düşünüyorsunuz,» dedi.

Poirot içini çekti. «*Mon cher*, herkes yalan söyler. Yalnız zararsız yalanları, önemlilerinden ayırmak gerekir.»

XVI

Johnson saatine baktı. «Artık burada yapabileceğim bir şey yok. Sen her şeyi çok iyi idare etmişsin. Ha, yalnız uşağı görmemiz gerek. Onu sorguya çektiğini biliyoruz ama diğerlerinden bazı şeyler öğrendik. Herkesin cinayet sırasında söyledikleri yerde olup olmadıklarını anlamamız şart.»

Tressilian ağır ağır içeri girdi. Johnson, yaşlı uşağa oturabileceğini söyledi.

«Teşekkür ederim, efendim. İzin verirseniz gerçekten oturmak isterim. Kendimi çok tuhaf hissediyorum, efendim. Bacaklarım... ve başım...»

Poirot adeta şefkatle, «Çor sarsıldın değil mi?» diye sordu.

Uşak titredi. «Bu evde böyle korkunç bir şey olsun! Oysa burası öyle sessiz bir yerdi ki.»

Poirot, «Burası iyi yönetilen bir evdi değil mi?» dedi. «Yine de mutlu bir yuva olduğu pek iddia edilemez sanırım.»

«Orası öyle, efendim.»

«Eski günlerde herkes buradayken, ev mutlu bir yuva sayılır mıydı?»

Tressilian ağır ağır, «Pek değildi, efendim,» dedi.

«Bayan Simeon Lee hastaydı değil mi?»

«Evet, efendim. Sağlığı çok bozuktu.»

«Çocukları onu severler miydi?»

«Bay David, hanımefendiye çok bağlıydı. Bu bakımdan bir kız çocuğundan farksızdı. Annesi öldükten sonra artık burada yaşayamaya çağını anlayarak çıktı gitti.»

Poirot sordu. «Ya Bay Harry? O nasıl bir insandı?»

«Biraz dik başlı, hareketli bir delikanlıydı, efendim. Fakat iyi kalpliydi. Tanrım kapı sabırsız sabırsız çalınıp da, karşımda bir yabancıyı görünce çok şaşırdım. Sonra Bay Harry'nin sesini duydum. 'Merhaba Tressilian,' dedi.»

Poirot anlayışlı bir tavırla başını salladı. «Herhalde çok şaşırdın.»

Tressilian'ın yanakları hafifçe kızarmıştı. «Bazen geçmiş insana geride kalmış gibi gelmiyor, efendim. Arada sırada sanki her şeyi daha önce de yapmış gibi bir duyguya kapılıyorsunuz. Kapı çalıyor açıyorum ve karşımda Bay Harry... Veya Bay Stephen Farr veya başka biri... Fakat o arada kendi kendime, 'Ama ben bunu daha önce de yaptım...' diyorum.»

Poirot mırıldandı. «İlginç... Çok ilginç.»

Tressilian ona minnetle baktı. Johnson sabırsız bir tavırla öksürdü. «Bir iki şeyi öğrenmek istiyoruz. Yukarıda gürültü koptuğu sırada yemek odasında yalnız Bay Alfred'le Bay Harry varmış sanırım. Öyle mi?»

«Bu konuda kesin bir şey söyleyemeyeceğim, efendim. Ben kahve götürdüğüm zaman bütün beyler oradaydılar. Ama bu, olaydan on beş dakika önceydi.»

«Bay George Lee telefon ediyormuş. Buna ne dersin?»

«Biri gerçekten de telefon etti sanırım, efendim. Telefon zili benim bölmemde çalar. Biri almacı kaldırdığında da zil hafifçe şingirdar. Bu sesi duyduğumu hatırlıyorum. Fakat o sırada üzerinde durmadım.»

«Bu ne zaman oldu?»

«Bilmiyorum, efendim. Sadece beylere kahve götürdükten sonra olduğunu söyleyebilirim.»

«Olay sırasında hanımlar neredeydi?»

«Kahve tepsisini almaya gittiğim sırada Bayan Alfred salondaydı, efendim. Ondandır bir iki dakika sonra da o çılgılığı duydum.»

Poirot sordu. «Bayan Alfred ne yapıyordu?»

«Dipteki pencerenin önünde duruyordu, efendim. Perdeyi biraz yana itmiş, dışarı bakıyordu.»

«Diğerleri odada yoklardı, değil mi?»

«Yoklardı, efendim.»

«Onların nerede olduklarını biliyor musun?»

«Maalesef bilmiyorum, efendim.»

«Peki ya erkekler?»

«Sanırım Bay David, müzik odasında piyano çalıyordu.»

«Piyano sesini duydun mu?»

«Evet, efendim.» Yaşlı adam, tekrar titredi. «Sonradan bunun bir işaret olduğunu düşündüm. Bay David, 'Cenaze marşı'nı çalıyordu. O sırada bile bu parçayı duyunca ürperdim.»

Poirot, «Gerçekten tuhaf,» diye mırıldandı.

Johnson, «Şu hastabakıcı Horbury'ye gelelim,» dedi. «Onun saat sekizde evden ayrıldığına yemin etmeye hazır mısınız?»

«Evet, efendim. Bay Sugden geldikten sonra oldu bu. Bunu çok iyi hatırlıyorum. Çünkü bir kahve fincanını kırdı.»

Poirot atıldı. «Horbury kahve fincanı mı kırdı?»

«Evet. Üstelik eski Worcester takımından birini. Onları on bir sene-dir yıkarım, bu akşama kadar hiçbirine bir şey olmamıştı.»

Poirot sordu. «Horbury'nin kahve takımıyla ne işi vardı?»

«Hiçbir işi yoktu, efendim. Ama fincanlardan birini eline almış hayran hayran bakıyordu. Ben Bay Sugden'in geldiğini söyleyince fincan elinden kaydı.»

Poirot öne doğru eğildi. «Ona Bay Sugden'den mi söz ettin? Yoksa, 'Polis geldi,' mi dedin?»

Tressilian biraz şaşırıldı. «Sanırım Polis Şube Şefinin geldiğini söyledim, efendim.»

Poirot mırıldandı. «Ve Horbury kahve fincanını düşürdü.»

Johnson atıldı. «Bu ilgi çekici bir nokta. Horbury, Sugden'in bu ziyareti hakkında bir şey sordu mu?»

«Evet, efendim. Bay Sugden'in burada ne işi olduğunu öğrenmek istedi. Ben de onun Polis Yetimhanesi için para topladığını ve Bay Simeon'un yanına çıktığını söyledim.»

«Horbury bunu duyunca rahatlamış gibi bir tavır takındı mı?»

«Şimdi söylediniz de aklıma geldi, efendim. Gerçekten de Horbury birden rahatladı. Bay Simeon'un çok cömert olduğundan söz etti. Biraz da saygısızca bir tavırla, efendim. Sonra da çıkıp gitti.»

«Ne taraftan?»

«Hizmetkârların bölümüne açılan kapıdan.»

Sugden söze karıştı. «Burası doğru. Horbury, mutfaktan geçip arka kapıdan çıkmış. Onu aşçıyla yardımcısı görmüşler.»

«Şimdi dinle, Tressilian ve iyi düşün. Horbury'nin kimseye gözükmeden eve girebileceği bir yer var mıydı?»

Yaşlı adam başını salladı. «Olduğunu sanmıyorum, efendim. Çünkü bütün kapılar içeriden kapatılmıştı.»

«Belki anahtarı vardı?»

«Öyle de olsa kapılar içeriden sürgülenmişti, efendim.»

«Horbury eve döndüğünde hangi kapıdan giriyor?»

«Onda arka kapının anahtarı var, efendim. Bütün hizmetkârlar o kapıyı kullanırlar.»

«O halde Horbury yine oradan gizlice içeri girmiştir.»

«O zaman da mutfaktan geçmesi gerekirdi, efendim. Oysa mutfakta dokuz buçuk, ona çeyrek kalaya kadar her zaman birileri olur.»

Johnson, «Anlıyorum,» dedi. «Teşekkür ederiz. Tressilian.»

Yaşlı adam ayağa kalkarak onları selamladı. Ağır ağır dışarı çıktı. Ama iki dakika sonra tekrar odaya girdi. «Horbury, şimdi döndü, efen-

dim. Onunla şimdi konuşmak ister misiniz?»
«Evet. Onu hemen buraya yolla.»

XVII

Sydney Horbury karşısındakinde güven uyandıracak bir tip değildi. Adam, ellerini ovuşturuyor ve dikkatle onlara bakıyordu. Hilekâr bir hali vardı.

Johnson, «Bay Simon Lee'nin hastabakıcısı Sydney Horbury sen misin?» dedi.

«Evet, efendim. Ne korkunç bir olay değil mi? Durumu öğrendiğim zaman şaşım kaldım. Zavallı İhtiyar...»

Johnson onu susturdu. «Lütfen sadece sorulara yanıt ver.»

«Peki, efendim. Emredersiniz.»

«Bu akşam evden kaçta ayrıldın ve nereye gittin?»

«Evden sekize doğru çıktım, efendim. 'Superb' sinemasına gittim. Burayla oranın arası beş dakika, efendim. 'Eski Sevilde Aşk' filmi oynuyordu...»

«Seni orada gören oldu mu?»

«Gişe memuru kız beni tanır, efendim. Yer gösteren delikanlı da öyle. Ayrıca... şey... yanımda da genç bir hanım vardı. Onunla orada buluşacaktık zaten.»

«Öyle mi? Adı ne bu genç hanımın?»

«Doris Buckle, efendim. Markham yolundaki Süthanede çalışıyor.»

«İyi. Bunu soruştururuz. Sinemadan sonra hemen buraya mı döndün?»

«Hayır, efendim. Önce o genç hanımı evine götürdüm. Oradan da doğru buraya geldim. Sözlerimin doğru olduğunu anlayacaksınız, efendim. Benim bu olayla bir ilgim yok. Ben...»

Johnson sert bir sesle. «Seni cinayetle suçlayan yok,» dedi.

«Tabii, efendim, tabii. Ama bir evde cinayet işlenmesi hiç de hoş bir şey değil.»

«Hoş olduğunu söyleyen de çıkmadı zaten. Ne zamandan beri Bay Simeon'un yanında çalışıyordun?»

«Bir yıldan fazla bir zaman oldu, efendim.»

«Buradan memnun muydun?»

«Evet, efendim. Çok memnundum. Maaşım dolgundu. Bay Simeon bazen aksileşirdi ama tabii ben hastalara alışığım.»

«Daha önce de hastaların yanında mı çalıştın?»

«Evet, efendim. Binbaşı Vest'in ve Sir Jasper Finch'in yanında...»

«Bütün bu bilgiyi daha sonra Sugden'e verirsin. Ben sadece Bay Simeon'u bu akşam en son ne zaman gördüğünü öğrenmek istiyorum.»

«Yedi buçukta, efendim. Bay Simeon, her akşam yedide hafif bir yemek yerd. Sonra da onu yatmaya hazırlardım. Ondan sonra kendisi uykusu gelinceye kadar şöminenin önünde otururdu.»

«Saat kaçta yatardı?»

«Her zaman aynı saatte yatmazdı, efendim. Yorulduğu zamanlar sekizde yatardı. Bazen de on bire, hatta daha geç saatlere kadar otururdu.»

«Yatmaya karar verdiği zaman ne yapardı.»

«Zili çalardı, efendim.»

«Sen de onun yatmasına yardım ederdin.»

«Evet, efendim.»

«Ama bu gece izinliydin, öyle mi? Sen hep cumaları mı izinli çıkarıydın?»

«Evet, efendim. Sürekli.»

«Peki sen izinli olduğun geceler Bay Simeon yatmaya karar verdiği zaman ne yapardı?»

«Yine zili çalardı, efendim. Ona ya Tressilian, ya da Walter yardım ederdi.»

«O kötürüm değildi herhalde? Dolaşabiliyordu...»

«Tabii, efendim. Ama kolaylıkla yürüyemiyordu. Artirözü vardı. Bazı günler diğerlerine nazaran daha da çok acı çekerti.»

«Gündüz başka odaya gitmez miydi?»

«Hayır, efendim. Sadece o odayı tercih ederdi. Bay Simeon lüks

meraklısı değildi. Odası geniş ve ışıklıydı. Bu da onun için yeterliydi.»

«Demek Bay Simeon saat yedide akşam yemeği yedi?»

«Evet, efendim. Yemek tepsisini aldım. Alçak dolabın üzerine şeri sürahisıyla iki kadeh koydum.»

«Neden?»

«Bay Simeon öyle emretti, efendim.»

«Her zaman böyle mi olurdu?»

«Bazen, efendim. Aileden hiç kimse, Bay Simeon çağırtmadıkça geceleri onu görmeye gelmezdi. Bay Simeon bazı geceler yalnız başına oturmaktan hoşlanırdı. Bazı geceler ise Bay Alfred'i veya Bayan Lydia'yı, bazen de ikisini birden çağırtırdı.»

«Ama bu gece öyle bir şey yapmadı, değil mi? Yani ailesinden birine haber gönderip, yanına çağırtmadı?»

«Benimle haber yollamadı, efendim.»

«Yani aileden kimseyi beklemiyordu.»

«Onlara bunu kendisi söylemiş olabilir, efendim.»

«Tabii.»

Horbury devam etti. «Ben de bu gece istenileni yaptıktan sonra, Bay Simeon'a 'İyi geceler, efendim,' diyerek odadan çıktım.»

Poirot sordu. «Odadan çıkmadan önce ateşi sen mi canlandırdın?»

Horbury bir an durdu. «Buna gerek yoktu, efendim. Ateş gürül gürül yanıyordu.»

«Bunu Bay Simeon yapmış olabilir mi?»

«İmkânsız, efendim. Herhalde ateşi Bay Harry canlandırdı.»

«Sen yemekten önce içeriye girdiğinde Bay Harry, Bay Simeon'un yanında mıydı?»

«Evet, efendim. Ben içeri girince o çıktı.»

«Baba - oğulun arası nasıldı?»

«Bay Harry'nin keyfi yerindeydi, efendim. Başını geriye atarak kahkahalarla gülüyordu.»

«Ya Bay Simeon?»

«O oldukça sessiz ve hatta düşünceliydi, efendim.»

«Anlıyorum... Şimdi öğrenmek istediğim bir şey daha var, Horbury. Bize Bay Simeon'un kasasındaki elmaslar hakkında bir şeyler söyleyebilir misin?»

«Elmaslar mı, efendim? Ben hiç elmas görmedim.»

«Bay Simeon'un kasasında yontulmamış elmaslar vardı. Onun bunlarla oynadığını herhalde gördün.»

«O garip çakılları mı söylüyorsunuz, efendim? Evet bir iki kez Bay Simeon'un onlarla oynadığını gördüm. Fakat onların elmas olduğunu bilmiyordum. Bay Simeon bu taşları daha dün... veya evvelsi gün İspanya'dan gelen o genç hanıma gösteriyordu.»

Johnson birden, «O elmaslar çalındı,» dedi.

Horbury bağırdı. «Bu hırsızlıkla bir ilgim olduğunu sanmadığınızı umarım, efendim!»

Johnson başını salladı. «Benim kimseyi suçladığım yok. Bize bu olay hakkında bir şeyler anlatabilir misin?»

«Elmaslar hakkında mı, efendim? Yokca cinayetle ilgili olarak mı?»

«İkisi hakkında da.»

Horbury uçuk renkli dudaklarını yalayarak düşündü. Başını kaldırdığı zaman gözlerinde sinsice bir ifade vardı. «Bildiğim bir şey olduğunu sanmıyorum, efendim.»

Poirot usulca konuştu. «İşin sırasında bir şeyler duymuş olabilirsin.»

Horbury gözlerini kırıştırdı. «Hayır, efendim. Sanmıyorum. Bay Simeon'la ailesinden bazı kimselerin arası pek iyi değildi.»

«Kimlerle?»

«Sanırım Bay Harry Lee'nin eve dönüşünden dolayı bir anlaşmazlık çıkmıştı. Bay Alfred buna sinirleniyordu. Yanılmıyorsam bu yüzden babasıyla biraz tartıştı da. Bay Simeon onu elmasları çalmakla suçlamadı. Zaten Bay Alfred'in de böyle bir şey yapmayacağından eminim.»

Poirot hemen atıldı. «Fakat Bay Alfred'le bu konuşmayı elmaslar çalındıktan sonra yaptı, değil mi?»

«Evet efendim.»

Poirot öne doğru eğildi. «Hani elmasların çalındığından haberin yoktu, Horbury? Bay Simeon'un, oğluyla konuşmadan önce elmasların çalınmış olduğunu farkettiğini nereden biliyorsun?»

Horbury kıpkırmızı kesildi. Sugden homurdandı. «Yalanın yararı yok. Her şeyi olduğu gibi anlat.»

Horbury somurtkan bir tavırla mırıldandı. «Bay Simeon'un telefon-da bundan birine söz ettiğini duydum.»

«Sen odada mıydın?»

«Hayır, dışarıdaydım. Sadece bir iki kelime duydum.»

Poirot tatlı tatlı sordu. «Ne duydun bakalım?»

«Hırsızlık... ve 'elmaslar,' kelimelerini duydum. Sonra Bay Simeon, 'Kimden şüpheleneceğimi bilmiyorum,' dedi. Galiba bir de 'Bu akşam saat sekizde,' diye bir şeyler mırıldandı.»

Başkomiser Sugden başını salladı. «Bay Simeon o sırada benimle konuşuyordu. Beşi on geçiyordu, değil mi?»

«Evet, efendim.»

«Ondan sonra sen odaya girdiğinde Bay Simeon'un kaygılı veya öfkeli gibi bir hali var mıydı?»

«Biraz, efendim. Dalgın ve endişeliydi.»

«Tabii bu yüzden sen de korkmaya başladın, değil mi?»

«Bay Sugden böyle şeyler söylemenize izin veremem. Ben elmasla-
ra elimi bile sürmedim. Bunun aksini de ispat edemezsiniz. Ben hırsız
değilim!»

Sugden bu laflara aldırmadı bile. «Bakalım, anlarız...» Polis Müdürü-
ne bir göz attı. Onun başını salladığını görünce de, devam etti. «Şimdi-
lik bu kadar. Artık bu gece bize gerekli değilsin.»

Horbury büyük bir telaşla kendini dışarı attı.

Sugden takdirle Poirot'ya bakıyordu. «Onu büyük bir ustalıklı tuza-
ğa düşürdünüz. Belki hırsız o, belki de değil. Ama birinci sınıf yalancı
olduğu belli.»

Poirot dudak büktü. «Hoşa gidecek bir tip değil.»

Johnson da başını salladı. «Ahlaksızın biri. Ama şimdi sorun şu.
Onun anlattıklarına inanabilir miyiz?»

«Bu zamanla anlaşılacak...»

Polis Müdürü esnedi. Saatine tekrar bir göz atarak, ayağa kalktı.
«Eh, artık gidebiliriz sanırım. Yalnız önce gidip kasaya bir göz atmamız
iyi olur. Elmaslar kasada çıkarsa çok garip olur.»

Ama taşlar kasada değildi. Orada sadece boş bir deri kese duru-

yordu. Kasadaki kağıtların içinde de sadece bir teki ilgilerini çekti. Simeon Lee'nin on beş yıl önce yazmış olduğu vasiyetnameydi bu. Şartları da çok açık ve sadeydi. Simeon Lee'nin servetinin yarısı Alfred'e verilecek, diğer yarısı ise Harry, George, Jennifer ve David arasında pay edilecekti.

25 Aralık

I

Güneşli bir Noel günüydü. Poirot öğle vakti Gorston Hall'un bahçelerinde dolaşıyordu. Dedektif özellikle büyük bir ilgiyle taş çiçekliklerdeki minyatür bahçelere bakmaktaydı.

«Gerçekten oldukça ilgi çekici şeyler...»

Biraz ileride iki kişi fıskiyeli havuza doğru ilerliyordu. Poirot, Pilar'ı hemen tanıdı. Bir an kızın yanındaki adamın Stephen Farr olduğunu sandı. Ama daha dikkatli bakınca Harry Lee olduğunu anladı. Adam, güzel yeğeniyle pek yakından ilgileniyordu. Zaman zaman başını arkaya atarak gülüyor, sonra da tekrar genç kıza doğru eğiliyordu.

Poirot kendi kendine mırıldandı. «Onun yas tutmadığı meydanda.»

Arkasından gelen hafif gürültü üzerine çabucak döndü. Magdalena Lee orada duruyordu. O da Pilar'la Harry'yi süzmekteydi. Sonra da başını çevirerek, Poirot'ya tatlı tatlı gülümsedi.

«Ne güzel, güneşli bir gün değil mi? İnsan gece korkunç bir cinayet işlendiğine doğrusu inanamıyor, değil mi Mösyö Poirot?»

«Gerçekten öyle, Madam.»

Magdalena içini çekti. «Şimdiye dek böyle bir felaketle hiç karşılaşmadım. Ben... yeni olgunluğa eriştim. Yani, uzun yıllar çocuk kaldım, demek istiyorum. Bu aslında iyi bir şey değil.» Tekrar içini çekti. «Oysa

ki Pilar'a bakın. Kendine ne kadar hâkim... Herhalde bunun nedeni damarlarındaki İspanyol kanı. Çok garip değil mi?»

«Garip olan nedir, Madam?»

«Onun aniden çıkagelmesi.»

Poirot, «Bay Simeon'un onu uzun zamandan beri aradığını öğrendim,» diye cevap verdi. «Madrid Başkonsolosuna ve Jennifer Estaravados'un öldüğü Aliquara şehrindeki konsolosluğa mektuplar yazmış.»

Magdalena, «Ama bunu kimseye açıklamadı,» dedi. «Alfred'in bu işten hiç haberi yoktu. Lydia'nın da öyle.»

Poirot mırıldandı. «Ya...»

Magdalena, Belçikalı dedektife biraz daha sokuldu. Poirot, şimdi kadının sürdüğü nefis parfümü duyuyordu. «Kocam, bu kız hakkında aileye daha fazla bilgi verilmesi gerektiğini düşünüyor. Ben de onunla aynı fikirdeyim. Ne de olsa belki de babası sabikalının biriydi...» Sustu. Ama Poirot sesini çıkarmadı. Hayran hayran bahçeyi seyrediyordu. Magdalena, devam etti. «Bence kayınpederimin ölümü biraz tuhaf. Yani... bu bir İngilizin işleyemeyeceği bir cinayet.»

Hercule Poirot başını çevirerek masum masum genç kadına baktı. «Yani ancak bir yabancı böyle bir cinayet işleyebilirdi, demek istiyorsunuz. Örneğin bir İspanyol...»

Magdalena yine çocuksu bir tavır takınmıştı. «Fakat İspanyollar çok zalimdir. Örneğin o boğa güreşleri...»

Poirot tatlı tatlı konuştu. «Yani sizce Pilar Estaravados, büyükbabasının gırtlığını kesti.»

Magdalena bağırdı. «Ben böyle bir şey söylemedim, Mösyö Poirot! Kesinlikle söylemedim!»

Poirot gülümsedi. «Belki gerçekten söylemediniz.»

«Ama yine de Pilar biraz şüphelenilecek bir insan. Örneğin dün gece Bay Simeon'un odasında yerden gizlice bir şey aldı.»

Hercule Poirot'un tavrı aniden değişiverdi. «Miss Pilar dün gece yerden bir şey mi aldı?»

Magdalena başını salladı. Dudakları ikinci bir ifadeyle büzülmüştü. «Evet, hem de biz odaya girer girmez. Önce diğerlerinin kendisini

görüp görmediklerini anlamak için çabucak etrafa bir göz attı. Ama başkomiser onu gördü. Buna çok memnun oldum doğrusu. Adam onu kızıdan aldı.»

«Miss Pilar yerden ne almıştı? Bunu biliyor musunuz, Madam?»

«Hayır. Yakında olmadığım için bunu farketmedim.» Magdalena'nın sesinde hafif bir üzüntü vardı. «Yalnız ufak bir şeydi.»

Poirot kaşlarını çatı. «Bu çok ilginç.»

Magdalena hemen atıldı. «Evet. Onun için bu olayı öğrenmenizi istedim. Ne de olsa Pilar'ın nasıl yetiştirildiğini bilmiyoruz. Alfred kimse- den şüphe etmez. Lydia ise böyle şeylere aldırılmaz.» Sonra mırıldandı. «Gidip Lydia'ya kendisine yardım edip edemeyeceğimi sorayım. Belki yazılacak mektuplar vardır.» Yüzünde kinle karışık sevinçli bir ifadeyle içeri girdi.

Poirot ise derin bir düşünceye dalmıştı.

II

O sırada Sugden çıkageldi. Başkomiserin sıkıntılı bir hali vardı. «Günaydın, Mösyö Poirot. Üzgünüm ama size 'Neşeli Noel'ler,' diyecek halde değilim. Özellikle bir daha böyle bir Noel geçirmek de istemem.»

«Soruşturma ilerliyor mu?»

«Horbury'nin dün akşam gerçekten sinemada olduğunu öğrendik. Söz ettiği kız da yanındaymış. Kız Horbury'nin film sırasında yanından hiç ayrılmadığına da yemin etti. Onun doğruyu söylediğini sanıyorum. Saf bir kız. Ustaca yalanlar uyduracak bir tip değil. Zaten yalana kalksaydı, hemen anlardım.»

Poirot başını salladı. «Bu konuda yetenekli olduğunuz kesin.»

«Orası öyle. İnsan bu meslekte nelerle karşılaşmıyor ki. Kız doğru söylediğine göre, Bay Simeon'u Horbury öldürmüş olamaz. O zaman yine bütün şüpheler ailesinin üzerinde toplanıyor.» Derin bir soluk aldı. «Bu işi onlardan biri yaptı, Bay Poirot. Onlardan biri ama hangisi?»

«Yeni bir şeyler öğrendiniz mi?»

«Evet, öğrendim. Telefon konusunda şansımız yardım etti. Bay George Lee dokuza iki kala Westeringham'a telefon etmiş. Konuşma altı dakikadan az sürmüş.»

«Ya?»

«Öyle... Ayrıca ondan sonra hiç telefon edilmemiş. Ne Westeringham'a, ne de başka bir yere.»

Poirot takdirle başını salladı. «Çok ilginç. Bay George Lee telefon-daki konuşması bittiği sırada yukarıdan gelen gürültüyü duyduğunu söyledi. Oysa onun konuşması, *olaydan hemen hemen on dakika önce* sona ermiş. O on dakika içinde adam neredeymiş? Karısı da telefonla konuştuğunu iddia etti. Oysa böyle bir şey yapmamış bile. O neredeymiş?»

Sugden, «Az önce onunla konuştuğunuzu gördüm, Bay Poirot,» dedi.

Belçikalı dedektif güldü. «Bu konuda yanılıyorsunuz. Ben onunla değil, o benimle konuştu.»

Sugden sabırsızca bir hareket yaptı. Sonra da bu sözün anlamını anlayarak, dikkatle Poirot'ya baktı. «Magdalena Lee bu cinayeti bir İngilizin işleyemeyeceğini... Pilar Estaravados hakkında fazlaca bir şey bilinmediğinden... kızın dün gece cinayet odasında yerden usulca bir şey aldığından söz etti.»

Sugden ilgiyle sordu. «Demek size bunları söyledi?»

«Evet. Senyorita yerden ne aldı?»

Sugden içini çekti. «Bunu bilmeyi ben de isterdim. Dedektif romanlarında cinayetin esrarının çözülürmesine yardım eden ipuçlarından bu. Eğer bunun ne olduğunu anlarsanız, ben de polislikten vazgeçerim.»

«Şu ipucunu bir göreyim.»

Sugden cebinden bir zarf çıkararak, içindekileri avcuna boşalttı. Hafifçe de gülümsüyordu. «İşte... E, ne diyorsunuz?»

Sugden'in iri avucunda üçgen şeklinde pembe bir lastik ve küçük bir tahta parçası vardı. Poirot bunları alıp dikkatle incelerken başkomi-

serin gülümsemesi de daha belirgin bir hal aldı. «Evet. Bunlar nedir dersiniz, Bay Poirot?»

«Bu küçük lastik parçası, süngerlerin konulduğu bir keseden kesilmiş olabilir.»

«Gerçekten de öyle. Bunu Bay Simeon'un odasındaki lastik sünger kesesinden kesmişler. Küçük sivri bir makasla. Belki de bu işi Bay Simeon kendisi yaptı. Ama bunun nedeni nedir, onu bilmiyorum. Horthy de bir şey söylemedi. Bu tahtayı ise küçük bir parçadan yontmuş oldukları anlaşılıyor.»

Poirot mırıldandı. «Çok garip...»

Sugden büyük bir nezaketle, «İsterseniz bunlar sizde kalsın,» dedi. «Onlar bana gerekli değil.»

«Dostum, onları elinizden almak istemem.»

«Sizce bunların bir anlamı yok mu?»

«Doğrusu ne olduklarını anlayamadım...»

Sugden alaycı bir tavırla, «Olağanüstü,» diye mırıldanarak ipuçlarını tekrar cebine koydu. «Soruşturma ilerliyor.»

Poirot ona baktı. «Bayan Magdalena, Miss Pilar'ın bunları sinsice bir tavırla, hatta suçlu suçlu yerden aldığını imâ etti. Gerçekten öyle mi oldu?»

Sugden bir an düşündü. Sonra da kararsızlıkla, «Hayır,» diye cevap verdi. «Bunu söyleyemem. Miss Pilar'ın suçlu gibi bir hali yoktu. Gelgelelim bu ipuçlarını yerden,... çabucak,... usulca aldı. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Üstelik Miss Pilar onu gördüğümün farkında da değildi. Karşısına dikilince fena halde şaşırdı.»

Poirot düşünceli bir tavırla söylendi. «Bu ipuçları ne anlama geliyor? Lastik parçası temiz. Bir şey için kullanılmamış. Bunun bir anlamı olamaz ama yine de...»

Sugden sabırsız bir tavırla, «Siz artık isterseniz bu sorunu halledin, Bay Poirot,» dedi. «Benim düşünmem gereken başka konular var.»

Poirot sordu. «Sizce durum ne âlemde?»

Sugden hemen cebinden defterini çıkardı. «Aileden bir kısmının yanında, cinayet işlendiği sırada başkaları varmış. Onun için onlar katil

olamazlar. Nerede oldukları bilinmeyenlere gelince... Bay George Lee.. Bayan Magdalena Lee... Pilar Estaravados... Ayrıca, Bay David veya Bayan Hilda Bay Simeon'u öldürmüş olabilir. Ama cinayeti ikisinin birden işlediğini sanmıyorum.»

«Demek onların sözüne inanmıyorsunuz?»

Sugden başını salladı. «Kesinlikle inanmıyorum. Onlar birbirine çok bağlılar. Ben bu olaya şu açıdan bakıyorum. *Biri* cinayet sırasında müzik odasında piyano çalıyordu. Belki bu David'di. Ama... Hilda Lee'nin onun yanında olduğu ne malûm. Belki David piyano çalarken, kadın yukarı çıkıp, Simeon Lee'yi öldürdü... Veya piyanoyu Hilda Lee çalıyordu ve Bay Simeon'u da David öldürdü... Ama yemek odasındaki iki kardeşin durumu aynı değildi. Alfred Lee'yle, Harry Lee birbirlerini hiç sevmiyorlar. Bu yüzden de onların diğeri uğruna yalan söyleyeceğini hiç sanmıyorum.»

«Ya Stephen Farr?»

«O pikap konusu biraz zayıf olduğu için ondan da kuşkulaniyorum. Fakat bu, adamın gerçekten masum olduğunu,... önceden şahit bulmaya çalışmadığını da gösterebilir.»

Poirot düşünceli bir tavırla başını önüne eğdi. «Ne demek istediğini anlıyorum. Stephen Farr cinayet işleyecek olsaydı veya Bay Simeon'un öldürüleceğini bilseydi, hiç kuşkusuz kendine birtakım şahitler bulmaya çalışırdı.»

«Evet... Zaten ben bu cinayetin bir yabancıнын işi olduğunu hiç sanmıyorum.»

Poirot hemen, «Ben de o fikirdeyim,» dedi. «Bu alievi bir sorun. Tıpkı kana karışmış olan bir zehire benziyor. Katil evin durumunu bilen ve Bay Simeon'dan nefret eden biri olmalı.» Elini salladı. «Bilmem ki... Güç bir durum bu.»

Sugden saygılı bir tavırla onun konuşmasını dinlemişti. Gelgelelim Belçikalı dedektifin sözlerini o kadar önemsemediği de belliydi. «Merak etmeyin, Bay Poirot, katili nasıl olsa yakalayacağız. Şimdiki halde şunların üzerinde duracağız: George Lee, Magdalena Lee, David Lee, Hilda Lee. Sonra Pilar Estaravados... Bu listeye şimdilik Stephen Farr'ı da ekleyeceğim. Cinayet nedenine gelince... Bay Simeon'un ortadan kalk-

ması kimin işine yarayacaktı? Bu bakımdan bazı kimseleri şüpheliler listesinden silebiliriz. Örneğin... Pilar Estaravados'u. Anladığıma göre ona bir şey kalmıyormuş. Eğer Simeon Lee, annesinden önce ölseydi kız o zaman hatırı sayılır bir servete konacaktı. Ne yazık ki Jennifer Estaravados, Simeon Lee'den önce öldüğü için mirasın bu kısmı, ailenin diğer fertleri arasında pay edilecek. Onun için Bay Simeon'un hayatta kalması Miss Pilar'ın daha işine gelirdi. Tabii kız, yaşlı adamla kavga ederken, öfkeye kapılarak onun gırtlaklarını kesmiş de olabilir. Ama buna da pek ihtimal vermiyorum. Pilar'la, Bay Simeon'un arası çok iyiymiş. Bütün bu nedenlerden Pilar'ın masum olduğunu düşünüyorum. Ama dostunuz Bayan Magdalena'nın söylediği gibi bir erkeğin gırtlaklarının kesilmesi İngilizlerin yapamayacağı bir şey sayılabilir.»

Poirot telaşa atıldı. «O benim dostum değil. Bir daha böyle bir şey söylerseniz, ben de o zaman sizi çok yakışıklı bulan arkadaşınız Miss Pilar'dan söz etmeye başlarım.»

Sugden'in yine kıpkırmızı kesildiğini görerek, için için güldü. Sonra da adeta hasetle, «Fakat...» diye mırıldandı. «Bıyığınız gerçekten şaha-ne... Özel bir pomat filan kullanıyor musunuz?»

«Pomat mı? Ne münasebet!»

«O halde ne kullanıyorsunuz?»

«Hiçbir şey... Bıyığım böyle çıkıyor işte.»

Poirot içini çekti. «Çok şanslısınız.» Dikkatle biçim verdiği kendi kara bıyığını okşadı. Sonra tekrar içini çekti. «Boya ne kadar pahalı olursa olsun, bu bıyığın fazla gürleşmesine engel oluyor.»

Böyle bıyık konuları Sugden'i hiç ilgilendirmiyordu. Adam, sakın bir tavırla sözlerine devam etti. «Cinayetin nedenlerinden söz ediyor-duk. Bu bakımdan Stephen Farr'ı da şüpheliler listesinden silebiliriz. Belki babasıyla Bay Simeon birbirlerine düşmandılar ama bunu da pek sanmıyorum. Stephen eski ortaklıktan çok rahat bir şekilde söz etti. Kendinden oldukça emindi. Onun rol yaptığını da zannetmiyorum. Hayır, Eb Farr'la Simeon Lee'nin ortaklıklarını incelersek, bir şey öğrenemeyiz.»

Poirot başını salladı. «Ben de aynı fikirdeyim.»

«Bay Simeon'un ölmemesini isteyen biri daha var: Harry Lee. Tabii vasiyetnameye göre o da para alacak ama onun bunun farkında olduğunu sanmıyorum. Herkes Lee'nin Harry'yi mirasından çıkardığından eminmiş. Fakat Harry eve dönünce durum değişmiş. Simeon Lee yeni vasiyetname yapmaya karar vermiş tabii. Onun için Harry büyük bir budalalık ederek, babasını öldürmedi herhalde. Zaten bunu yapmasının imkânsız olduğunu da biliyoruz. Çünkü Harry o sırada ağabeyi Alfred'in yanındaymış. Gördünüz ya? Listeyi yavaş yavaş kısaltıyoruz.»

«Çok doğru. Yakında geride kimse kalmayacak.»

Sugden güldü. «O kadar da değil, canım. Geride George Lee'yle karısı,... David Lee ve Hilda var. Bay Simeon'un ölümü onların oldukça işine yarayacaktı. Ayrıca anladığıma göre George Lee gayet para göz bir adammış. Üstelik babası onu aylığını kısmakla da tehdit etmiş. George Lee bu yüzden listenin başında. Üstelik onun cinayet sırasında neredede olduğu da belli değil.»

Poirot, «Devam,» dedi.

«Magdalena Lee. Kediler süte ne kadar düşkünse, bu kadın da paraya o kadar düşkün. Şu anda onun gırtlığına kadar borç içinde olduğundan da eminim. Magdalena, Pilar'ı kıskanıyordu. Onun ihtiyar adama kendisini sevdirdiğinin hemen farkına varmıştı. Simeon Lee'nin vasiyetnamesini değiştireceğini duyunca, hemen harekete geçti. Nasıl?»

«Fena değil...»

«Sonra David Lee'yle karısı var. Şimdiki vasiyetnameye göre onlara da para kalıyor. Fakat karı kocanın sırf para uğruna cinayet işleyebileceklerini sanmıyorum.»

«Ya?»

«Evet. David, hayalperest bir insana benziyor. Para göz değil. Yalnız adam biraz tuhaf. Bence bu cinayet üç nedenden işlenmiş olabilir. Elmaslar... Vasiyetname... Ve... *nefret*.»

«Ah, demek bunu siz de farkettiniz?»

Sugden, «Evet,» diye karşılık verdi. «Ben daha başından beri bunun üzerinde duruyorum. David Lee babasını öldürdüyse, bunun

nedeni para değil. Eğer katil David'se... o zaman kan meselesi de açıklanabilir...»

Poirot, başkomisere takdirle baktı. «Bunu dikkate alıp almayacağını merak ediyordum. O kadar çok kan... Bayan Lydia da böyle söyledi. Odanın durumu insanın aklına eski âyinleri getiriyor... Kurban kanı... Bu kanın etrafa sürülmesi...»

Sugden kaşlarını çattı. «Yani bu işi yapan deli mi?»

Poirot, «Mon cher,» diye cevap verdi. «İnsanın içinde, kendisinin bile bilemediği birtakım istekler, arzular vardır. Kan arzusu,... birini kurban etme isteği.»

Sugden dudak büktü. «David Lee zararsız bir insana benziyor.»

Poirot, «Siz psikolojiden anlamıyorsunuz,» dedi. «David Lee geçmişte yaşayan bir insan. Annesinin hayali hâlâ onun için çok canlı. Adam bu kadar yıl babasına yaklaşmamış. Çünkü Simeon Lee'nin annesine yaptıklarını unutmamış. Belki o buraya her şeye rağmen olanları unutmak amacıyla geldi. Ama sonra geçmişini unutamayacağını anladı... Bildiğimiz bir tek şey var. David Lee; babasının ölüsünün yanında dururken, benliğinin bir yanı sevinç içindeydi. Tanrının değirmenleri ağır ağır öğütür... David artık annesinin intikamının alındığını düşünüyordu.»

Sugden birden titredi. «Böyle konuşmayın, Bay Poirot. Beni oldukça korkuttunuz. Belki gerçekten dediğiniz gibi oldu. Eğer öyleyse, Bayan Hilda durumu biliyor. Kocasını da sonuna kadar korumak niyetinde. O kadın bunu kolaylıkla yapabilir. Ama diğer yandan Hilda Lee'nin cinayet işleyebileceğini sanmıyorum. Böyle bir insan değil. Hilda Lee, sevecen ve sıradan bir kadın.»

Poirot ona merakla baktı. «Demek kadın üzerinizde bu etkiyi bıraktı?»

«Evet... Bence tam bir aile kadını. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz sanırım?»

«Evet, evet. Anlıyorum.»

Sugden Belçikalıya baktı. «Bu cinayet hakkında birtakım fikirleriniz var sanırım, Bay Poirot. Bunları bana anlatmaz mısınız?»

Poirot ağır ağır cevap verdi. «Bazı fikirlerim var. Ama bunlar pek belirgin değil...»

Sugden ısrar etti. «Haydi, haydi, Bay Poirot.»

Poirot içini çekti. «Ben her zaman ölen adamın kişiliğini düşünüyorum. Simeon Lee nasıl bir adamdı?»

Sugden şaşkınlıkla ona baktı. «Bu o kadar esrarlı bir şey mi?»

«O halde bunu bana anlatın. Bu civarda onun hakkında neler söylediler?»

Başkomiser kararsızlıkla parmağını çenesine sürdü. Şaşkın bir hali vardı. «Ben buralı değilim aslında. Komşu ilden geldim. Tabii Bay Simeon Lee, bu civarın en tanınmış kimselerindendi. Ben sadece birtakım söylentiler duydum.»

«Evet? Nedir bu söylentiler?»

Sugden, «Bay Simeon çok iyi bir işadamıymış,» dedi. «Kimse onu bu konuda aldatamazmış. Ve son derece de cömertmiş. George Lee onunla taban tabana zıt. Üstelik o Bay Simeon'un da oğlu...»

«Yalnız ailede iki tip var. Alfred, George ve David, hiç olmazsa görünüşte annelerinin ailesine çekmişler. Bu sabah galerideki aile portrelerine baktım.»

Sugden sözlerine devam etti. «Bay Simeon çabuk öfkelenen biriymiş. Sonra... kadınlarla yakınlığı yüzünden ismi kötüye çıkmış. Gençliğinde tabii. Ama kendisi son yıllarda hastalıklıydı. Fakat çapkınlık günlerinde de yine cömertce davranırmış. Bir sorun çıktığı zaman, genellikle kıza bol para verir, hatta onu evlendirirmiş. Belki ahlaksız bir adammış ama cimri değilmiş. Karısına çok kötü davranırmış. Başka kadınların peşinden koşar, onunla hiç ilgilenmezmiş. Herkes onun üzüntüden öldüğünü söylüyor. Uygun bir kelime bu. Sanırım zavallı kadın gerçekten çok talihsizmiş. Hastaymış ve çevrede pek dolaşmazmış. Simeon Lee'nin garip bir tip olduğu hiç kuşkusuz. Çok da kinciymiş. Biri ona kötülük ettiği zaman mutlaka intikam almış. Bu uğurda yıllarca sabırla beklemiş.»

Poirot mırıldandı. «Tanrının değirmenleri ağır döner...»

Sugden içini çekti. «Bu olayda 'Şeytanın değirmenleri' demek

daha doğru sanırım. Simeon Lee öyle yüksek duyguları olan bir insan değilmiş. Onun için, 'Ruhunu şeytana satmış,' da diyebiliriz. Ayrıca bu alışverişten memnun da kalmış. Üstelik o çok da gururluymuş.»

Poirot mırıldandı. «Bu çok önemli...»

Sugden'in yüzünde yine şaşkınlık dolu bir ifade belirdi. «Yani onu gururlu olduğu için mi öldürdüklerini kastediyorsunuz?»

Poirot başını salladı. «Çocuklar babalarına benzerler. Belki Simeon Lee'nin oğulları da gururlu...»

Ansızın durdu. Hilda Lee verandaya çıkmış ona bakıyordu.

III

Hilda Lee kısaca, «Sizi arıyordum, Mösyö Poirot,» dedi. Sugden, izin isteyerek eve doğru yönelmişti. Hilda onun arkasından bakarak, «Bay Sugden'in yanınızda olduğunu bilmiyordum,» diye söze başladı. «Onun Pilar'la olduğunu sanıyordum. İyi ve düşünceli bir adam.»

Poirot sordu. «Beni mi görmek istiyordunuz?»

Hilda başını eğdi. «Evet. Bana yardım edebileceğinizi sanıyorum.»

«Bunu memnunlukla yaparım, Madam.»

Hilda, «Siz çok zeki bir insansınız,» dedi. «Bunu dün gece farkettim. Bazı şeyleri kolaylıkla ortaya çıkaracağınızdan eminim. Kocamı anlamanızı istiyorum.»

«Evet, Madam?»

«Başkomiser Sugden'le bu şekilde konuşamam. O beni anlamaz. Ama sizin anlayacağınızdan eminim.»

Poirot eğildi. «İltifat ediyorsunuz, Madam.»

Hilda sakın bir tavırla devam etti. «Kocam, yıllardan, ... yani evlendiğimizden beri pek normal değil. Onun için kafaca sakat da diyebilirsiniz.»

«Ah!»

«Bir insan, yaralandığı zaman çok acı çeker. Fena halde sarsılır.

Gelgelelim yavaş yavaş yara kapanır, kemikler birbirine kaynar. Belki geride hafif bir yara izi kalır ama işte o kadar. Kocam en zayıf olduğu bir dönemde, manevi bir yara almış, Mösyö Poirot. Annesine taparmış, onun öldüğünü görmüş. Bir bakıma bu ölüme babasının neden olduğuna inanmış. Bu sarsıntıdan da hiçbir zaman kurtulamamış. Babasına karşı duyduğu kini hiçbir zaman unutamamış... Benimle evli olduğu yıllarda da öyle. David'i Noel'de buraya gelmeye, babasıyla barışmaya ben ikna ettim. Bunu David için istiyordum. O manevi yaranın bu şekilde kapanacağını düşünmektaydım. Ancak şimdi buraya gelmekle hata etmiş olduğumuzu anlıyorum. Simeon Lee o eski yarayı kanatarak eğlenmeye kalktı. Bu tehlikeli bir şeydi.»

Poirot, «Yani, Madam,» dedi. «Bana kocanızın babasını öldürdüğünü söylemeye mi çalışıyorsunuz?»

«Mösyö Poirot, kocamın böyle bir şeyi kolaylıkla yapabilecek durumda olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Ama şunu da söyleyeceğim. Simeon Lee'yi kocam öldürmedi! Simeon Lee öldüğü sırada oğlu David, 'Cenaze marşı'nı çalıyordu. İçin için babasını öldürmeyi istiyordu. Fakat bu istek kalbinden parmaklarının ucuna aktı ve müziğin dalgaları arasında boğuldu. Bana inanın...»

Poirot bir an sesini çıkarmadı. «Ya siz, Madam? Siz geçmişteki o dram hakkında ne düşünüyorsunuz?»

«Simeon Lee'nin karısının ölümü hakkında mı?»

«Evet.»

Hilda ağır ağır «Ben tecrübesiz, anlayışsız bir kadın değilim,» diyerek belirtti. «Böyle bir olayda, dışarıdan bakarak hüküm verilemeyeceğini de biliyorum. Görünüşte Simeon Lee çok suçluydu, karısına da çok kötü davranıyordu. Ama diğer yandan bazı gözü yaşlı, boynu bükük, haksızlığa uğramış bir zavallı pozunu takınan kadınların, belirli bir tip erkeğin en kötü yanlarının uyanmasına neden olduğuna da inanıyorum. Sanırım Simeon Lee, dik başlı, kuvvetli kişiliği olan bir kadına iyice bağlanırdı. Sabır ve gözyaşları onun sinirine dokunuyordu.»

Poirot başını salladı. «Evet. Kocanız dün gece, 'Annem hiç şikâyet etmezdi,' dedi. Bu doğru mu?»

Hilda sabırsızca bir tavırla bağırdı. «Ne münasebet! Durmadan David'e şikâyet edip durdu. O ağır üzüntü ve acısının yükünü David'in omuzlarına yükledi. Oysa David bu yükü taşıyamayacak kadar gençti.»

Poirot düşünceli bakışlarla kadını süzdü. Hilda, kıpkırmızı kesilerek, dudağını ısırdı. «Anlıyorum...»

Hilda, sert bir sesle sordu. «Neyi?»

Poirot, «Kocanıza evliliğinizin başından beri annelik etmek zorunda kaldığınızı,» diye cevap verdi. «Oysa onun sadece karısı olmayı isterdiniz.»

Hilda başını çevirdi. Aynı anda David evden çıkarak onlara doğru geldi. Neşeyle, «Hilda, ne güzel bir gün değil mi?» dedi. «Kış değil de bahar sanki.»

Onlara yaklaşmıştı. Başını arkaya atmış, sarı saçları alnına düşmüştü. Mavi gözleri pırıl pırıl parlıyordu. İnanılmayacak kadar genç, hatta çocuksu duruyordu. Sanki bütün dertlerinden kurtulmuştu David. Poirot soluğunu tuttu.

David gülümsedi. «Gel, göle kadar gidelim, Hilda.» Kadın gülerek kocasının koluna girdi. Birlikte uzaklaştılar.

Poirot arkalarından onlara bakakaldı. Birdenbire Hilda başını çevirerek ona bir göz attı. Kadının gözlerinde endişe ve hatta belki de korku vardı. Poirot verandanın öbür ucuna doğru giderek, kendi kendine mırıldandı. «Her zaman söylerim... Kadınlar günah çıkaracaklarına bana gelirler. Erkekler de öyle ya. Bu sabah işe kadınlarla başladık. Bakalım başka biri daha bana açılacak mı?»

Aynı anda Lydia Lee karşısına çıktı.

IV

Lydia, «Günaydın Mösyö Poirot,» dedi. «Tressilian bana sizi burada Harry'yle birlikte bulacağımı söyledi. Ama yalnız olduğunuza sevin-

dim. Kocam sizden söz ediyordu. Onun sizinle konuşmayı çok istediğini biliyorum.»

«Öyle mi? Şimdi gidip onu göreyim mi?»

«Hemen gitmeyin. Alfred dün gece hemen hiç uyumadı. Sonunda ona kuvvetli bir uyku ilacı vermek zorunda kaldım. Hâlâ uyuyor. Onu rahatsız etmeyi de istemiyorum.»

«Anlıyorum. Çok iyi etmişsiniz. Dün geceki olayın kendisini çok sarsmış olduğunu farkettim.»

Lydia ciddi bir tavırla, yanıt verdi. «Alfred babasını çok severdi, Mösyö Poirot. Diğerlerinden çok severdi.»

«Anlıyorum.»

Lydia sordu. «Bu korkunç şeyi kim yapmış olabilir? Siz... ve polis bu konuda ne düşünüyorsunuz?»

Poirot özellikle, «Bu işi kimin yapmadığını biliyoruz, Madam,» dedi.

Lydia adeta sabırsızlıkla başını salladı. «Bir kâbustan farksız. Hâlâ inanamıyorum.» Ekledi. «Horbury konusunda soruşturma yaptınız mı? O gerçekten sinemada mıymış?»

«Evet, Madam. Horbury doğruyu söylemiş.»

Lydia uzanarak, bir dal parçası kopardı. Rengi biraz uçmuştu. «Fakat... korkunç bir şey bu! O zaman geriye aile kalıyor!»

«Evet.»

«Mösyö Poirot, buna inanmam!»

«Madam, inanabilirsiniz. Zaten inanıyorsunuz.»

Lydia itiraza yeltendi. Sonra da hafifçe gülümsedi. «İnsanlar ne de ikiye bölünmüş oluyor.»

Poirot başını salladı. «Açık konuşacak olursak, Bay Simeon'u aileden birinin öldürmüş olmasını doğal karşıladığınızı da bana itiraf edersiniz.»

«Bu garip bir söz, Mösyö Poirot.» Kadının sesi sertleşmişti.

«Evet, öyle. Ama kayınpederiniz de tuhaf bir adamdı.»

Lydia, «Zavallı ihtiyar,» dedi. «Şimdi ona acıyorum. Ama sağken o kadar sinirime dokunurdu ki.»

Poirot, «Tahmin ediyorum,» dedi.

Sonra taş çiçekliklerden birinin üzerine eğildi. «Bu minyatür bahçeler çok hoş.»

«Beğendiğinize memnun oldum. Benim meraklarımdan biri de budur. Kutbu nasıl buldunuz? Penguenlere, buzlara bakın...»

«Çok hoş... Ya bu? Bu nedir?»

«O mu? Lût gölü. Daha doğrusu bitince Lût gölü olacak. Şu anda ona bakmayın... Şu... Korsika güya. Bildiğiniz gibi orada denizden yükselen kayalar pembedir. Ben bir de şu çöl manzarasını beğeniyorum.»

Lydia, Poirot'yu öbür uca doğru götürdü. Sonra da saatine bir göz attı. «Gidip bakayım. Alfred uyanmış mı?»

Kadın içeri gittikten sonra Poirot, ağır ağır geri döndü. Gidip Lût gölü manzarasına büyük bir ilgiyle baktı. Çakıllardan bir kaçını alarak, parmaklarıyla yokladı. Aniden yüzünün ifadesi değişti. Çakılları gözüne yaklaştırdı. «*Sapristi!* Şaşılacak bir şey bu! Şimdi... bu ne anlama geliyor?»

26 Aralık

I

Polis Müdürüyle, Başkomiser Sugden büyük bir şaşkınlıkla Poirot'ya baktılar. Belçikalı dedektif, bir avuç küçük çakılı toplayarak, tekrar kutunun içine koydu. Ve bunu Johnson'un önüne doğru itti.

«Evet,» diye gülümsedi. «Elmas bunlar.»

«Onları bahçede bulduğunuzu söylediniz sanırım?»

«Madam Alfred'in yaptığı minyatür bahçelerden birinde.»

«Bayan Alfred?» Sugden başını salladı. «Bu işi onun yaptığını sanmıyorum.»

Poirot, «Yani,» diye gülümsedi. «Bayan Lydia'nın kayınpederinin gırtlığını kestiğine inanmıyorsunuz?»

Sugden hemen karşılık verdi. «Katilin Bayan Lydia olmadığını biliyoruz. Ben, bu elmasları onun çalmış olamayacağını söylemek istedim.»

Poirot mırıldandı. «Evet. İnsan onun hırsız olduğuna inanamıyor.»

Sugden, «Bu taşları minyatür bahçeye herhangi biri de saklamış olabilir,» dedi.

«Doğru. Lût gölü manzarasında bir sürü çakıl kullanılmış. Bunlar tıpkı bu elmaslara benziyor. Bu da katilin işine yaramış tabii.»

Sugden merakla ona baktı. «Yani... Bayan Lydia, o sahneyi önceden, özellikle mi hazırlamış?»

Johnson atıldı. «Buna hiçbir zaman inanmam! Hiçbir zaman. Zaten Bayan Lydia elmasları neden alsın?»

Sugden düşündü, «Bilmem ki...»

Poirot hemen onun sözünü kesti. «Bu hareketin bir nedeni olabilir. Belki Lydia Lee, cinayetin bu elmaslar yüzünden işlendiğini sanmamız için o taşları aldı. Yani... cinayet işleneceğini biliyordu ama bu olaya katılmayacaktı.»

Johnson kaşlarını çatı. «Bu imkânsız. Onun katilin suç ortağı olduğunu iddia ediyorsunuz. Ama Lydia Lee kimin yardımcısı olabilir. Sadece kocasının. Gelgelelim Alfred'in de cinayette bir ilgisi olmadığını biliyoruz.»

Sugden düşünceli düşünceli çenesini ovuşturdu. «Doğru bu. Evet, Bayan Lydia'nın bu elmaslarla bir ilgisi olmadığı anlaşılıyor. Herhalde hırsız, çakıl taşı dolu bahçeyi farkettiler. Bunun işine yarayacağını anlayarak elmasları oraya sakladılar.»

Poirot başını salladı. «Evet. Bu da mümkün. Her olayda bir tek rastlantıya yer vermeye her zaman hazırım.»

Johnson da aksi aksi homurdandı. «Her neyse... Elmas konusu bir yana, Lydia Lee'nin cinayette bir ilgisi olmadığından eminim. Zaten uşak da onu cinayet işlendiği sırada salonda görmüş. Bunu hatırlıyorsunuz, değil mi, Poirot?»

Belçikalı gülümsedi. «Bunu unutmadım.»

Polis Müdürü, başkomisere döndü. «Neyse, devam edelim. Yeni bir haber var mı? Bir şeyler öğrendin mi?»

«Evet, efendim. Yeni şeyler öğrendim. Önce işe Horbury'yle başlayalım. Onun polisten korkması için bir neden varmış.»

«Hırsızlık mı yapmış?»

«Hayır, efendim. Tehditle para almış. Bir nevi şantaj yani. Ama bunu kesin olarak ispat edememişler. Horbury de yakasını kurtarmış. Onun daha önce de böyle şeyler yaptığından eminim. Tabii suçlu olduğu için Tressilian dün gece bir polisin geldiğini söyleyince fena halde telaşlandı.»

Polis Müdürü, «Hım,» dedi. «Demek Horbury konusu bu. Başka?»

Sugden öksürdü. «Şey... bu Magdalena Lee hakkında. Onun hakkında da bazı şeyler öğrendik. Daha önce Jones adında bir tüccarla yaşamış. Onun kızı olduğunu iddia ediyormuş ama aslında değilmiş tabii. Duyduklarımızdan da ihtiyar Bay Simeon'un, Magdalena Lee'nin nasıl bir kadın olduğunu hemen sezdiği anlaşılıyor. Zaten Simeon kadın konusunda çok tecrübeliydi. Dürüst olmayan bir kadın gördü mü, bunu hemen anlardı. Herhalde geliniyle konuşurken de boş atıp dolu tuttu.»

Johnson'un yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. «Magdalena'nın cinayet işlemesi için paradan başka bir nedeni daha olduğu belli. Belki kadın kayınpederinin elinde kesin deliller olduğunu,... bunları kocasına göstereceğini sandı. Magdalena'nın telefon hikâyesi de kuşku uyandıracak gibi. Kadın hiçbir yere telefon etmemiş.»

Sugden, «Neden onları beraber çağırmıyoruz?» diye teklif etti. «Bu telefon meselesini açalım. Bakalım ne yapacaklar?»

Johnson, «Fena fikir değil,» diyerek zili çaldı. Bir dakika sonra Tressilian kapıda belirdi. «Bay ve Bayan George Lee'ye buraya gelmelerini istediğimizi söyle.»

«Emredersiniz, efendim.»

Yaşlı adam dönerken Poirot atıldı. «Şu duvardaki takvim... Bu cinayetten beri böyle mi?»

Tressilian ona baktı. «Hangi takvim, efendim?»

«Şu duvardaki.»

Üç adam, yine Alfred Lee'nin çalışma odasındalardı. Karşı duvarda iri numaralı, günlük bir takvim asılıydı. Tressilian, o yana bir göz attı. Sonra ayaklarını sürüyerek takvime iyice yaklaştı. «Affedersiniz, efendim. Ama takvim koparılmış. Bugün yirmi altısı değil mi?»

«Ah, pardon. Takvimi her zaman kim koparır?»

«Bay Alfred, efendim. Bu işi her sabah yapar. Çok düzenli bir insandır o.»

«Anlıyorum. Teşekkür ederim.»

Tressilian dışarı çıktı. Sugden ise şaşkınlıkla Poirot'ya bakıyordu. «O takvimde bir gariplik mi var, Bay Poirot? Gözümden bir şey mi kaçtı?»

Poirot omzunu silkti. «Takvim önemli değil. Ben sadece küçük bir deney yaptım.»

Johnson, «Resmi Soruşturma yarın,» dedi. «Tabii ileriye atılacak.»

Sugden, «Evet, efendim,» diye belirtti. «Sorgu hâkimiyle görüş-tüm.»

II

George Lee yanında karısıyla odaya girdi. Johnson, «Günaydın,» dedi. «Lütfen oturun. İkinize de sormak istediğim birkaç soru var. Bazı noktaları iyi anlayamadım da.»

George çok bilmiş bir tavırla, «Size memnuniyetle yardım ederim,» diye cevap verdi.

Magdalena'usulca mırıldandı. «Tabii.»

Polis Müdürü başıyla Sugden'e işaret etti. Başkomiser, «O geceki telefon konuşmalarından söz etmek istiyorum,» diye söze başladı. «O gece Westeringham'a telefon ettiğinizi söylemişsiniz sanırım, Bay Lee?»

George soğuk bir tavırla ona baktı. «Evet, öyle. Seçmenlerimden birine telefon ettim. Size onun adresini verebilirim ve...»

Sugden onu susturmak için elini kaldırdı. «Evet, evet Bay Lee. Bu konuda sizinle tartışacak değiliz. Tam 8.59'da telefon ettiniz sanırım.»

«Şey... saati tam olarak bilmiyorum.»

Sugden, «Ah,» dedi. «Ama biz biliyoruz. Biz böyle konuları büyük bir dikkatle soruştururuz. Telefon 8.59'da edilmiş, ve 9.04'de sona ermiş. Oysa babanız Bay Simeon Lee 9.15'de öldürülmüştü. Onun için size tekrar o akşam neler yaptığınızı soracağım.»

«Size söyledim ya! Telefon ediyordum!»

«Hayır, etmiyordunuz, Bay Lee.»

«Saçma! Yanlış düşünüyorsunuz. O sırada konuşmam sona ermiş-ti. Galiba başka bir konuşma yapıp yapmamanın yerinde olup olmayacağına düşünüyordum. Yani... bunun masrafa değip değmeyeceğini. O

sırada yukarıdan o gürültüyü duydum.»

«İnsan bir yere telefon edip etmemek için on dakika düşünmez.»

George mosmor kesildi. «Ne demek istiyorsunuz? Kastettiğiniz nedir? Ne küstahlık bu! Sözünden şüphe mi ediyorsunuz? Benim mevkimdeki bir adamın sözünden? Ben... şey... neden hesap vereyim?»

Sugden, Poirot'nun hayran olduğu bir soğukkanlılıkla, «Âdet böyledir,» diye belirtti.

George öfkeyle Polis Müdürüne döndü. «Bay Johnson, siz bu küstahlığa göz mü yumacaksınız?»

Johnson sert bir sesle, «Bir cinayet soruşturmasında,» dedi. «Bu tür sorular sorulur ve bunlar *cevaplandırılır*.»

«Ben bütün sorularınızı cevaplandırdım! Telefon konuşmam sona ermişti. Şey... karar vermeye çalışıyordum.»

Johnson, Magdalena'ya döndü. «Bayan Lee, siz gürültü koptuğu sırada telefon ettiğinizi söylemişsiniz sanırım. Üstelik bu odada yalnız olduğunuzdan da söz etmişsiniz?»

Magdalena fena halde irkildi. Soluğunu tutarak, önce yan yan kocasına baktı. Sonra da yalvarırmış gibi Polis Müdürüne. «Şey... bilmem ki... Ne söylediğimi pek hatırlamıyorum... O kadar üzgündüm ki.»

Sugden, «Söylediklerinizin hepsi yazıldı,» dedi.

Magdalena, başkomiserin gözlerinin içine baktı. Dudakları titriyordu. Ne var ki onun gibi kadınlardan hiç hoşlanmayan Sugden, Magdalena'yı soğuk bir tavırla süzdü. Kadın kekeledi. «Şey... şey... b... ben... tabii telefon ettim. Z... zamanı hatırlamıyorum ama...» Durakladı.

George, «Ne oluyor?» dedi. «Nereden telefon ettin? Herhalde bu odadan değil.»

Sugden, Magdalena'ya baktı. «Siz o gece telefon etmediniz, Bayan Lee. Onun için size cinayet sırasında nerede olduğunuzu ve ne yaptığınızı soracağım.»

Magdalena endişeyle çevresine bakındı. Sonra da hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladı. «George onları sustur. Biliyorsun, biri beni korkuttu mu, bana bağırarak soru sormaya başladı mı, hiç hiçbir şey hatırlayamam. Be... ben o gece neler söylediğimi bilmiyorum. Öyle korkunç bir

olaydı ki. Çok sarsılmıştım. Şimdi bu yüzden bana kötü davranıyorlar...» Ayağa fırladı. Hıçkırarak odadan çıktı.

George Lee de ayağa kalkmıştı. Öfkeyle, «Ne oluyor?» diye bağırdı. «Karıma bu şekilde davranılmasına göz yumamam! O çok hassastır. Sizin yaptığınız rezalet! Parlamentoda bu konuda bir önerge verdireceğim. Polisin sert yöntemleri hakkında. Bir rezalet bu!» Hızla odadan çıkarken kapıyı çarptı.

Başkomiser Sugden başını arkaya atarak gülmeye başladı. «Onları kötü kıstırdık. Bakalım ne olacak?»

Johnson kaşlarını çattı, «Tuhaf bir durum. Onların yalan söyledikleri belli. Kadını konuşturmamız gerek.»

Sugden gülümsedi. «Merak etmeyin, Bayan Magdalena bir iki dakika sonra yanımıza gelecek. Tabii bize neler söyleyeceğini düşündükten sonra. Öyle değil mi, Bay Poirot?»

Dalgın dalgın oturan Belçikalı irkildi, «Efendim?»

«Bayan Magdalena'nın geri geleceğini söyledim.»

«Herhalde... Evet, evet, hiç kuşkusuz.»

«Neniz var, Mösyö Poirot? Bir hayalet mi gördünüz?»

Poirot ağır ağır, «Doğrusu,» diye söze başladı. «Bir hayalet görmediğimden pek de emin değilim.»

Johnson sabırsız bir tavırla sordu. «E, Sugden? Başka bir şey var mı?»

Başkomiser kafasını salladı. «Evdekilerin cinayet odasına geliş sıralarını öğrenmeye çalıştım. Olanlar meydanda. Katil odadan dışarı süzülerek, kapıyı kerpentenle dışarıdan kilitledi. Veya buna benzer bir şeyle. Bir iki dakika sonra da oraya koşanların arasına karıştırdı. Ne yazık ki, herkesin kimleri gördüğünü anlamak mümkün değil. O kargaşalıkta çevrelerine fazla dikkat edememişler. Tressilian, Harry'yle Alfred'in yemek odasından fırlayarak yukarı koştuğunu söylüyor. Onun için onların üzerinde durmuyoruz. Zaten o iki kardeşten şüphelendiğimiz de yok. Anladığım kadar kapının önüne en geç gidenlerden biri Pilar. Herkes odaya önce Stephen Farr, Magdalena Lee ve Hilda Lee'nin ulaştığından emin. Ama o üçüne sorarsanız, diğer ikisinin kendisinden önce orada olduğu-

nu söylüyor. Güç olanı da bu. Önceden hazırlanmış bir yalanla, o karışıklıktaki dikkatsizliği birbirinden ayıramıyorsunuz. Herkes oraya koşmuş. Ama hangi sırayla? İşte bunu öğrenmek kolay değil.»

Poirot sordu. «Sizce bu önemli mi?»

Sugden, «Zaman sorunu bu,» dedi. «Bildiğiniz gibi zaman oldukça kısaydı.»

Poirot başını salladı. «Ben de sizin gibi zamanın bu olayda çok önemli olduğuna inanıyorum.»

Sugden devam etti. «İşin kötüsü evde iki merdiven var. Biri holdeki merdiven. Bu yemek odasıyla, salondan aynı uzaklıkta. İkinci merdiven ise evin diğer tarafında. Stephen Farr o merdivenlerden çıkmış. Miss Pilar ise evin ucundaki odasından yukardaki hole gelmiş. Diğerleri ise bu merdivenden çıktıklarını söylüyorlar.»

Poirot ona baktı. «Evet, durum biraz karışık.»

Kapı açılarak, Magdalena Lee hızla içeri girdi. Kesik kesik soluyordu. Yanakları kızarmıştı. Masaya yaklaşarak, alçak sesle konuşmaya başladı. «Kocam uzandığımı sanıyor. Odamdan gizlice çıktım.» İri gözleriyle Johnson'a yalvarırcasına baktı. «Size gerçeği anlatırsam,... bunu bir sır olarak saklar mısınız? Yani... her şeyi başkalarına açıklamamız şart değil herhalde?»

Johnson, «Yani,» dedi. «Anlatacaklarınızın cinayetle bir ilgisi yok mu?»

«Evet, hiçbir ilgisi yok. Bu... sadece kendi özel hayatımla ilgili.»

Polis Müdürü, «Her şeyi açıkça anlatmanız doğru olur, Bayan Lee,» diye belirtti. «Ondan ötesini bize bırakın.»

Magdalena'nın gözleri doluverdi. «Evet, size güveneceğim. Dürüst bir insan olduğunuzdan eminim. Yüzünüzde öyle sevecen bir ifade var ki. Anlayacağınız biri var...» Durakladı.

«Evet, Bayan Lee?»

«Dün gece birine telefon etmek istedim. Bir erkeğe. Yani bir arkadaşıma. George'un bunu öğrenmesini istemiyordum. Biliyorum, bu çok kötü bir şey ama... işte durum böyle. George'un hâlâ sofra başında olduğunu düşünerek yemekten sonra telefon etmeye karar verdim.

Ama tam bu kapiya yaklaştığım sırada George'un telefonda konuştuğu-
nu duydum. Bu yüzden de bekledim.»

Poirot sordu. «Nerede beklediniz, Madam?»

«Merdivenin altında paltoları asmak için dolap gibi bir yer var. Orası oldukça karanlık. Oraya girdim. Dolaptan George'un dışarı çıkıp çıkmadığını görebilecektim. Ama o çıkmadı. O sırada yukarıda gürültü koptu Bay Simeon bağırdı ve ben de yukarı koştum.»

«Demek kocanız cinayet anına kadar bu odadan çıkmadı?»

«Hayır, çıkmadı.»

Polis Müdürü, «Ve siz de...» diye mırıldandı. «Dokuzdan, dokuzu çeyrek geçeye kadar merdivenin altındaki dolapta beklediniz.»

«Evet ama bunu açık açık söyleyemezdim. Öyle değil mi? O zaman orada ne yaptığımı sormaya kalkacaklardı. Çok nazik bir durumdaydım. Anlıyorsunuz değil mi?»

Johnson alaycı bir tavırla ona baktı. «Gerçekten durumunuz nazikmiş.»

Kadın Polis Müdürüne tatlı tatlı gülümsedi. «Size gerçeği söyledikten sonra o kadar rahatladım ki. Bundan kocama söz etmeyeceksiniz değil mi? Evet, evet. Söylemeyeceğinizden eminim. Hepinize de güvenebilirim.» Hepsine yalvarır gibi baktıktan sonra yavaşça dışarıya süzüldü.

Johnson derin bir soluk aldı. «Evet... Belki gerçekten anlattığı gibi oldu. Hikâyesi akla yakın. Ama diğer yandan...»

Sugden onun sözlerini tamamladı. «Kadın yalan uydurmuş da olabilir. Gel de işin içinden çık.»

III

Lydia salonun dibindeki camlı kapının önünde durmuş dışarıya bakıyordu. Kalın perde onu yarı gizlemekteydi. Hafif bir gürültü duyarak irkildi. Döndüğünde Hercule Poirot kapının yanında bekliyordu.

«Beni korkuttunuz, Mösyö Poirot.»

«Özür dilerim, Madam. Ben çok sessiz yürürüm.»

Lydia mırıldandı. «Horbury'nin geldiğini sandım.»

Poirot başını salladı. «Evet, o da çok sessiz yürüyor. Tıpkı bir kedi... veya bir hırsız gibi.» Bir an durdu. Dikkatle kadına bakıyordu.

Lydia yüzünü buruşturdu. «Horbury'den hiçbir zaman hoşlanmadım. Onu kovduğum zaman rahat bir nefes alacağım.»

«Onu kovmakla çok iyi edersiniz, Madam.»

Kadın hemen Poirot'ya baktı. «Ne demek istiyorsunuz? Horbury aleyhinde bir şey mi biliyorsunuz?»

Poirot, «Horbury sır toplamaya meraklı bir adam,» diye belirtti. «Sonra da bunlardan yararlanıyor.»

Lydia sert bir sesle sordu. «Acaba o... bu cinayet hakkında bir şey biliyor mu?»

Poirot omzunu silkti. «Horbury'nin sessiz ayakları ve uzun kulakları var. Belki bir şey duydu ama bunu da kendine saklıyor.»

Lydia açık açık sordu. «Yani onun içimizden birine şantaj yapabileceğini mi söylemek istiyorsunuz?»

«Bu imkân dahilinde, Madam. Ama buraya bunu söylemeye gelmedim.»

«O halde ne söylemeye geldiniz?»

Poirot ağır ağır, «Bay Alfred Lee'yle konuştum. Bana bir teklifte bulundu. Bunu kabul etmeden önce sizinle de görüşmek istedim. Ama sonra camlı kapının önünde duruşunuz hoşuma gitti. Kazağınız kırmızı perdeyle güzel bir tezat teşkil ediyordu,» dedi.

Lydia sabırsızca bir hareket yaptı. «İltifatın sırası mı, Mösyö Poirot?»

«Özür dilerim, Madam. Ama İngiliz kadınlarının çoğu giyinmekten anlamıyor. Örneğin sizi ilk gördüğüm akşam giydiğiniz elbiseyi de hatırlıyorum. İlginç bir deseni vardı elbisenin.»

Lydia sabırsız sabırsız sordu. «Benimle konuşmak istediğiniz neydi?»

Poirot birden ciddileşti. «Kocanız soruşturmayı ele almamı istiyor.

Hatta burada, evinizde kalarak olayı çözmek için elimden geleni yapmamı da söyledi.»

Lydia sert bir sesle, «E?» dedi.

Poirot ona baktı. «Evin hanımının desteklemediği bir daveti hiçbir zaman kabul edemem.»

Kadın buz gibi bir tavırla cevap verdi. «Kocamın davetini destekleyeceğim şüphesiz değil mi?»

«Fakat bana bundan fazlası gerek. Buraya *gelmemi* gerçekten istiyor musunuz?»

«Tabii.»

Poirot içini çekti. «Bana böyle sıradan karşılık vermeniz şart mı?»

Lydia omzunu kaldırdı. «Ben de sıradan bir kadıyım.» Sonra dudaklarını ısırarak, kararsızlıkla sordu. «Belki açık konuşmamız daha doğru olacak. Ne demek istediğinizi anlıyorum tabii. Durum hiç de hoş değil. Kayınpederimi korkunç bir şekilde öldürdüler. Horbury'nin elmasları çaldıktan sonra,... Bay Simeon'u öldürdüğü ispat edilmediği takdirde, cinayeti bu aileden birinin işlemiş olduğu ortaya çıkacak. Üstelik Horbury'nin cinayete bir ilgisi olmadığı da anlaşılıyor. Yani... gerçekten katil Lee'lerden biri. Bu kimseyi adalete teslim etmeye kalkınca, aile şerefimize leke sürülecek. Hepimiz de çok utanacağız... Dürüstçe konuşmamız gerekirse o zaman size bunun olmasını istemediğimi söyleyeceğim.»

Poirot sordu. «Katilin yakasını rahatça kurtarmasını mı istiyorsunuz?»

«Bu dünyada adaletin pençesine düşmemiş bir sürü katil olmalı.»

«Orası öyle.»

«O halde onlara birinin daha katılması o kadar önemli mi?»

Poirot, «Ya ailenin diğer fertleri?» dedi. «Suçsuzlar.»

Kadın şaşkınlıkla Belçikalıya baktı. «Anlayamadım.»

«İstediğiniz olduğu takdirde işin içyüzünü hiç kimsenin öğrenemeyeceğini anlamıyor musunuz? Hepinizden de sürekli şüphe edilecek...»

Lydia şaşkın şaşkın mırıldandı. «Bunu hiç düşünmedim...»

Poirot başını salladı. «*Katilin kim olduğunu kimse öğrenemeyecek.*» Sonra usulca ekledi. «Tabii siz bunu biliyorsanız başka, Madam.»

Lydia bağırdı, «Bunu söylemeye hiç hakkınız yok! Doğru değil bu. Tanrım katil aileden biri değil de, bir yabancı olsaydı!»

Poirot içini çekti. «İkisi birden olabilir.»

Kadın yine şaşkınlıkla sordu. «Ne demek istiyorsunuz?»

«Katil hem aileden biri hem de aynı zamanda bir yabancı olabilir... Ne demek isteğimi anlamadınız mı? *Eh, bien*, bu Hercule Poirot'nun aklına gelen bir olasılık.» Lydia'ya baktı. «Evet, Madam? Bay Alfred Lee'ye ne cevap vereyim?»

Lydia ellerini kaldırdı. Sonra da kolları aciz bir tavırla iki yanına düştü. «Kabul ettiğinizi tabii.»

IV

Pilar müzik odasının ortasında durmuştu. Gözlerini düşmanın saldırısından korkan bir ceylan gibi çevrede dolaştırıp duruyordu. «Buradan hemen gitmeliyim!»

Stephen Farr şefkatle, «Böyle düşünen yalnız sen değilsin,» diye konuştu. «Ama gitmemize izin vermezler, yavrum.»

«Polis mi?»

«Evet.»

Pilar'ın yüzünde ciddi bir ifade belirdi. «Polisle karşılaşmak hoş bir şey değil. Saygıdeğer kimselerin başına böyle şeyler gelmez.»

Stephen hafifçe güldü. «Kendinden mi söz ediyorsun?»

Pilar başını salladı. «Hayır, Alfred'le Lydia'yı. David'le Hilda'yı, George'u, hatta Magdalena'yı kastediyorum.»

Stephen bir sigara yakarak, dumanı içine çekti. «İstisna neden?»

«O kelimenin anlamını anlayamadım.»

Stephen, «Neden Harry'yi bu gruba katmadın?» diye sordu.

Pilar inci gibi beyaz dişlerini göstererek güldü. «Harry onlardan farklı. Onun polisle sıkı fıkı olmanın ne anlama geldiğini bildiğinden eminim.»

«Belki de haklısın. O bu evdeki sakın havaya uymayacak kadar renkli bir kişilik.» Bir an durdu. Sonra devam etti. «İngiliz akrabaların hoşuna gitti mi, Pilar?»

Pilar, kararsızlıkla durakladı. «İyiler... Çok iyiler. Ama fazla gülmüyorlar. Hiç de neşeli insanlar değiller.»

«Kızım, evde cinayet işlendiğini unuttun galiba?»

Pilar dudak büktü. «Hayır...»

Stephen ona ders verirmiş gibi, «Pek kayıtsız bir tavır takınıyorsun ama cinayet olağan işlerden değildir,» dedi. «Bilmiyorum İspanya'da ne yaparlar ama İngiltere'de böyle olayları büyük bir ciddiyetle karşılarlar.»

Pilar somurttu. «Benimle alay ediyorsun.»

Stephen söylendi. «Yanılıyorsun. Kimseyle alay edecek halde değilim ben.»

Pilar ona dikkatle baktı. «Sen de bu evden bir an evvel uzaklaşmak istiyorsun, değil mi?»

«Evet.»

«Tabii o iriyarı, yakışıklı polis gitmene izin vermiyor.»

«Ondan izin istemedim. Ancak istediğim takdirde, hayır diyeceğini biliyorum. Adımlarımı ihtiyatlı atmam ve çok dikkatli davranmam gerek, Pilar.»

Pilar başını salladı. «Oldukça sıkıcı bir şey bu.»

«Yalnız sıkıcı mı? Üstelik o deli Belçikalı da ortada dolaşıyor. Bece-rikli bir insan olduğunu sanmıyorum ama onunla karşılaştığımda yine de kaygılanmaktan kendimi alamıyorum.»

Pilar'ın kaşları çatılmıştı. «Büyükbabam çok zengindi değil mi?»

«Öyle sanırım.»

«Bütün o para şimdi kimin olacak? Alfred'le diğerlerinin mi?»

«Bu Bay Simeon'un vasiyetnamesine bağlı.»

Pilar'ın yüzünde düşünceli bir ifade belirdi. «Bana biraz para bırakabilirdi... Ama pek sanmıyorum.»

Stephen ona şefkatle baktı. «Üzülme. Ne de olsa sen de ailedensin. Onun için Lee'ler sana bakarlar.»

Pilar içini çekti. «Ben de ailedenim... Bu pek garip. Ama bir bakıma da değil.»

«Bu durumu çok eğlenceli bulmadığının farkındayım.»

Kız tekrar içini çekti. «Seninle plak çalıp dans edemez miyiz?»

Stephen kaşlarını kaldırdı. «Bu hiç hoş kaçmaz. Burası yasta olanların oturduğu bir ev. Sen duygusuz bir İspanyol bebeğisin.»

Pilar gözlerini iri iri açtı. «Ama ben hiç üzüntülü değilim ki. Aslında büyükbabamı iyi tanı mıyordum bile. Onunla konuşmaktan hoşlanıyordum ama o öldü diye ağlayıp inlemeye de niyetim yok. Böyle rol yapmak pek saçma olur.»

Stephen mırıldandı. «Ne şirinsin!»

Pilar onu kandırmaya çalıştı. «Haydi, gel. Pikabı çok az açarız. Gürültü de etmeyiz. O zaman kimse dans ettiğimizin farkına varmaz.»

«Beni yine baştan çıkardın. Haydi gel bakalım.»

Pilar neşeyle gülerек odadan fırladı. Evin arkasındaki balo salonuna doğru koşmaya başladı. Tam yan kapıya giden dar koridora geldiği sırada birden durakladı. Stephen de kıza yetişmişti. O da şaşkın şaşkın durdu.

Hercule Poirot duvardan bir portre indirmiş, verandadan süzölen ışıkta dikkatle bunu inceliyordu. Başını kaldırarak onlara baktı. «Hah! Tam zamanında geldiniz.»

Pilar sordu. «Ne yapıyorsunuz?» Yaklaşarak, Belçikalı'nın yanında durdu.

Poirot ciddi bir tavırla, «Çok önemli bir işle uğraşıyorum,» diye karşılık verdi. «Simeon Lee'nin gençliğinde yapılan portresine bakıyorum.»

«A, bu büyükbabamın resmi mi?»

«Evet, Matmazel.»

Pilar dikkatle portreye baktı. «Ne farklı... Ne kadar farklı. Büyükbabam çok yaşlanmış, zayıflayıp kurumuştur adeta. Oysa burada Harry'ye benziyor... Daha doğrusu Harry herhalde on yıl önce böyleydi.»

Hercule Poirot başını salladı. «Evet, Matmazel. Harry Lee babasına çok çekmiş. Ama...» Pilar'la Stephen'i küçük galeriye doğru götürdü. «Bir de büyükannenizin portresine bakın, Matmazel. Uzun, hassas bir yüz. Sarı saçlar. Uysal mavi gözler.»

Pilar, «Tıpkı David,» dedi.

Stephen ekledi. «Alfred de biraz annesine benziyor.»

Poirot, «Soyaçekim çok ilginç bir şey,» diye mırıldandı. «Simeon Lee'yle karısı tip olarak birbirlerinin tümüyle zıttıymışlar. Çocuklarının çoğu da anneye çekmiş. Şuraya bakın, Matmazel.»

Pilar fısıldadı. «Oh...» Yüzü kızarmıştı. Elini boynuna götürerek uzun altın bir zincire takılmış olan bir madalyonu çıkardı. Bu küçük bir düğmeye basınca açıldı. Şimdi Poirot aynı neşeli kıza bakıyordu. Pilar, «Annem,» dedi.

Poirot başını salladı. Madalyonun diğer yanında ise bir erkeğin minyatürü vardı. Siyah saçlı, koyu mavi gözlü, yakışıklı, genç bir adamın resmiydi bu.

Poirot sordu. «Babanız mı?»

Kız gülümsedi. «Evet. Ne yakışıklı değil mi?»

«Gerçekten öyle. İspanyollarda mavi göz pek az, değil mi Senyori-ta?»

«Kuzeylilerden bazılarının gözleri mavi oluyor. Zaten babamın annesi İrlandalıymış.»

Poirot, düşünceli bir tavırla kızı süzdü. «Demek sizde İspanyol, İrlandalı, İngiliz ve biraz da çingene kanı var? Ne düşünüyorum biliyor musunuz, Matmazel? Bu kanla siz çok kötü bir düşman olursunuz.»

Stephen güldü. «Trende söylediklerini hatırlıyor musun Pilar? Düşmanlarının gırtlığını kesebileceğinden söz etmiştin... Tanrım!» Adam, sözlerinin ne anlama geldiğini birdenbire farkederek, sustu.

Hercule Poirot da hemen sözü değiştirdi. «A, size söyleyeceğim bir şey vardı, Senyori-ta. Polis Müdürü pasaportunuzu istiyor. Bildiğiniz gibi bazı formaliteler var. Bu memlekete gelen yabancılarla ilgili formaliteler. Bunlar oldukça saçma ama ne yaparsınız?.. Tabii siz kanunen bir yabancısınız.»

Pilar kaşlarını kaldırdı. «Pasaportumu mu istiyorlar? Hemen getireyim. Odamdaydı.»

Poirot kızın yanında yürürken özür diledi. «Sizi zahmete soktuğum için çok üzgünüm. Kusuruma bakmayın.»

Uzun galerinin sonuna varmışlardı. Burada bir merdiven vardı.

Pilar, koşarak basamaklardan çıkmaya başladı. Poirot da arkasından gidiyordu. Stephen de peşlerine takıldı. Pilar'ın odası hemen merdivenin başındaydı. Kız, kapıya ulaşınca, «Pasaportumu şimdi getiririm,» diyerek içeri girdi.

Poirot'yla Stephen dışarıda beklediler. Stephen üzüntüyle, «Ne budalalık ettim!» diye mırıldandı. «Öyle saçmasapan bir şey söylenir mi? Ama galiba bunu farketmedi. Öyle değil mi?»

Poirot cevap vermedi. Başını hafifçe yana eğmiş, çevreyi dinliyordu. «İngilizler temiz havaya çok meraklı. Miss Pilar da bunu annesinden öğrenmiş galiba.»

Stephen ona şaşkınlıkla baktı. «Anlamadım.»

Poirot fısıldadı. «Çünkü Miss Pilar, penceresini açtı. Oysa hava bugün çok soğuk. Dünkü gibi güneşli ve ılık değil. Miss Pilar'ın temiz havaya bu kadar düşkün olduğunu biliyordum.»

Pilar aniden içeride İspanyolca bir şeyler bağırdı. Sonra da kapıda belirdi. Gülüyordu. «Ah, ne budalayım! Hem budala, hem sakar! Küçük çantamı pencerenin önüne koymuştum. İçini o kadar telaşla karıştırdım ki, pasaportum pencereden düştü. Aşağıdaki çiçek tarhında. Gidip alayım.»

Stephen, «Ben alırım,» diyecek oldu. Ama Pilar koşmaya başlamıştı bile.

Kız omzunun üzerinden seslendi. «Olmaz. Bu benim budalalığımın yüzünden oldu. Sen Bay Poirot'yla salona git. Ben de oraya gelirim.»

Stephen kızın peşinden koşmak istermiş gibi bir hareket yaptı. Ama Poirot yavaşça adamın kolunu tuttu. «Bu taraftan gidelim.»

Koridordan evin diğer bölümüne doğru gittiler ve sonunda esas merdivenin sahanlığına ulaştılar. «Benimle cinayetin işlendiği odaya gelerseniz, size bir şey soracağım, Bay Farr.»

Simeon Lee'nin odasına giden koridordan ilerlediler. Soldaki girintide Victoria devrinin namus ölçülerine uygun bir şekilde sarınp bürünmüş iki kadın heykeli vardı.

Stephen Farr onlara bir göz atarak mırıldandı. «Gündüz ışığında oldukça korkunç duruyorlar. Geçen gece bu yana koşarken üç heykel

olduğunu sanmıştım. Ama neyse ki iki taneymiş.»

Poirot, «Artık böyle heykelleri beğenmiyorlar,» diye başını salladı. «Ama zamanında herhalde oldukça pahalıydı bunlar. Gerçekten gece daha güzel duruyorlar.»

«Evet. İnsan sadece pırıltılı, beyaz şekiller görüyor.»

Poirot mırıldandı. «Bütün kediler karanlıkta kurşuni durur.»

Başkomiser Sugden de Simeon Lee'nin odasında idi. Adam kasanın yanında diz çökmüş, burayı büyütle inceliyordu. Onlar içeri girerken başını kaldırdı. «Bunu gerçekten anahtarla açmışlar. Bu işi şifre bilen biri yapmış tabii. Hiçbir ipucu yok.»

Poirot, Sugden'e yaklaşarak onu bir köşeye çekti. Başkomisere bir şeyler mırıldandı. Sugden başını sallayarak, odadan çıktı.

Poirot, Stephen Farr'a döndü. Adam durmuş Simeon Lee'nin her zaman oturduğu koltuğa bakıyordu. Kaşları çatılmış, alnındaki damarlar kabarmıştı. Poirot bir iki dakika sessiz sedasız onu süzdü. Sonra da konuştu. «Birtakım anılar canlandı değil mi?»

Stephen ağır ağır, «Daha iki gün önce neşeyle o koltukta oturuyordu,» dedi. «Ama şimdi...» Sonra kafasındaki o kötü düşünceleri kovmak ister gibi başını sallayarak, Belçikalıya baktı. «Beni buraya bir şey sormak için getirmiştiniz, sanırım?»

«A, evet. O gece buraya ilk gelen sizdiniz değil mi?»

«Öyle mi? Hatırlamıyorum. Hayır, sanırım hanımlardan biri benden önce gelmişti.»

«Hangi hanım?»

«Lee'lerden birinin, George'un veya David'in karısı. İlk önce onların buraya koştuklarını biliyorum.»

«Sanırım çığlığı duymadığınızı söylemişsiniz?»

«Duyduğumu sanmıyorum. Bunu da tam olarak hatırlamıyorum. Biri bağırırdı. Ama belki de bu aşağıdakilerden biriydi.»

«Böyle bir ses duymadınız mı?» Poirot, başını arkaya atarak tiz bir sesle acı acı bağırırdı.

Bu o kadar beklenmedik bir şeydi ki, Stephen irkilerek geriledi. Az kalsın düşüyordu. Öfkeyle, «Çıldırдың mı?» diye homurdandı. «Evdeki-

lerin ödünü patlatmak mı istiyorsunuz? Hayır, ben böyle bir ses duymadım! Evi tekrar ayağa kaldıracaksınız! İkinci bir cinayet işlendi sanacaklar!»

«Doğru... Tedbirsiz davrandım. Hemen buradan çıkmalıyız.»

Telaşla odadan fırladı. Alfred'le Lydia merdivenin altına gelmişler, telaşla yukarıya bakıyorlardı. George da kütüphaneden çıkarak onların yanına gitti. Pilar ise elinde pasaportla koşarak yaklaştı.

Poirot bağırdı. «Bir şey yok, bir şey yok. Korkmayın. Sadece ufak bir deney yaptım. O kadar.»

Alfred kaygıyla, George ise öfkeyle onu süzdü. Poirot durumu açıklama işini Stephen'e bırakarak, telaşla evin arkasına doğru gitti. Aynı anda Sugden usulca Pilar'ın odasından çıkararak Belçikalının yanına sokuldu.

Poirot, «E?» diye sordu.

Sugden başını salladı. «En ufak bir gürültü bile duymadım.» Takdirle Poirot'ya bakarak başını salladı.

V

Alfred Lee, «Demek kabul ediyorsunuz, Bay Poirot?» diye sordu. Ağzına götürdüğü eli hafifçe titriyordu. Sevecen bakışlı kahverengi gözleri şimdi hummalı gibi alev alev yanıyordu. Konuşurken hafifçe kekeleymekteydi. Yanında sessizce duran Lydia, kocasına endişeyle bakıyordu.. Alfred devam etti. «B... bunun b... benim i... çin n... n... ne k... kadar ö... nemli o... olduğunu b... bilemezsiniz... Babamın k... katili bulunmalı.»

Poirot ellerini iki yanına açtı. «Bana bu işi uzun uzun düşündüğünüzü söylediniz. Ben de teklifinizi kabul ediyorum. Ama artık vazgeçemeyeceğinizi de bilmelisiniz, Bay Lee. Ben köpeğini ileri saldırtan, sonra da başladığı bu oyundan hoşlanmadığı için onu geri çağıran insanlardan hoşlanmam. Beni durduramazsınız.»

«Tabii... Tabii... Her şey tamam. Yatak odanız hazır. Burada istediğiniz kadar kalın...»

Poirot ciddi bir tavırla, «Bu iş o kadar uzun sürmeyecek,» diye belirtti.

«Efendim? Ne dediniz?»

«Bu işin uzun sürmeyeceğini söyledim. Bu cinayette şüpheliler o kadar az ki, insanın gerçeğe çabucak ulaşması gerek. Bana, işin sonuna yaklaşıyor muyuz gibi geliyor.»

Alfred ona şaşkınlıkla baktı. «İmkânsız!»

«Hiç de değil. Bütün deliller birini işaret ediyor. Sadece cinayetle ilgisi olmayan şeyleri ayıklamak gerek. Bu da yapıldıktan sonra gerçek ortaya çıkacak.»

Alfred şaşkın şaşkın kekeleydi. «Y... yani katilin kim olduğunu biliyor musunuz?»

Poirot gülümsedi. «Tabii biliyorum.»

Alfred, «Babam,» dedi. «Babam...» Başını çevirdi.

Poirot, «Sizden iki şey isteyeceğim, Bay Lee,» dedi.

Alfred boğuk bir sesle yanıt verdi. «Benden her şeyi isteyebilirsiniz.»

«O halde, önce Bay Simeon'un gençliğinde yapılan portresini benim için hazırladığınız yatak odasına koydurun.»

Alfred'le Lydia ona bakakaldılar. Sonra Alfred mırıldandı. «Babamın portresi... Ama neden?»

Poirot elini salladı. «Belki de o resim bana ilham verecek.»

Lydia bağırıldı. «Bu cinayeti falcılıkla mı çözeceksiniz, Mösyö Poirot?»

«Madam, şöyle diyelim. Yalnız kafamdaki gözleri değil, beynimdeki gözleri de kullanmak niyetindeyim.» Lydia omzunu silktili. Belçikalı devam etti. «Sonra, kızkardeşinizin kocası Juan Estaravados'un ölümü hakkında bilgi istiyorum.»

Lydia, «Bu şart mı?» dedi.

«Her şeyi öğrenmem gerek, Madam.»

Alfred içini çekti. «Juan Estaravados, kahvede kadın yüzünden çıkan bir kavgada bir adamı öldürdü.»

«Nasıl öldürdü?»

Alfred yalvarırcasına karısına baktı. Lydia sakın bir tavırla Poirot' nun sorusunu cevaplandırdı. «Adamı bıçakladı. Juan Estaravados'u ölüme mahkûm etmediler. Çünkü ortada hafifletici nedenler vardı. Onu hapse mahkûm ettiler. Juan Estaravados hapishanede öldü.»

«Miss Pilar bu durumu biliyor mu?»

«Sanmıyorum.»

Alfred de söze karıştı. «Jennifer bunu Pilar'dan sakladı.»

«Teşekkür ederim.»

Lydia, «Yani» diye başladı. «Sizce Pilar. Ah, çok saçma bu!»

Poirot ona aldırmayarak Alfred'e baktı. «Şimdi bana kardeşiniz Harry hakkında bilgi verir misiniz?»

«Öğrenmek istediğiniz nedir?»

«Onun ailenin şerefine leke sürdüğünden söz edildiğini duydum. Bu olayın içyüzü nedir?»

Lydia içini çekti. «Yıllar önce olmuş bir olay bu.»

Alfred'in yüzü aniden renklenmişti. «Madem öğrenmek istiyorsunuz, anlatayım, Bay Poirot. Harry babamın imzasını taklit ederek, bankadan çekle hatırı sayılır bir para aldı. Tabii babam durumu polise bildirmek istemedi. Harry ahlaksızın biridir. Dünyanın her köşesinde başı kesinlikle derde girerdi. Yakasını kurtarmak için de hemen telgrafla para isterdi. Atılmadığı hapisane kalmadı.»

Lydia itiraz etti. «Bunu kesin olarak bilemiyorsun, Alfred.»

Öfkesinden Alfred'in elleri titremeye başlamıştı. «Harry ahlaksız, aşağılık bir insandır. Çocukluğumuzdan beri öyleydi!»

Poirot, «Onunla birbirinizi sevmediğiniz belli,» diye mırıldandı.

Alfred bağırды. «Sürekli babamı kullandı. Hiç utanmadı.»

Lydia hemen, sabırsız bir tavırla içini çekti. Poirot kadına bir göz attı. Lydia, «Şu elmaslar bir bulunsaydı,» dedi. «Onların yardımıyla olayın çözüleceğinden eminim.»

Poirot, «Elmaslar bulundu, Madam,» dedi.

«Ne?»

Poirot adeta şefkatle karşılık verdi. «Elmaslar sizin küçük Lût gölü manzarasına saklanmıştı.»

Lydia haykırdı. «Benim minyatür bahçeme mi? Ne, ne garip!»

Poirot usulca fısıldadı. «Değil mi, Madam?»

27 Aralık

I

Alfred Lee derin bir soluk aldı. «Neyse, korktuğum gibi olmadı.»

Resmi soruşturmadan yeni dönmüşlerdi. Mavi gözlü, tedbirli, eski tip bir avukat olan Bay Charlton da yanlarındaydı.

«Size bunun bir formalite olduğunu söylemiştim. Polisin yeni deliller bulması için soruşturmanın ileriye atılacağı kesindi.»

George Lee öfkeyle homurdandı. «Aslında bunlar hoş şeyler değil. Hiç değil. Ben cinayeti, bir yolunu bularak eve giren bir manyağın işlediğinden eminim. O Sugden denilen adam bir katır kadar inatçı. Johnson'un Scotland Yard'dan yardım istemesi gerek. Mahalli polis hiçbir işe yaramaz zaten. Kalın kafalı adamlar onlar. Örneğin Horbury'yi neden tutuklamıyorlar? Onun eskiden kirli işler karıştırmış olduğunu duydum. Gelgelelim polis bu konuda en ufak bir şey yapmıyor.»

Avukat Charlton, «Horbury, cinayet sırasında başka yerde olduğunu ispat etmiş sanırım,» diye karşılık verdi. «Polis de bunu kabul etmiş.»

George öfkeyle soludu. «Neden kabul ediyorlar, efendim? Ben onların yerinde olsaydım, Horbury'nin sözlerine inanmazdım bile. Tabii katil suçsuz olduğunu iddia edebilmek için önceden şahitler hazırlayacaktı. Polisin görevi bu şahitlerin sözlerini çürütmektir. Ama bizim polis görevinin ne olduğunu bilmiyor ki.»

Bay Charlton bağırdı. «Polise işini öğretmek bize düşmez sanırım. Onlar işlerini iyi bilirler.»

George anlamlı anlamlı başını salladı. «Scotland Yard'dan yardım istenmesi gerek. Sugden'den hiç memnun değilim. Belki çalışkan bir adam ama zeki olduğu iddia edilemez.»

Avukat ona baktı. «Ben sizinle aynı fikirde değilim. Sugden işinin ehli bir adamdır. Ukalalık etmez ama eninde sonunda olayı çözer.»

Lydia, «Polisin elinden geleni yaptığından eminim,» dedi. «Şeri içer misiniz, Bay Charlton?»

Avukat nezaketle bu teklifi reddetti. Sonra da hafifçe öksürerek, vasiyetnameyi okumaya başladı. Bütün aile salona toplanmıştı. Vasiyet-namenin sonuna gelince, gözlüklerini çıkararak sildi. Bir yandan da merakla odadakilere bakıyordu.

Harry Lee, «Bütün bu kanuni terimleri anlamak biraz güç,» dedi. «Şunu bize kısaca anlatır mısınız?»

Bay Charlton, «Aslında bu vasiyetname oldukça açık,» diye cevap verdi. «Bay Simon Lee'nin malının yarısı Bay Alfred Lee'ye verilecek. Diğer yarısı ise diğer çocukları arasında pay edilecek.»

Harry pis pis güldü. «Her zamanki gibi Alfred'e şansı yine yardım etti. Babamın servetinin yarısı... Oldukça talihli bir köpeksin. Öyle değil mi, Alfred?»

Alfred kıpkırmızı kesildi. Lydia sert bir tavırla Harry'ye baktı. «Alfred babasına çok bağlıydı. Onu çok severdi. Üstelik şirketi de yıllarca yalnız başına idare etti. Çalıştı durdu.»

Harry homurdandı. «Evet, Alfred iyi bir çocuktur.»

Alfred kardeşini süzdü. «Asıl şanslı olan sensin, Harry. Babam sana yine de para bırakmış.»

Harry başını arkaya atarak güldü. «Beni mirasından çıkarsaydı daha hoşuna giderdi, değil mi? Benden her zaman nefret ettin sen!»

Bay Charlton öksürdü. Avukat vasiyetnamelerin okunmasından sonra çıkan acı kavgalara çoktan alışmıştı. Tartışma büyümeden bir an evvel oradan ayrılmak istiyordu. «Şey sanırım, şey, hepsi bu kadar.»

Harry sert bir sesle, «Pilar ne olacak?» dedi.

Charlton özür dilermiş gibi öksürdü. «Şey, vasiyetnamede Miss Estaravados'dan söz edilmiyor.»

Harry sordu. «O annesinin hissesini almayacak mı?»

Avukat açıkladı. «Jennifer Estaravados sağ olsaydı, o da sizinle eşit hisse alacaktı. Ama o Bay Simeon'dan önce öldüğü için şimdi bu para aranızda pay edilecek.»

Pilar usulca mırıldandı. «Demek bana hiçbir şey yok?»

Lydia hemen atıldı, «Aile bu sorunu halleder, yavrum.»

George Lee atıldı. «Sen burada Alfred'le oturursun. Öyle değil mi, Alfred? Şey, sen bizim yeğenimizsin, Pilar. Sana bakmak da görevimiz.»

Hilda da, «Pilar'ı sevinçle aramıza alırız,» dedi.

Harry hepsine ayrı ayrı baktı. «Pilar'ın da parası olmalı. Jennifer'in hissesini ona vermemiz.»

Bay Charlton mırıldandı. «Şey, artık gitmem gerek. Hoşçakalın, Bayan Lee gerekirse beni arayın.» Odadan fırladı. Deneyimleri ona müt-hiş bir kavganın patlak vermek üzere olduğunu fısıldamıştı. Kapı avukatın arkasından kapanırken Lydia'nın tatlı sesi duyuldu.

«Ben de Harry'yle aynı fikirdeyim. Pilar'ın da bir hissesi olmalı. Bu vasiyetname Jennifer'in ölümünden yıllar önce yapılmıştı.»

George homurdandı. «Saçma. Bu kanuna uymayan, cahilce bir düşünce Lydia. Kanun kanundur. Ona uymalıyız.»

Magdalena da atıldı. «Pilar'ın şanssızlık. Buna hepimiz de çok üzüldük tabii. Ama George haklı. Onun da dediği gibi kanun kanundur.»

Lydia ayağa kalkarak Pilar'ın elini tuttu. «Yavrum, bu konuşmalar-dan herhalde sıkılıyorsun. Sen git istersen. Biz bu konuyu konuşaca-ğız.» Kızı kapıya kadar götürdü. «Üzülme Pilar'cığım. Sen işi bana bırak.» Pilar ağır ağır odadan çıktı. Lydia, kapıyı onun arkasından kapadıktan sonra döndü.

Kısa bir sessizlik oldu. Herkes derin bir soluk aldı ve tartışmaya başladı.

Harry, «Sen her zaman cimriydin zaten, George,» diye bağırdı.

George homurdandı. «Ama ben hiç olmazsa ahlaksız bir parazit değilim!»

«Sen de benim gibi parazitsin. Bu kadar yıl babamın sırtından geçindin.»

«Benim sorumlu bir mevkide olduğumu ve çalışıp çabalayarak...»

Harry pis pis güldü. «Aman ne sorumlu mevki, ne sorumlu mevki! Sen kendini dev aynasında gören bir budalasın!»

Magdalena tiz bir sesle haykırdı. «Bu ne küstahlık!»

Hilda sesini hafifçe yükseltti. «Bu konuyu sakın bir şekilde tartışamaz mıyız?» Lydia ona minnetle baktı.

David ani bir öfkeyle. «Para için böyle iğrenç bir biçimde kavga etmemiz gerekir mi?»

Magdalena ona baktı. «Bu kadar asil olman çok hoş.» Sesi kin doluydu. «Herhalde mirası reddedecek değilsin. Sen de hepimiz gibi parayı istiyorsun! Bu paradan tikslenme rolüyle kimseyi kandıramazsın.»

David boğulur gibi karşılık verdi. «Mirası reddetmem gerektiğini mi düşünüyorsunuz? Acaba.»

Hilda hemen atıldı. «Mirası reddedecek değilsin. Hepimizin de böyle çocuklar gibi davranması mı gerek? Alfred sen ailenin reisisin.»

Alfred uykudan yeni uyanmış gibi bir tavırla çevresine bakındı. «Afedersin. Hepiniz bir ağızdan bağırıyordunuz... Bu yüzden aklım karıştı.»

Lydia, «Hilda'nın dediği gibi,» diye başladı. «Böyle açgözlü çocuklar gibi davranmamız mı gerek? Bu konuyu sakın ve mantıklı bir şekilde tartışalım.» Hemen ekledi. «Hepimiz teker teker konuşalım. Alfred ailenin büyüğü olduğu için önce o konuşsun. Alfred, Pilar için ne yapmalıyız?»

Adam ağır ağır, «Pilar burada bizimle oturacak tabii,» dedi. «Ona cep harçlığı da vermeliyiz. Pilar'ın annesine verilecek parada kanuni bir hakkı yok. Onun bir Lee olmadığını unutmayın. Pilar bir İspanyol.»

Lydia söze girdi. «Evet, kanuni bir hakkı yok. Ama ahlak ve duygu bakımından var. Anladığım kadarıyla; babanız, kızının onu dinlemeye-

rek bir İspanyol'la evlenmesine kızmış. Fakat onu yine de mirasından çıkarmamış. Ona da diğer çocuklarına olduğu gibi eşit bir para verilmesini istemiş. George, Harry, David ve Jennifer parayı aralarında eşit şekilde paylaşacaklarmış. Jennifer daha geçen yıl öldü. Bay Simeon Bay Charlton'u çağırttığı zaman yeni bir vasiyetname yapmak niyetindeydi. Kayınpederimin Pilar'a hatırı sayılır bir para bırakmayı düşündüğünden de eminim. Hatta belki Pilar için bundan daha fazla bir şeyler de yapacaktı. Pilar'ın ailedeki tek torun olduğunu unutmayın. Onun için babanızın düzeltmeye çalıştığı bu haksızlığı biz de tamir etmeliyiz.»

Alfred sevgiyle karısına baktı. «İyi söyledin, Lydia. Ben hatalı düşünmüşüm. Evet, Pilar'a Jennifer'e düşecek olan o para verilmeli.»

Lydia, «Sıra sende Harry,» dedi.

Harry başını salladı. «Bildiğiniz gibi ben de aynı düşüncedeyim. Lydia bu konuyu oldukça iyi anlattı. Bu yüzden onu takdir ettiğimi de söylemeliyim.»

Lydia George'a baktı. «Sıra sende.»

George mosmor kesilmişti. «Ne münasebet! Çok saçma bir öneri bu! Pilar burada otursun. Ona uygun bir de cep harçlığı verin, olsun bitsin.»

Alfred sordu «Yani bize uymayacaksın, öyle mi?»

«Evet.»

Magdalena da telaşla atıldı. «George çok haklı. Ondan böyle bir şey istemeniz ayıp. Ne de olsa aileden yalnız George kendisine doğru dürüst bir hayat kurabildi. Bu yüzden babasının ona bu kadar az para bırakması da bir rezalet!»

Lydia, «David?» dedi.

David dalgın dalgın mırıldandı. «Bence siz haklısınız. Yalnız para için bu şekilde kavga etmemiz çok çirkin bir şey.»

Hilda da başını salladı. «Sen çok haklısın, Lydia. Başka türlü davranmak haksızlık olur.»

Harry çevresine bakındı. «Durum meydanda. Aileden Alfred, David ve ben Pilar'a para verilmesini istiyoruz. George ise bunun karşısında.

Ama çoğunluk bizde. Onun için de bizim dediğimiz olacak.»

George bağırdı. «Ben böyle şeylere aldıracak değilim. Babamın servetinden bana düşen kısım yalnız benimdir. Kimseye de beş para vermem.»

Magdalena da atıldı. «Tabii, tabii.»

Lydia sert bir sesle yanıt verdi. «Bu işe katılmak istemiyorsanız, bu sizin bileceğiniz bir iş. Geri kalanlar bu parayı aralarında toplarlar.»

Harry, «Aslan payı Alfred'e düştü,» diye mırıldandı. «Paranın çoğunu o vermeli.»

Alfred onu şöyle bir süzdü. «İlk kararından yavaş yavaş vazgeçmeye başladığın anlaşıyor.»

Hilda kesin bir tavırla araya girdi. «Kavgaya tekrar başlamayalım! Lydia, Pilar'a kararımızı söyler. Ayrıntıları sonra kararlaştırırız.» Sözü değiştirmek için sordu. «Bay Farr'la Bay Poirot nerede acaba?»

Alfred cevap verdi. «Resmi Soruşturmaya giderken Poirot'yu köye bıraktık. Çok önemli bir şey satın alacakmış.»

Harry, «Poirot Resmi Soruşturmaya neden gelmedi?» dedi. «Orada bulunması gerekmez miydi?»

Lydia omzunu kaldırdı. «Belki bunun önemli olmadığını biliyordu. Bahçedeki kim? Başkomiser Sugden mi? Yoksa Stephen Farr mı?»

İki kadının çabaları boşa çıkmadı. Aile toplantısı dağıldı. Lydia, Hilda'ya usulca, «Teşekkür ederim, Hilda,» dedi. «Beni desteklemen çok iyi oldu. Biliyor musun bu korkunç olayda senin burada olmanın bana çok yardımı dokundu.»

Hilda düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Para konularının insanları böyle çıldırtması çok tuhaf.»

Diğerleri odadan çıkmışlardı. İki kadın salonda yalnızdılar.

Lydia başını salladı. «Evet, Harry bile sonunda tuhaflaştı. Oysa aslında bu öneriyi kendisi yapmıştı. Ya benim zavallı Alfred'im. Zavallı o kadar İngiliz ki, Lee parasının bir İspanyol'a gitmesini istemiyor.»

Hilda güldü. «Biz kadınların daha az paragöz olduğumuzu mu düşünüyorsun?»

Lydia zarif omuzlarını silktilti. «Aslında bu para *bizim* değil! Belki bu yüzden fazla aldırıyoruz.»

Hilda'nın yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. «Pilar garip bir çocuk. Acaba o ne yapacak?»

Lydia içini çekti. «Pilar'ın parası olacağına seviniyorum. Burada oturmaktan ve ona elbise parası verilmesinden pek hoşlanmayacağını biliyordum. O çok gururlu ve biz İngilizlerden de çok farklı.» Bir an durdu sonra ekledi. «Vaktiyle İngiltere'den buraya Lapis Lazuli bir gerdanlık getirmiştin. Orada güneşin altında pırl pırl, sıcak bir maviydi. Ama buraya geldiğim zaman taşların maviliği soldu adeta. Artık bu gerdanlık pırlıtısız, koyuca renkli taşlardan meydana gelmiş bir şeydi.»

Hilda başını salladı. «Anlıyorum...»

Lydia şefkatle kadına baktı. «Seni ve David'i tanıdığım için çok memnunum. İyi ki kalkıp geldiniz.»

Hilda içini çekti. «Şu son günlerde geldiğimize belki bin kez pişman oldum.»

«Biliyorum... Ama farkında mısın bu felaket David'e o kadar kötü etki etmedi. Yani David aslında o kadar hassas ki, feci şekilde sarsılabilir. Oysa bana cinayetten beri sanki daha da düzelmiş gibi geliyor.»

Hilda'nın yüzünde kaygılı bir ifade belirdi. «Demek bunu sen de farkettin. Bir bakıma kötü bir şey bu. Ama David'in çok değiştiği kesin.» Kadın bir an durdu. Kocasının bir gece önce kendisine söylediği sözleri hatırlamıştı. «Hilda, Tosca operasını hatırlıyor musun? Hani Scarpia ölür ve Tosca adamın baş ve ayakucuna şamdanlar diker. Kadının orada ne söylediği aklında mı? 'Artık onu affedebilirim...' İşte şimdi ben de, babam için aynı şeyleri hissediyorum. Bu kadar yıl onu affetmeyi istememe rağmen bunu bir türlü başaramadım. Ama artık kalbimde kin yok. Akıp gitti. Bana sanki omzumdan büyük bir yük kalkmış gibi geliyor...»

Hilda korkusunu gizlemeye çalışarak sormuştu. «O öldüğü için mi?»

David heyecanından kekelemeye başlamıştı. «H... hayır, h... hayır. Anlamıyorsun. Babam öldüğü için değil... Babama karşı duyduğum o

çocukça, budalaca kin öldüğü için...»

Hilda şimdi bu sözleri düşünüyordu. Lydia'nın peşisıra salondan hole çıktı. Bu sözleri Lydia'ya tekrarlamayı istiyordu ama bunun doğru olmayacağından çekiniyordu. Magdalena elinde küçük bir paketle holdeki masanın yanında duruyordu. Onları görünce irkildi.

«Şey... Bu Bay Poirot'nun söz ettiği o önemli şey olmalı. Onun bu paketi biraz önce buraya koyduğunu gördüm. İçinde ne var acaba?»

Hafif kahkahalar atarak bir Lydia'ya bir Hilda'ya bakıyordu. Ama gözlerinde neşesinin sahteliğini iyice ortaya koyan kaygılı ve tedbirli bir ifade vardı.

Lydia kaşlarını kaldırdı. «Gidip yemek için hazırlanmalıyım.»

Magdalena yine çocuksu bir tavırla gülümsedi. «Bu pakete bakmıyım!» Sesinde belirgin bir korku vardı.

Paketi açarak şaşkınlıkla bağırdı. Kâğıdın içindeki şeye dikkatle bakıyordu. Lydia durakladı. Hilda da öyle. Magdalena şaşkın şaşkın, «Takma bir bıyık...» diye fısıldadı. «Ama neden, neden?»

Hilda onun cümlesini tamamladı. «Ama Bay Poirot zaten bıyıklı.»

Magdalena paketi tekrar kapattı. «Bu işi anlayamadım. Çılgınlık bu Bay Poirot neden takma bıyık aldı?»

II

Pilar salondan çıktıktan sonra ağır ağır holde ilerledi. Stephen Farr bahçe kapısından içeri giriyordu. «E? Aile toplantısı sona erdi mi? Vasiyetname okundu mu?»

Pilar kesik kesik soluk alıyordu. «Bana hiçbir şey kalmamış. Hiçbir şey. Büyükbabam anneme para bırakmış ama o daha önce öldüğü için bu diğerleri arasında paylaşılabilecekti.»

Stephen, «Ne yazık,» diye söylendi.

Pilar içini çekti. «Eğer ihtiyar yaşasaydı, yeni bir vasiyetname yapacaktı. O zaman bana da para bırakacaktı. Bir servet! Hatta belki de

sonunda bütün malını mülkünü bana verecekti.»

Stephen güldü. «Ne açgözlü bir çocuksun. Fazla paragözsün sen, Pilar.»

Pilar ciddi bir tavırla ona baktı. «Dünya kadınlara karşı çok zalim. Onun için kadınlar gençken başlarının çaresine bakmalılar. Yaşlanıp çirkinleştikleri zaman onlara kimse yardım etmez.»

Stephen ağır ağır, «İtiraf etmek istemiyorum ama,» dedi. «Bu sözlerin çok doğru. Ama bir bakıma da yanlış. Dünyada paradan başka şeyler de var. Örneğin Alfred Lee, ihtiyarın bütün aksiliğine rağmen babasını gerçekten çok seviyordu.»

Pilar başını kaldırdı. «Alfred budalanın biri.»

Stephen bir kahkaha attı. «Üzülme, güzel Pilar. Lee'ler seni kesinlikle himaye ederler.»

Pilar üzüntüyle ona baktı. «Bu pek de eğlenceli bir şey olmayacak.»

Stephen ciddileşti. «Korkarım ki öyle. Senin burada oturamayacağını anlıyorum. Güney Afrika'ya gelmek ister misin?»

Pilar başını salladı. «Evet.»

Stephen, «Orası güneşli, renkli bir yer,» diye devam etti. «Ama çok çalışmak gerek. Sen çalışır mısın Pilar?»

Pilar kararsızlıkla ona baktı. «Bilmem ki...»

Stephen kaşlarını kaldırdı. «Balkonda oturup bütün gün şeker, çikolata yemek daha mı hoşuna gidecek? Tabii sonunda iyice şişmanlayacaksın, gerdanın da üç kat olacak.» Pilar bir kahkaha attı. Stephen de gülümsüyordu. «İyi. Seni biraz güldürebildim.»

Pilar, «Bu Noel'de eğleneceğimi sanıyordum,» dedi. «Kitaplarda İngiltere'de Noel'lerin çok neşeli geçtiğini okumuştum.»

Stephen, «Noel'e cinayet karıştı mı böyle olur,» diye belirtti. «Benimle gel. Lydia dün bana küçük deposunu gösterdi. Orayı sen de görmelisin.» Kızı küçücük bir odaya soktu. «Bak Pilar. Kutu kutu kuruyemiş. Ve burada.»

Pilar ellerini birbirine kenetledi. «Ah bu altın ve gümüş toplar ne güzel!»

«Bunlar, hizmetkârlara verilecek hediyelerle birlikte ağaca asılacaktı. Bak, şu pırıl pırıl küçük kardan adamları görüyor musun? Onlar da sofra için. Burada da renk renk balon var. Onlar da şişirilecekti.»

«Ah...» Pilar'ın gözleri pırıl pırıl parlıyordu. «Ah! Bunlardan bir tane-sini şişirebilir miyiz? Lydia, kızmaz. Balonlara bayılırım!»

Stephen gülmeye başladı. «Ne çocuksun. Bak, hangi rengi istiyor-sun?»

Pilar, «Kırmızıyı,» dedi.

İstedikleri balonları seçerek, bunları şişirmeye başladılar.

Pilar gülmeye başlayınca balonu tekrar söndü. «Yanakların şiş şiş çok komik duruyorsun!» Kahkahası etrafta yankılandı. Genç kız tekrar dikkatle balonunu şişirdi. İkisinin de uçlarını dikkatle bağladıktan sonra bunlarla oynamaya başladılar. Balonlara hafifçe vurarak sağa sola uçuşunu seyrediyorlardı.

Pilar, «Hole çıkalım,» dedi. «Orası daha geniş.»

Birbirlerine balonları atarak gülerlerken, Poirot hole çıktı. Onları alaycı bakışlarla süzdü. «Demek çocuk oyunu oynuyorsunuz? Çok hoş.»

Pilar soluk soluğa cevap verdi. «Benimki kırmızı. Onun balonunda- kinden de daha büyük. Çok daha büyük. Dışarı çıkacak olursak, balon- lar havaya uçar.»

Stephen atıldı. «Bir dilek dileyerek onları uçuralım.»

«A, evet. İyi bir fikir bu.»

Pilar bahçe kapısına koştu. Stephen de onun peşinden gitti. Poirot da yüzünde yine o alay dolu gülümsemeyle onların arkasından ilerledi.

Pilar bağırdı. «Bol bol para isteyeceğim.» Balonun ipini tutarak, ayaklarının ucunda yükseldi. Hafif rüzgârda ip gerildi. Pilar balonu bıraktı. Balon rüzgârla ilerlemeye başladı.

Stephen güldü. «Dileğini söylememeliydin.»

«Neden?»

«Çünkü o zaman dileğin olmaz. Şimdi de ben bir şey dileyeye- ğim.» Balonunu bıraktı. Ama şansı yoktu. Balon, bir dala takılarak patla- dı.

Pilar o yana doğru koştı. «Yazık. Patladı...» Ayağının ucuyla balonu itti. «A, demek büyükbabamın odasında yerden aldığım buydu. Onun da bir balonu varmış. Ama o pembeydi.»

Poirot hafifçe bağırdı. Pilar merakla ona döndü. Belçikalı, «Bir şey yok,» diye mırıldandı. «Ayağımı kırdım, şey yani vurdum.» Dönerek eve doğru baktı. «Ne çok pencere. Bir evin gözleri ve kulakları vardır, Mat-mazel. İngilizlerin pencere açmaya bu kadar meraklı olmaları gerçekten acı.»

Lydia verandaya çıktı. «Yemek hazır. Pilar'cığım, her şey mükemmel bir şekilde halledildi. Alfred durumu sana yemekten sonra anlatacak. İçeri girelim mi?»

Kapıdan girdiler. Poirot en sondaydı. Belçikalı dedektifin yüzünde son derece ciddi bir ifade belirmişti.

III

Yemek sona ermişti.

Odadan çıkarlarken Alfred, Pilar'a, «Benimle gelir misin?» dedi. «Seninle konuşmak istediğim bir şey var.»

Kızı kütüphaneye götürerek kapıyı sıkıca kapattı. Diğerleri salona geçtiler. Hercule Poirot holde durmuş düşünceli düşünceli kütüphanenin kapalı kapısına bakıyordu. Aniden yaşlı uşağın yanında endişeyle beklediğini farketti.

«Evet, Tressilian? Ne var?»

Yaşlı adam biraz telaşlıydı. «Bay Alfred'le konuşmak istiyordum. Ama onu şimdi rahatsız etmeyeyim.»

Poirot sordu. «Bir şey mi oldu?»

Tressilian ağır ağır, «Öyle garip bir şey ki,» diye söylendi. «Bir anlam veremedim.»

Poirot, «Anlat,» dedi.

Tressilian bir an ne söyleyeceğini bilemeden durdu. «Bilmem far-

kında mısınız, efendim? Kapının önünde, iki yanda ağır taş güller var-
dır. Bunlardan biri kaybolmuş, efendim.»

Hercule Poirot kaşlarını kaldırdı. «Ne zaman oldu bu?»

«Her iki gülle de sabahleyin yerindeydi, efendim. Buna yemin ede-
bilirim.»

«Gel bakalım...»

Birlikte ön kapıdan çıktılar. Poirot eğilerek diğer taş gülleyle baktı.
Doğrulduğunda yüzünde ciddi bir ifade vardı.

Tressilian adeta inler gibi, «Böyle bir şeyi kim çalar, efendim?» diye
söylendi. «İnsan bu duruma bir anlam veremiyor.»

Poirot derin bir soluk aldı. «Bu iş hoşuma gitmedi. Hiç hoşuma git-
medi.»

Tressilian kaygıyla ona bakıyordu. «Bu eve ne oldu, efendim?
Beyefendi öldüğünden beri evin eski hali kalmadı. Bana sanki rüyaday-
mışım gibi geliyor. Her şeyi birbirine karıştırıyor, bazen gözlerime artık
güvenemeyeceğimi düşünüyorum.»

Hercule Poirot başını salladı. «Bunda yanılıyorsun. En fazla gözleri-
ne güvenebilirsin.»

Tressilian içini çekti. «Gözlerim berbat. Eskisi gibi göremiyorum.
Her şeyi, hatta insanları birbirine karıştırıyorum. Bu iş için fazla yaşlan-
dım sanırım.»

Hercule Poirot yaşlı uşağın omzuna vurdu. «Cesaretin kırılmasın.»

«Teşekkür ederim, efendim. Bunu iyi kalpliliğinizden söylediğinizi
biliyorum. Ama ben gerçekten çok yaşlandım. Sürekli eski günleri ve
eski yüzleri düşünüyorum. Miss Jennifer, Bay David, Bay Alfred. Onla-
rın gençlik hallerini görüyorum. Bay Harry'nin eve döndüğü gecedən
beri.»

Poirot başını salladı. «Evet, ben de öyle olduğunu anlamıştım.
Biraz önce, 'Beyefendi öldüğünden beri,' dedin. Ama bu durum daha
önce başladı değil mi? Bay Harry'nin geldiğinden beri. Ondan sonra
her şey değişti, sanki bir hayal halini aldı.»

Uşak, «Gerçekten öyle, efendim,» dedi. «O zaman oldu. Bay Harry
bu eve her zaman felaket getirirdi. Eskiden de öyleydi.» Gözleri tekrar

taş güllenin boş kaidesine kaydı. Usulca, «Bunu kim almış olabilir, efendim?» diye fısıldadı. «Niçin? Burası tımarhaneden farksız artık.»

Poirot mırıldandı. «Beni korkutan delilik değil. Akıllılık! Biri büyük bir tehlikeyle karşı karşıya Tressilian» Dönerek, eve girdi.

Aynı anda Pilar da kütüphaneden çıktı. Kızın yanakları kızarmıştı. Gözleri tuhaf bir şekilde parlıyordu. «Kabul etmeyeceğim!»

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Kabul etmeyeceğiniz nedir, Matmazel?»

Pilar, «Alfred bana büyükbabamın bıraktığı paradan annemin hissesini vereceğini söyledi,» dedi.

«E?»

«Aslında kanunen bu parayı almaya hakkım yokmuş. Fakat o, Lydia ve diğerleri paranın benim olduğuna karar vermişler. Böylece haksızlık etmemiş olacaklarını düşünüyorlarmış. Bu yüzden de parayı bana vereceklermiş.»

Poirot tekrarladı. «E?»

Pilar ayağını yere vurdu. «Anlamıyor musunuz? O parayı bana veriyorlar. Bana!»

«Bu gururunuzla dokunacak bir sorun mu? Söyledikleri doğru. O para aslında sizin.»

Pilar mırıldandı. «Anlamıyorsunuz...»

Poirot başını salladı. «Aksine. Oldukça iyi anlıyorum.»

«Oh...» Pilar öfkeyle döndü.

Kapı çalınmaya başlamıştı. Poirot omzunun üzerinden baktı. Camdan Başkomiser Sugden'in silueti görünüyordu. Poirot hızla Pilar'a sordu «Nereye gidiyorsunuz?»

Kız somurtkan bir tavırla karşılık verdi. «Salona. Diğerlerinin yanına.»

Poirot, «İyi,» dedi. «Orada onlarla oturun. Evde yalnız başınıza dolaşmayın. Özellikle karanlık bastıktan sonra. Sürekli dikkatli davranın. Büyük bir tehlikeyle karşı karşıyasınız, Matmazel. Ömrünüzde hiçbir zaman bugünkü kadar tehlikede olmadınız.» Kızın yanından ayrılarak, Sugden'e doğru gitti.

Başkomiser, Tressilian bölmesine girinceye kadar bekledi. Sonra

da elindeki telgrafı Poirot'nun burnuna sokarmış gibi uzattı. «Sonunda durum anlaşıldı. Telgrafı okuyun. Güney Afrika polisinden geldi bu.»

Telgrafta, «Eb Farr'ın tek oğlu iki yıl önce öldü,» diye yazılıydı.

Sugden, «Artık işin içyüzü ortaya çıktı,» diye başını salladı. «Gari... Ben tümüyle başka birinin peşindeydim.»

IV

Pilar başı dimdik salona girdi. Elinde örgüyle camlı kapının önünde duran Lydia'nın karşısına dikildi. «Lydia, sana parayı alamayacağımı söylemeye geldim. Buradan gideceğim. Hemen!»

Lydia ona şaşkınlıkla baktı. Elindeki örgüyü yandaki masaya bıraktı. «Yavrum, korkarım Alfred durumu sana iyi anlatamadı. Eğer bunun bir yardım olduğunu sanıyorsan, bu fikri hemen kafandan çıkar. Bunun bizim cömertliğimiz veya iyi kalpliliğimizle bir ilgisi yok. Bu sadece bir hak sorunu. Normal şartlarda bu parayı annen alacaktı. Ondan da sana kalacaktı tabii. Bu para senin hakkın. Damarlarındaki kanın sana verdiği bir hak bu. Yardım değil, adalet sorunu.»

• Pilar heyecanla cevap verdi. «İşte o yüzden bu parayı alamayacağım! Siz böyle konuştunuz, böyle davrandığınız için parayı almam imkânsız! Buraya gelmek çok hoşuma gitmişti! Bu eğlenceli bir mace-raydı. Ama siz şimdi her şeyi mahvettiniz. Bu evden hemen ayrılacağım. Sizi bir daha rahatsız da etmeyeceğim!» Gözleri dolmuştu. Boğulur gibi sustu. Dönerek odadan fırladı.

Lydia şaşkınlıkla onun arkasından bakakaldı. «Onun durumu böyle karşılayacağı hiç aklıma gelmemişti.»

Hilda mırıldandı. «Yavrucak çok sarsılmış...»

George hafifçe öksürdükten sonra ukalaca bir tavırla, «Şey, bu sabah da söylediğim gibi siz prensip bakımından yanılıyorsunuz. Pilar bunu anlayacak kadar akıllı. Yardım istemiyor o!»

Lydia sert bir tavırla ona karşılık verdi. «Bu yardım değil! O para Pilar'ın.»

George dudak büktü. «Ama Pilar bu düşüncede değil.»

Başkomiser Sugden'le Poirot içeri girdiler. Sugden etrafına bakınarak sordu. «Bay Farr nerede? Onunla konuşmak istiyorum.»

Diğerleri cevap veremeden, Poirot bağırdı. «Miss Pilar nerede?»

George Lee kinle karışık bir memnuniyetle, «Buradan ayrılacakmış,» dedi. «Bunu kendisi söyledi. Herhalde kız İngiliz akrabalarından bıktı.»

Poirot telaşla Sugden'e döndü. «Gelin!»

İki adam hole çıktıkları sırada, yukarıdan bir şangırtı geldi. Sonra bir çığlık duyuldu. Poirot bağırdı. «Çabuk! Gelin!»

Holden diğer merdivene koştu. Pilar'ın oda kapısı açıktı. Eşikte biri duruyordu. Onlar koşarlarken adam da başını çevirdi. Stephen Farr'dı bu. «Yaşıyor...» diye fısıldadı.

Pilar odasında duvarın dibine büzülüp kalmıştı. Çaresiz bir tavırla yerde duran büyük taş gülleye bakıyordu. Kesik kesik, «Bunu kapının üzerine koymuşlardı,» diye soludu. «İçeri girdiğim zaman başıma düşecekti. Ama aynı anda eteğim bir çiviye takıldı. Bu yüzden sarsılarak geriledim.»

Poirot eğilerek çiviye baktı. Buraya mor bir tvid parçası takılmıştı. Poirot ciddi bir tavırla başını salladı. «O çivi hayatınızı kurtardı, Matmazel.»

Sugden şaşkın şaşkın bakınıyordu. «Bütün bunların anlamı nedir?»

Pilar fısıldadı. «Biri beni öldürmeye kalktı!» Kız başını birkaç kez salladı.

Sugden kapıya bir göz attı. «Eski tip bir tuzak. Bir tuzak. Ve gülle oraya cinayet işlemek için konulmuştu. Bu evde planlanan ikinci cinayet bu. Ama bu kez katil istediğini yapamadı!»

Stephen Farr boğuk bir sesle, «Tanrıya çok şükür! Sana bir şey olmadı, Pilar!» dedi.

Pilar ellerini öne doğru uzatarak, bağırdı. «*Madre de Dios! Beni neden öldürmek istiyorlar? Ben ne yaptım ki?*»

Hercule Poirot ağır ağır, «Ne yaptığınızı değil, ne bildiğinizi düşünmeniz gerek, Matmazel,» dedi.

Kız şaşkınlıkla ona baktı. «Ne bildiğimi mi? Ama ben hiçbir şey bilmiyorum ki.»

Poirot, «İşte bu konuda yanılıyorsunuz,» diye belirtti. «Söyleyin Matmazel Pilar, cinayet sırasında neredeydiniz? O gece odanızda olmadığınızı biliyorum.»

«Odamdaydım! Bunu size de söyledim!»

Sugden özellikle yumuşak bir tavrıyla konuşmaya başladı. «Ama bunu iddia ettiğiniz zaman doğruyu söylemiyordunuz. Bize büyükbabanızın çığlığını duyduğunuzu söylediniz. Bu odada olsaydınız, Bay Simeon'un sesini işitemezdiniz. Dün Bay Poirot'yla bunu denedik.»

«Oh!» Pilar soluğunu tuttu.

Poirot başını salladı. «Büyükbabanızın odasına daha yakın bir yerdeydiniz. Size nerede olduğunuzu da söyleyeceğim, Matmazel, Büyükbabanızın kapısının yakınındaki heykellerin durduğu yerdeydiniz.»

Pilar şaşladı. «Nasıl anladınız?»

Poirot hafifçe gülümsedi. «Bay Stephen Farr sizi orada görmüş.»

Stephen hemen atıldı. «Ben böyle bir şey söylemedim! Yalan bul!»

Poirot ona baktı. «Özür dilerim, Bay Farr, ama siz Miss Pilar'ı gerçekten gördünüz. Hatırlamıyor musunuz? Orada iki değil de üç heykel olduğunu sanmıştınız. O gece bir tek kişinin beyaz bir elbisesi vardı. Matmazel Pilar'ın... Gördüğünüz üçüncü heykel oydu. Öyle değil mi, Matmazel?»

Pilar kısa bir duraksamadan sonra cevap verdi. «Evet, öyle.»

Poirot şefkatle, «Şimdi bize bütün gerçeği anlatın,» dedi. «Neden oraya saklanmıştınız?»

Pilar içini çekti. «Yemekten sonra salondan ayrıldım. Yukarı çıkıp büyükbabamı görmeye karar vermiştim. Bunun, onun çok hoşuna gideceğini düşünüyordum. Ama koridora saptığım zaman kapının önünde başka birinin olduğunu gördüm. Onun beni farketmesini istemedim. Çünkü büyükbabam o gece kimseyle konuşmak istemediğini söylemişti. Kapıdaki kimse başını çevirip beni görür diye, heykellerin arasına girdim. Sonra birdenbire korkunç bir gürültü başladı. Sandalyeler, masalar.» Ellerini salladı. «Her şey devrilip, kırılıyordu. Yerimden kımıldamadım. Nedenini de bilmiyorum. Çok korkmuştum. Sonra o korkunç çığlığı işittim. O zaman kalbim durdu adeta. Kendi kendime, 'Biri öldü,' dedim...»

«Sonra?»

«Sonra diğerleri koşarak geldiler. Ben de sonunda saklandığım yerden çıkarak onlara katıldım.»

Sugden sert bir sesle sordu. «Sizi ilk sorguya çektiğimiz zaman bundan neden söz etmediniz?»

Pilar başını salladı. «Police fazla bir şey söylemek doğru değildir. Odanın çok yakınında olduğumu söylersem eğer, büyükbabamı benim öldürdüğümünden şüphe edebilirsiniz. Bu yüzden yalan uydurdum. Kendi odamda olduğumu iddia ettim.»

Sugden homurdandı. «Eğer özellikle yalan söylerseniz, sonunda sizden şüphelenmelerine neden olursunuz.»

Stephen Farr, «Pilar?» dedi.

«Efendim?»

«Koridora saptığın zaman *kapının önünde duran* kimdi? Bunu bize söyle.»

Sugden de kıza baktı.

«Evet, söyleyin.»

Pilar bir an kararsızlıkla duraksadı. Gözleri kısıldı, sonra açıldı. «Kapıda duranın kim olduğunu bilmiyorum. Koridor çok loştu. Ama bunun bir kadın olduğundan eminim...»

V

Sugden salona toplanmış olanlara teker teker baktı. Sonra da ilk kez hafif bir hasetle, «Bu kurallara hiç uygun değil, Bay Poirot,» dedi.

Belçikalı, «Bu benim ufak bir fikrim,» diye cevap verdi. «Öğrendiklerimi herkesle paylaşmak istiyorum. Ondan sonra onlardan bana yardım etmelerini isteyeceğim. Ve böylece gerçeği ortaya çıkaracağız.»

Sugden usulca mırıldandı. «Maymun oyunları...» Koltuğunun arkasına yaslandı.

Poirot, «Önce Bay Farr'a bir şey sormamız gerektiğini düşünüyorum,» diye başladı.

Sugden'in yüz hatları geriliverdi. «Bunu yalnızken yapmanızı isterdim. Ama, neyse... Bir itirazım yok.» Telgrafi Stephen Farr'a uzattı. «Bay Farr, belki bunu açıklayabilirsiniz.»

Stephen telgrafi aldı. Kaşlarını kaldırarak, bunu ağır ağır ama yüksek sesle okudu. Sonra hafif bir reverans yaparak, telgrafi Sugden'e geri verdi. «Evet... Durum nazik değil mi?»

Sugden kaşlarını kaldırdı. «Bütün söyleyeceğiniz bu kadar mı? Tabii ifade vermek zorunda değilsiniz.»

Stephen Farr başkomiserin sözünü kesti. «Beni tutuklamadan önce o malûm sözleri söylemenize gerek yok, Bay Sugden. Bunların dilinizin ucuna geldiğinin farkındayım. Evet, durumu size açıklayacağım. Sözlerim belki pek inanılacak gibi değil ama gerçek bu.» Bir an durdu. Sonra konuşmaya başladı. «Ben Eb Farr'ın oğlu değilim. Ama her ikisini de yakından tanırdım. Şimdi kendinizi benim yerime koymaya çalışın. Ha, aklıma gelmişken, asıl adım Stephen Grant... Bu ülkeye hayatımda ilk kez geliyordum. Hayal kırıklığına uğramıştım. Herkes ve her şey bana cansız ve renksiz gözüküyordu. Sonra trende bir kız gördüm. Bunu açıkça söylemem gerek. O kıza hemen âşık oldum. Dünyada bir daha rastlayamayacağım, olağanüstü güzel bir kızdı. Trende onunla biraz konuştum ve hemen orada onu bir daha kaybetmemeye karar verdim. Kompartımandan çıkarken gözüm bavulunun sapındaki etikete ilişti. Adı benim için önemli değildi ama bunun altındaki adresi hemen tanıdım. Gorston Hall'dan söz edildiğini duymuştum. Konağın sahibinin kim olduğunu da biliyordum. O ihtiyar, Eb Farr'ın eski ortağıydı. Eb bana sık sık ondan söz eder, Simeon'un ilgi çekici bir insan olduğunu söylerdi... Trende Gorston Hall'a gitmeye ve Eb Farr'ın oğlu olduğumu söylemeye karar verdim. Telgrafta da bildirdiği gibi Eb'in oğlu iki yıl önce ölmüştü. Ama Eb'in son yıllarda Simeon Lee'yle mektuplaşmadığını biliyordum. Onun için ihtiyar adam Eb'in oğlunun öldüğünü bilmiyordu. Her neyse... Bu yolu denemeye karar verdim.»

Sugden onun sözünü kesti. «Ama bunu hemen denemediniz. İki gün Addlefield'deki bir handa kaldınız.»

Stephen başını salladı. «Bu konuyu düşündüm. Sonunda bu planı

denemeye karar verdim. Bir tür maceraydı bu, onun için de hoşuma gitmişti. Planım başarıya ulaştı. İhtiyar adam beni büyük bir dostlukla karşılayarak, evde kalmam için de ısrar etti. Ben de onun bu davetini kabul ederek, konakta kaldım. İşte hikâyem bu, Bay Sugden. Belki bu çok hoşunuza gitmedi ama, eski yılları, karınızla seviştiğiniz günleri hatırlamaya çalışın. Herhalde siz de o zaman benimkine benzer delilikler yapmışsınızdır... Dediğim gibi asıl adım Stephen Grant. Güney Afrika'ya telgraf çekerek, beni araştırabilirsiniz. O zaman benim dürüst ve saygıdeğer bir insan olduğumu öğreneceksiniz. Ben ne katilim, ne de elmas hırsızı.»

Poirot açıkladı. «Ben sizin elmas hırsızı olmadığını biliyordum zaten.»

Sugden ihtiyatlı bir tavırla çenesini ovuşturdu. «Bu hikâyeyi araştırmam gerek. Ama benim öğrenmek istediğim şu; neden cinayetten sonra her şeyi açıklamadınız? Niçin bize yalan söylediniz?»

Stephen şirin bir tavırla ona baktı. «Budalalığımдан tabii. Yalanımı yakalayamayacağınızı düşünüyordum. Buraya başka bir isimle geldiğimi itiraf ettiğim takdirde benden şüphelenebilirsiniz. Eğer bu kadar aptal olmasaydım, sizin Johannesburg'a telgraf çekeceğinizi de tahmin ederdim.»

Sugden, «Bay Farr, şey, Bay Grand,» dedi. «Hikâyenize inanmadığımı söyleyecek değilim. Bunun doğru olup olmadığını nasıl olsa çabucak anlarız.»

Poirot bir soru sorarmış gibi Pilar'a baktı. «Sanırım Miss Estaravados bir şey söylemek istiyor.»

Pilar bembeyaz kesilmişti. «Evet. Eğer Lydia ve o para konusu olmasaydı, bunu size hiçbir zaman açıklamazdım. Buraya gelerek, rol yapmak, etrafı kandırmak eğlenceli bir şeydi. Ama Lydia haksızlık etmek istemediklerini, parayı bana vereceklerini söylediği zaman işin rengi değişti. Eğlenceli bir şey değildi bu artık.»

Alfred Lee şaşkın şaşkın ona baktı. «Ne demek istediğini anlayamadım.»

Pilar derin bir nefes aldı. «Benim, yeğeniniz Pilar Estaravados oldu-

ğumu sanıyorsunuz, değil mi? İşte bunda yanılıyorsunuz. Pilar'la aynı kompartımanda yolculuk ediyorduk. O tren kazasında öldü. Ama bana bir şey olmadı. Onunla fazla samimi değildim. Fakat bana kendinden, İngiltere'deki büyükbabasının onu çağırttığından ve ihtiyar adamın çok zengin olduğundan söz etmişti. Bense çok fakirdim. Kazadan sonra birdenbire, 'Neden Pilar'ın pasaportunu alıp İngiltere'ye gitmiyorum,' dedim. 'Böylece zengin olurum.' Neşeli bir gülümseme yüzünü aydınlattı. «Bunu başarıp başaramayacağımı düşünerek oldukça eğlendim. Pasaporttaki fotoğraflarımız birbirine oldukça benziyordu. Ama burada pasaportum istenince bunu pencereden attım. Resme biraz toprak da sürdüm. Fotoğrafa dikkatle baktıkları takdirde şüphelenmeye başlayabilirlerdi.»

Alfred Lee öfkeyle sordu. «Yani kendini babama torunuymuş gibi tanıttın öyle mi? Kendini ona sevdirmeye çalıştın?»

Pilar sakın bir tavırla başını salladı. «Evet. Daha ilk bakışta kendimi ona sevdirebileceğimi anladım...»

George Lee bağırdı. «Rezalet bu! Bir tür dolandırıcılık! Babamdan para sızdırmaya kalktı!»

Harry söze karıştı. «Senden para almadı ya! Ben de senden yanayım, Pilar! Bu cesaretine hayran oldum! Çok şükür, demek senin dayın değilim ben. Artık istediğim gibi davranabilirim.»

Pilar, Poirot'ya bakıyordu. «Siz bunu anlamıştınız değil mi? Ne zaman?»

Poirot gülümsedi. «Matmazel, eğer Mendel kanunlarını inceleyseydiniz, mavi gözlü bir anneye mavi gözlü bir babanın çocuklarının kahverengi gözlü olamayacaklarını anlardınız. Annenizin, hürmete layık, dürüst bir kadın olduğundan emindim. Bu yüzden sizin Pilar Estaravados olamayacağınıza karar verdim. Siz pasaportu pencereden attığınız zaman da bundan emin oldum. Zekice bir şeydi bu ama dahiyane bir fikir de sayılmazdı.»

Sugden tehdit dolu bir tavırla, «Evet, dahiyane bir fikir değil gerçekten,» diye homurdandı.

Pilar şaşkınlıkla ona baktı. «Anlayamadım.»

Sugden, «Bize bir hikâye anlattınız,» dedi. «Ama daha anlatmadığınızı bir sürü şey olduğundan eminim.»

Stephen bağırdı. «Onunla uğraşmayın!»

Sugden ona aldirmayarak sözlerine devam etti. «Bize, yemekten sonra içinizden geldiği için, büyükbabanızın odasına çıktığınızı söylediniz. Ama ben öyle düşünmüyorum. O elmasları siz çaldınız. Bay Simeon onları size gösterdi sanırım. Hatta belki bir keresinde taşları kasaya koymanızı söyledi. Ama siz onun başka bir şeyle meşgul olmasından yararlanarak elmasları çaldınız. Bay Simeon hırsızlığı farkedince, taşları ancak iki kişinin çalabileceğini düşündü. Bunlardan biri Horbury'ydı. Diğeri de siz... Bay Simeon hemen tedbir aldı. Telefon ederek, beni buraya çağırdı. Sonra da size, yemekten sonra onu görmemiz için haber yolladı. Siz, yaşlı adamın yanına çıktınız. Bay Simeon hırsızlığınızı yüzünüze vurdu. Siz bunu inkâr ettiniz ama o buna inanmadı. Ondan sonra ne olduğunu bilmiyorum. Belki de Bay Simeon sizin torunu olduğunuzu anladı. Artık küçük, zeki bir profesyonel hırsız olduğunuz ortaya çıkmıştı. Hapsi boylayacağınızı anlamıştınız, ona bıçakla saldırdınız. Bir boğuşma oldu ve yaşlı adam acı acı bağırdı. Çabucak odadan dışarı fırlayarak, kapıyı dışarıdan kilitlediniz. Ama diğerleri yukarı geliyorlardı. Bu yüzden hemen o heykellerin yanına gizlendiniz.»

Pilar tiz bir sesle bağırdı. «Doğru değil bu! Doğru değil! Ben ne elmasları çaldım, ne de ihtiyar adamı öldürdüm! Buna yemin ederim!»

Sugden sert bir sesle, «O halde suçlu kim?» diye homurdandı. «Bay Simeon'un kapısının önünde birinin durduğunu söylediniz. Sizin hikâyenize göre o kişinin katil olması gerek. Çünkü heykellerin önünden başka hiç kimse geçmemiş. Ama tabii kapıdaki kişiyi sizden başka gören kimse de yok. Kısacası, kendinizi temize çıkarmak için bu masalı uydurdunuz.»

George Lee bağırdı. «Onun suçlu olduğu meydanda! Belli bir şey bu. Ben zaten hep babamı bir yabancıнын öldürdüğünü söyledim. Aileden birinin böyle bir şey yapabileceğini iddia etmek küstahlıktan başka birşey değildi! Böyle bir cinayet anormal bir şey olurdu.»

Poirot yerinde kımıldandı. «Ben sizinle aynı düşüncede değilim.

Simeon Lee'nin kişiliğini gözönüne alırsak, bundan daha normal birşey olamazdı.»

«Ha?» George ağzı bir karış açık, Poirot'ya bakıyordu.

Belçikalı dedektif sözlerine devam etti. «Bence böyle oldu. Simeon Lee'yi kendi kanından biri öldürdü. Katil, bu cinayeti işlemesi için önemli bir neden olduğuna da inanıyordu.»

George Lee mosmor kesildi. «İçimizden biri mi? Ne münasebet.»

Poirot buz gibi bir sesle onu susturdu. «Buradakilerin hepsi de katil olabilir. Önce sizinle başlayacağız, Bay George Lee. Babanızı hiç sevmiyordunuz. Sırf para uğruna onunla iyi geçinmeye çalışmaktaydınız. Ama o öldüğü gün sizi, aylığınızı kısmakla tehdit etti. O ölürse elinize bir servet geçeceğini biliyordunuz. İşte cinayet nedeni. Yemekten sonra söylediğiniz gibi, telefona gittiniz. Gerçekten de telefon ettiniz ama telefonunuz sadece beş dakika sürdü. Ondan sonra pekâlâ babanızın odasına çıkabilir, onunla konuştuktan sonra üzerine saldırarak öldürebilirdiniz. Belki de gerçekten böyle yaptınız. Odadan çıkarak kapıyı dışarıdan kilitlediniz. Çünkü cinayete hırsızlığın neden olduğunu sanacaklarını umuyordunuz. Ancak telaşınızdan bu hırsızlık teorisini desteklemek için, pencereyi açmayı unuttunuz. Budalaca bir şeydi bu ama kusura bakmayın, siz de aslında budalanın birisiniz.» Kısa bir sessizlik oldu. George bir şeyler söylemeye çalıştı ama sesi çıkmadı. Poirot, «Yalnız,» dedi. «Budala katillere çok rastladım...» Belçikalı dedektif gözlerini Magdalena'ya dikti. «Madamın da Bay Simeon'u öldürmesi için birçok nedenleri vardı. Bana kalırsa borç içinde kendisi. Ayrıca Bay Simeon'un bazı sözleri de gerçeğe çok yakın olduğundan, kendisini endişelendiriyordu. Cinayet sırasında madamın da ne yaptığı belli değil. Telefona gitmiş ama kimseyle konuşmamış. Bize anlattığı hikâyenin doğru olduğu ne malûm?» Poirot bir an durdu. «Sonra Bay David var... Lee'lerin ne kadar sinirli ve ne kadar kinci insanlar olduklarını kaç defa dinledik! Bay David de, Bay Simeon'un annesine neler yaptığını ne unutmuş, ne de babasını affetmişti. Belki de ihtiyar adamın, ölü karısı hakkında söyledikleri bardağı taşıran son damla oldu. David Lee'nin cinayet sırasında piyano çaldığı söyleniyor. Bir rastlantı eseri, kendisi o

sırada 'Cenaze marşı'nı çalmaktaymış. Ancak, belki de Cenaze marşını başka biri çalıyordu. David Lee'nin babasını öldüreceğini bilen ve bunu doğru bulan biri...»

Hilda Lee, «Korkunç bir söz bu,» dedi.

Poirot ona döndü. «O halde başka bir şey söyleyeyim, Madam. Kayınpederinizi siz öldürdünüz. İnsanların affedemeyeceği kadar aşağı bulduğunuz o ihtiyar adamı 'İdam etmek' için usulca yukarı çıktınız. Siz öfkelendiğinizde acımasız davranabilen insanlardansınız, Madam...»

Hilda karşılık verdi. «Onu ben öldürmedim.»

Sugden birden, «Bay Poirot, haklı,» diye atıldı. «Buradakilerin hepsi de Bay Simeon'u öldürmüş olabilir. Bay Alfred, Bay Harry ve Bayan Lydia hariç...»

Poirot ona baktı. «Ben olsam, listeye o üçünü de dahil ederdim...»

Sugden itiraz etti. «Yapmayın, Bay Poirot!»

«Peki, ben bu işi nasıl yaptım, Bay Poirot» Lydia kaşlarını kaldıracak, alaycı bir tavırla hafifçe gülümsedi.

Poirot hafifçe eğildi. «Cinayet nedeni üzerinde durmayacağım, Madam. Bu belli bir şey. O gece sırtınızda iri desenli bir elbise vardı. Uşak Tressilian ise miyop. Biraz uzaktaki cisimleri bulanık bir şekilde görüyor. Bu salon büyük ve lambaların abajurları da kalınca. O gece, o acı çığlık duyulmadan bir iki dakika önce Tressilian kahve fincanlarını almak için buraya geldi. Sizi her zamanki gibi camlı kapının önünde dururken gördüğünü sandı...»

Lydia başını salladı. «Tressilian, beni gerçekten gördü.»

Poirot onu duymamış gibi devam etti. «Tressilian aslında elbisenizin pelerini gördü. Bunu perdenin arkasına, uzaktan bakanlarda sanki siz orada duruyormuş düşüncesini uyandıracak bir şekilde sıkıştırmıştınız.»

Lydia gülümsedi. «Ben orada duruyordum.»

Alfred bağırды. «Bay Poirot, ne hakla.»

Harry onun sözünü kesti. «Bırak devam etsin, Alfred. Sıra şimdi bizde. Bay Poirot, Alfred'ciğimiz sevgili babasını nasıl öldürdü? Cinayet sırasında onunla yemek odasında olduğumuzu unutmayın.»

Poirot adama gülümsedi. «Bu soru çok basit. İstemeyerek şahitlik eden bir insanın sözlerine daha çok inanılır. Bay Alfred'le hiç geçinemiyordunuz. Bunu herkes de biliyordu. Başkalarının önünde onu iğneliyordunuz. O ise sizin aleyhinizde bulunuyordu. Gelgelelim, ya bütün bunlar zekice hazırlanılmış bir plana göre yapıldıysa?» Poirot bir an durdu. «Belki Alfred Lee çok huysuz olan babasının emirlerine boyun eğmekten bıkmıştı. Belki birkaç zaman onunla buluşup, kafa kafaya verdiniz. Planınızı yaptınız. Siz eve döndünüz. Alfred buna çok kızmış gibi bir tavır takındı. Sizi kıskandığını, sizden nefret ettiğini her fırsatta belli etmeye başladı. Sizse onu aşağı görüyormuşsunuz gibi davrandınız. Sonunda cinayet gecesi geldi. Biriniz yemek odasında kaldınız. Yüksek sesle konuşuyor, hatta tartışıyormuşsunuz gibi bağırıyordunuz. Diğeri ise yukarı çıkarak, Bay Simeon'u öldürdü.»

Alfred ayağa fırladı. «Seni canavar!» Güçlkle konuşuyordu. «Seni şeytan!»

Sugden şaşkınlıkla Poirot'ya bakıyordu. «Siz gerçekten.»

Poirot birden müthiş otoriter bir tavırla, «Ben size neler olabileceğini gösterdim,» dedi. «Bütün bunlar birer teori... Şimdi gelelim gerçeğe...» Bir an durdu, sonra ağır ağır mırıldandı. «Daha önce de söylediğim gibi meselenin can noktası Simeon Lee'nin kişiliği...»

VI

Ani bir sessizlik oldu. İşin garibi odadakilerin öfkesi de geçmişti. Hercule Poirot onları büyülemişti sanki. Şimdi hepsi de merakla Belçikalıya bakıyorlardı. Hercule Poirot ağır ağır konuşmaya başladı.

«Bu cinayetin anahtarı yine ölen adamda. Simeon Lee'nin kalbine ve kafasına iyice bakmalıyız. Bir insan kendi başına yaşamaz ve ölmez. Kendindeki bazı şeyleri ondan sonra gelenlere bırakır... Simeon Lee de kızıyla oğullarına ne bırakmıştı? Gurur... İhtiyar adam torunu olmamasını bir gurur meselesi yapmıştı. Sonra Simeon çok sabırlıydı. İntikam

almak için yıllarca beklemişti. Görünüş bakımından kendine hiç benzemeyen oğlu David'in bu huyu ondan almış olduğunu görüyoruz. O da yıllarca babasının annesine yaptıklarını unutmamıştı. Çocukları içinde, görünüş bakımından Simeon Lee'ye en çok Harry benziyordu. Simeon Lee'nin gençlik resmine baktığımızda bu benzeyiş daha da belirgin bir hal alıyor. Aynı kemerli, gaga burun, sert hatlı çene, başın arkaya doğru tutuluşu. Harry'nin babasının birçok hareketlerini aldığını da sanıyorum. Örneğin başını arkaya atarak gülmesi, parmağını çenesine sürmesi... Şimdi gelelim cinayete. Simeon Lee'nin ölmüş olduğu odayı hatırlamaya çalışın. Oda iyice altüst olmuştu. Ama ben ağır maun masayla sandalyenin devrilmiş olmasına şaşıtm. İhtiyar, zayıf, nahif bir adamla yapılan boğuşmada bu kadar ağır eşyanın devrilmiş olması biraz tuhaftı. Odada, gerçeğe uymayan bir 'sahne' hali vardı adeta... Dikkatimi çeken diğer bir nokta da kapının dışarıdan kilitlenmesi oldu. Böyle bir şeye hiç gerek yoktu. Çünkü olayın intihar olduğunu iddia etmek imkânsızdı... Anlaşılmayan bir şey daha vardı. Başkomiser Sugden'in bana gösterdiği, Simeon Lee'nin sünger kesesinden kesilmiş bir lastikle, bir tahta parçası. Bunları odaya ilk giren kimselerden biri yerden almıştı. Ne anlamı vardı bu iki şeyin?»

«Anlayacağınız cinayet gitgide mantıksız, anlaşılmayacak bir hal alıyordu... Ondan sonra bir güçlkle daha karşılaştım. Bay Simeon, Sugden'i çağırtmış, ona hırsızlığı haber vermiş, fakat sonra da başkomiserden bir saat kadar sonra tekrar gelmesini istemişti. Neden? Diyeceksiniz ki, Simeon Lee ailesinden birinden kuşkuluyor ve onunla konuşmak istiyordu. Ama o zaman da Sugden'e aşağıda beklemesini söyler ve şüphelendiği kimseyi de yanına çağırtırdı. Yani artık yalnız katilin değil, Simeon Lee'nin davranışları da içinden çıkılmaz bir hal almaya başlamıştı. O zaman kendi kendime, 'Bu işte bir terslik var,' dedim. Ben bu olaya tümüyle ters bir açıdan bakıyordum. Yani, katilin benim için seçtiği açıdan... Bize anlamsız gelen üç şey vardı: mücadele, dışarıdan kilitlenen kapı ve lastik parçası. Ama bu üç şeyi anlamlı kılacak bir görüş açısı olmalıydı... Mücadele? Ne demekti bu? Gürültü, patırtı, şiddet... Kapıyı kilitlemek? İnsan bunu neden yapar? Birinin içeri girmeme-

si veya dışarı çıkmaması için... Peki lastik? Bu sadece sünger kesesinden kesilmiş bir parça... Ani bir şey aklıma geldi. Bütün bu gülünç şeylere rağmen, katil açısından başarıya ulaşmış bir cinayetti bu. Yani, her şeyin önemi vardı. O zaman ilk kez karanlıkların arasında bir ışık gördüm. Kan... Kan... Her yerde kan vardı... Taze, pırıltılı kan... Fazla kan... Gereğinden fazla kan... O zaman düşündüm. 'Bu kanlı bir cinayet... Kan içinde bir ölüm... Simeon Lee'nin kanı kendisine karşı ayaklanmış...'» Hercule Poirot öne doğru eğildi. «Bu olayda en değerli iki delili ayrı ayrı iki kişi farkına varmadan söyledi. Önce Bayan Lydia, Macbeth'den bir cümle söyledi. 'İhtiyarda bu kadar çok kan olacağı kimin aklına gelirdi?..' Diğerini ise uşak Tressilian söyledi. Yaşlı adam, çok sersemlediğini, olaylar kendisine tekrarlanıyormuş gibi geldiğini anlattı. Basit bir olay, onun garip bir duyguya kapılmasına neden olmuştu. Kapının zili çalmıştı. Tressilian kapıyı açmış ve Harry Lee'yi görmüştü... Ertesi günü de Stephen Farr'a kapıyı açmıştı.

«Peki ama Tressilian bu duyguya neden kapılmıştı? Harry Lee'yle Stephen Farr'a bakın. O zaman bunun nedenini anlayacaksınız. Birbirlerine şaşılacak derecede benziyorlar. İşte bu yüzden Tressilian, Stephen Farr'a kapıyı açarken, kapıyı Harry Lee'ye açıyormuş gibi bir duyguya kapılmıştı. Sanki eşikte hemen hemen aynı adam bekliyordu. Sonra Tressilian bugün, insanları birbirine karıştırdığından şikâyet etti. Buna da şaşmamak gerek. Stephen Farr'ın da gaga gibi bir burnu var. Gülerken başını arkaya atıyor ve parmağıyla da çenesini ovuşturuyor. Simeon Lee'nin gençliğinde yapılan portresine iyice bakın. O zaman yalnız Harry Lee'yi değil, Stephen Farr'ı da göreceksiniz.» Stephen Farr kımıldandı. Sandalyesi hafifçe gıcırdadı. Poirot, «Simeon Lee'nin ailesine çatarken söylediği sözleri hatırlayın,» dedi. «Gayrimeşru oğulları arasında, meşrulardan çok üstün çocukları olduğundan söz etmemiş miydi? İşte yine Simeon Lee'nin kişiliğine döndük. Karısına acı çektiren, kadınları kolaylıkla baştan çıkaran Simeon Lee. Pılar'a, hemen hemen aynı yaşta olan oğullarından bir muhafız grubu meydana getirebileceğini açıklayarak övünen Simeon Lee. İşte ben de sonunda şu karara vardım. Evde Simeon Lee'nin yalnız meşru değil, aynı zamanda meşru

olmayan bir oğlu da vardı.» Stephen ayağa kalktı. Poirot ona döndü. «Buraya gelmenizin asıl nedeni buydu değil mi? Bu işin trende rastladığınız güzel kızla bir ilgisi yoktu. Daha Pilar'la karşılaşmadan önce buraya geliyordunuz. Babanızın nasıl bir adam olduğunu görmek niyetindeydiniz.»

Stephen bembeyaz kesilmişti. «Evet, onu hep merak ettim...» Sesi oldukça boğuk çıkıyordu. «Annem bazen ondan söz ederdi. Sonunda bu bende sabit bir fikir halini almaya başladı. Onu görmeliydim. Para kazanınca kalkıp İngiltere'ye geldim. Eb'in oğlu olduğumu iddia edecektim. Ben buraya bir tek nedenle geldim... Babamın nasıl bir insan olduğunu öğrenmeye...»

Sugden fısıldadı. «Tanrım! Ne görmüşüm! Şimdi farkettim. Sizi iki kez Harry Lee sandım, sonra da hatamı anladım. Fakat gerçekten hiç şüphelenmedim.» Pilar'a döndü. «Sorun bu değil mi? Kapının önünde gördüğünüz Stephen Farr'dı. Cevap vermeden önce kararsızlıkla ona baktığınızı ve sonra da kapının önünde bekleyen kadın olduğunu söylediğinizi çok iyi hatırlıyorum. Gördüğünüz Stephen Farr'dı ama onu ele vermek niyetinde de değildiniz.»

Hilda yerinde doğruldu. «Hayır, yanılıyorsunuz. Pilar'ın gördüğü bendim.»

Poirot ona döndü. «Siz, Madam... Evet, ben de öyle düşünmüştüm.»

Hilda usulca, «Korku garip bir şey,» diye mırıldandı. «Böyle korkaklık edeceğim hiç aklıma gelmezdi. Çekindiğim için gerçeği söylemedim.»

Poirot sordu. «Ama bunu şimdi anlatacaksınız, değil mi?»

Kadın başını salladı. «Müzik odasında David'le beraberdim. O piyano çalıyordu. Tuhaf davranıyordu. Biraz korkmaya başlamıştım. Buraya gelmemiz için ısrar ettiğimi hatırlıyor ve üzülüyordum. David, 'Cenaze marşı'nı çalmaya başlayınca ben de aniden kararımı verdim. Ne kadar garip kaçarsa kaçsın, o gece buradan ayrılacaktık. Usulca müzik odasından çıkarak, yukarıya koştum. Bay Simeon'u görmek ve ona evden gideceğimizi söylemek niyetindeydim. Koridordan ilerledim ve Bay

Simeon'un kapısına vurdum. İçeriden hiç ses çıkmadı. Bu kez kapıya daha hızlı vurdum. Yine yanıt alamayınca tokmağı yokladım. Kapı kilitliydi. Tam kararsızlıkla durakladığım anda içeriden sesler geldi...» Durakladı. «Belki bana inanmayacaksınız ama anlattıklarım doğru! İçeride biri Bay Simeon'a saldırıyordu. Masaların, sandalyelerin devrildiğini, vazoların kırıldığını duydum. Sonra o korkunç çığlık yankılandı. Ondan sonra da etrafa derin bir sessizlik çöktü. Felce uğramış gibi orada kalakalmıştım. Sonra Bay Farr ve Magdalena koşarak geldiler. Onları diğerleri izledi. Bay Farr'la Harry, kapıyı kırdılar. İçeriye baktık. *Odada kimse yoktu!* Bay Simeon kanlar içinde yatıyordu.» Hilda'nın sesi aniden tizleşti. «İçeride kimse yoktu! Anlıyor musunuz? Odadan kimse de çıkmamıştı!»

Sugden derin bir soluk aldı. «Ya ben çıldırdım, ya da herkes deli. Anlattıklarınız imkânsız, Bayan Hilda. Çılgınca bir şey bu!»

Hilda bağırdı. «Onların içeride dövüştüklerini duydum! İhtiyar adamın gırtlığı kesildiğinde haykırdığını işittim! Ama dışarı kimse çıkmadı. Odada da hiç kimse yoktu.»

Hercule Poirot mırıldandı. «Ve bu kadar zaman hiçbir şey söylemediniz.»

Hilda'nın yüzü bembeyaz kesilmişti. «Evet. Çünkü olanları anlatırsam eğer sadece bir tek şey düşünecektiniz. Katilin ben olduğumu.»

Poirot başını salladı. «Hayır. Simeon Lee'yi siz öldürmediniz. Onun gırtlığını oğlu kesti.»

Stephen bağırdı. «Yemin ederim! Ona elimi bile sürmedim!»

Poirot, «Siz değil,» dedi. «Simeon Lee'nin başka çocukları daha vardı.»

Harry bağırdı. «Yani siz.»

George şaşkınlıkla bakakalmıştı. David gözlerini ovuşturdu. Alfred kirkpiklerini kırıştırıp duruyordu.

Poirot bir an onları süzdü. «Buraya ilk geldiğim gece, cinayet gecesi bir hayalet gördüm. Bu ihtiyar adamın hayaletiydi. Harry Lee'yi ilk gördüğümde şaşırdım. Bana onunla daha önce de karşılaşmışım gibi

geldi. Sonra onu dikkatle süzdüm ve o zaman gerçeği anladım. Harry babasına çok benziyordu. Kendi kendime, şaşkınlığıma bu benzeyişin neden olduğunu söyledim. Ama dün... Karşımda oturan biri başını arkaya atarak güldü. O zaman Harry Lee'nin bana kimi hatırlattığını anladım. Böylece bir başka yüzde de ölen ihtiyara benzeyen hatlar keşfettim. Boşuna değil zavallı Tressilian'ın akli karışmamıştı? Uşak birbirine benzeyen iki değil, üç adama kapıyı açmıştı. Uşak evdekileri de bu yüzden birbirine karıştırıyordu. Çünkü konakta biraz uzaktan birbirinden farkedilmeyecek üç adam vardı. Aynı boy bos, aynı hareketler, özellikle çenelerini ovuşturmaları, aynı şekilde başlarını arkaya atarak gülmeleri, aynı kemerli burun. Ama bu benzeyişi her zaman farketmek mümkün değildi. *Üçüncü adamın bıyığı vardı çünkü.*»

Poirot öne doğru eğildi. «İnsan bazen polislerin de bizim gibi insanlar olduğunu unuttur. Onların karıları, çocukları, anneleri...» Bir an durdu. «Ve babaları olduğunu aklına getirmez... Simeon Lee hakkında bu çevrede söylenenleri hatırlayın. Başka kadınlarla giriştiği maceralar yüzünden doğan bir çocuk babasından birçok şey alabilirdi. Babasının yüz hatlarını, hatta hareketlerini. Ayrıca onun gururunu, sabrını ve kinciliğini,» Poirot'nun sesi yükseldi. «Sugden, sen bütün yaşamın boyunca babanın sana ettiği kötülüğü düşündün, bu yüzden ona kin duydun. Simeon Lee'yi uzun yıllar önce öldürmeye karar verdin sanırım. Sen komşu ildensin sanırım. Orası buraya çok yakın. Herhalde annen, Simeon Lee'nin ona büyük bir cömertlikle verdiği paranın yardımıyla kendisiyle evlenecek ve çocuğuna da adını verecek birini bulmuştu. Delikanlılık çağına gelince Middleshire zabıtasına girdin. Ve asıl babanı öldürmek için fırsat kollamaya başladın. Bir polis memuru işlediği cinayeti kolaylıkla örtbas edebilir.»

Sugden'in yüzü bembeyaz kesilmişti. «Siz çıldırmışsınız! Simeon Lee öldürüldüğünde ben sokak kapısının önündeydim.»

Poirot başını salladı. «Hayır. Onu ilk kez eve geldiğinde öldürdün. Sen konaktan uzaklaştıktan sonra Simeon Lee'yi gören olmadı. Bütün bu işleri o kadar kolaylıkla hallettin ki. Simeon Lee seni bekliyordu. Ama o seni hiçbir zaman çağırtmadı. Aksine sen ona telefon ederek,

bir şekilde hırsızlıktan söz ettin. Ona, 'Saat sekize doğru size uğrarım,' dedin. 'Ama uşağa Polis Yetimhanesi için geldiğimi söylemem doğru olur.' dedin. Simeon Lee hiçbir şeyden şüphelenmiyordu. Senin, oğlu olduğundan da haberi yoktu. Buraya gelerek, ona değiştirilmiş elmaslar hakkında bir hikaye anlattın. İhtiyar adam sana elmaslarının güvencede olduğunu göstermek için kasasını açıp taşları gösterdi. Sen özür diledin. Simeon Lee'yle birlikte ocağın önüne döndün ve onu gafil avlayarak gırtlığını kestin. İhtiyarın bağarmaması için de elinle ağzını kapatmıştın. Senin gibi güçlü kuvvetli biri için çocuk oyunuydu bu.»

«Sonra sahneyi hazırladın. Elmasları aldın. Masaları, sandalyeleri, vazoları, lambaları üst üste koydun. Birlikte getirdiğin ince bir ipi bunların arasından geçirerek, etraflarına sardın. Yanında getirdiğin şişede yeni kesilmiş bir hayvanın kanı da vardı. Buna sodyum sitrit ekledin. Kanı etrafa döktün. Simeon Lee'nin yarısından akan kanlardan meydana gelen gölcüğe de yine sodyum sitrit karıştırdın. Cesedin soğumaması için şöminedeki ateşi iyice canlandırdın. Sonra, o ipin iki ucunu penceredeki aralıktan dışarıya sarkıttın. Odadan çıkarak, kapıyı dışarıdan kilitledin. Bu çok önemliydi. Çünkü içeriye kimsenin girmemesi gerekiyordu.»

«Aşağıya inerek, elmasları bahçedeki taş çiçekliğe sakladın. Bunlar orada bulundukları takdirde yine istediğin olacak yani şüpheler büsbütün Lee ailesinin üzerinde toplanacaktı. Dokuzu on, on beş geçe eve tekrar döndün. Simon Lee'nin odasının penceresinin altına giderek, ipi çektin. Bu yüzden odada dikkatle yığıldığı eşyalar büyük bir gürültüyle devrildiler. Vazolar, lambalar şangırdayarak kırıldılar. Sonra ipin bir ucunu iyice çekerek, bunu aşağıya aldın. İpi yeleğinin altına, beline sardın.» Poirot bir an durdu. «Ama bir oyun daha hazırlamıştın.» Belçikalı dedektif diğerlerine baktı. «Bay Simeon Lee'nin ölüm çığlığını hepiniz ayrı ayrı tarif ettiniz. Siz, Bay Alfred bunun ölüm azabı çeken bir adamın sesi olduğunu söylediniz. Karınızla Bay David bunun cehennemde yanan bir günahkârın çığlığı olduğundan söz ettiler. Buna karşılık Bayan Hilda bunu ruhu olmayan birinin sesi olduğundan emindi. O çığlığı insanlıkla ilgisi olmayan bir hayvaninkine benzetmişti. Gerçeğe en

fazla Harry Lee yaklaştı. O çılgılığın boğazlanan bir domuzunkinden fark-sız olduğunu söyledi... Panayirlarda satılan pembe balonları hatırlıyor musunuz? Bunların üzerinde bir domuz kafası resmi vardır. Bu balonla-rı 'Ölen domuz' adıyla satarlar. Balonların içinden hava çıkarken çok korkunç bir ses duyulur. İşte Sugden, bu da senin son oyunundu. Bun-lardan birini Bay Simeon Lee'nin odasına bıraktın. Balonun ağzına tahta bir tıkaç sokmuştun. Ama bu tıkaç da yine ipe bağlıydı. Sen ipi çekin-ce, tıkaç çıktı ve balon sönmeye başladı. Eşyalar yuvarlanırken, 'Ölen domuz'un sesi de duyuldu.» Poirot tekrar diğerlerine döndü. «Artık Pilar Estaravados'un yerden ne aldığını anladınız mı? Sugden odaya zamanında gireceğini ve hiç kimse farkına varmadan o lastik parçasını yerden alacağını umuyordu. Gelgelelim lastiği önce Pilar gördü. Ama Sugden de hemen resmî bir tavır takınarak bunu kızın elinden almayı başardı.» Bir an durdu. «Ayrıca şunu hatırlayın. Sugden bu olaydan hiç kimseye söz etmedi. Bu da aslında şüphe edilecek bir şeydi. Ben duru-mu Magdalena Lee'den öğrendim. Onun üzerine de konuyu Sugden'e sordum tabii. Ama Sugden böyle bir şey olabileceğini düşünerek tedbi-rini almıştı. Simeon'un sünger kesesinden bir parça lastik kesmişti. Bunu, bir tahta parçasıyla birlikte bana verdi. Görünüşte bunlar tarife uyuyordu. Bir parça lastik ve tahta. O sırada bunların bir anlamı olmadı-ğını anladım. Ancak budalalığımdan, 'Bunların anlamı yok,' demedim. 'O halde odada bulunanlar bunlar değildi. Demek ki Sugden bana yalan söylüyor!' Hayır, aptal gibi bunları kendi kendime açıklamaya çalış-şıp durdum. Gerçeği ancak ne zaman anladım biliyor musunuz? Miss Pilar patlayan bir balona baktığı ve 'A, büyükbabamın odasında buldu-ğum demek buymuş,' diye bağırdığı zaman...»

«Şimdi her şey nasıl yerli yerine oturdu değil mi? Uydurma ölüm zamanını belirlemek gereken dövüş... İçeriye kimsenin girmemesi için kilitlenen kapı. Ölen adamın çılgılığı... İşte böylece bu cinayet de mantık-lı bir hal almıştı benim için...»

«Ne var ki Pilar Estaravados o balonla ilgili sözleri söylediği andan itibaren de hayatını tehlikeye atmış oluyordu. Katil onun kendisi için bir tehlike teşkil ettiğini biliyordu artık. Katil kızın sözlerini duymuşsa şayet

onu öldürmeye kalkacaktı. Gerçekten o gün evin pencereleri açıldı. Katilin kendisi için çok korkunç olan bu sözleri duymamış olması da imkânsızdı. Zaten Pilar daha önce de katile endişeli dakikalar yaşatmıştı. Kız, Bay Simeon Lee'den söz ederken, 'Gençliğinde herhalde çok yakışıklıymış,' demişti. Sonra da Sugden'e bakarak eklemişti. 'Tıpkı sizin gibi!' İşte bu yüzden Sugden kıpkırmızı kesilmişti. Az kalsın boğuluyordu. Bu hem beklenmedik, hem de çok tehlikeli bir şeydi. Bu olaydan sonra Sugden cinayet suçunu Pilar'ın üzerine yıkmaya çalıştı. Ama neyse ki birtakım beklenmedik güçlüklerle karşılaştı. Çünkü herkes Pilar'ı Simeon Lee'nin torunu sanıyordu. Kızın büyükbabasını öldürmesi için de bir neden yoktu. Daha sonra Pilar o berrak sesiyle balon hakkındaki sözleri söyleyince, Sugden hemen onu ortadan kaldırmaya karar verdi. Biz yemekten kapının önündeki taş gülleyi alarak, Pilar'ın odasında o tuzağı hazırladı. Ancak bir mucize sayesinde Pilar bu korkunç ölümden kurtuldu...»

Derin, elektrikli bir sessizlik oldu.

Sugden usulca sordu. «Benim onu öldürdüğümünden ne zaman emin oldunuz?»

Poirot, «Sahte bir bıyık alıp, bunu Simeon Lee'nin portresinin üzerine koyuncaya dek bir süre karar veremedim,» diye cevap verdi. «Ama bıyığı resmin üstüne koyar koymaz, karşımda sen belirdin âdeta.»

Sugden homurdandı. «Onun cehennemde türlü acıyla kıvrandığını umarım! Simeon Lee'yi öldürdüğüme o kadar memnunum ki!»

28 Aralık

I

Lydia Lee, Pilar'a baktı. «Senin için belirli bir şey hazırlayınca kadar burada kalman doğru olur, yavrum.»

Pilar uysal bir tavırla, «O kadar iyisin ki, Lydia,» dedi. «Hiç üzerinde durmadan insanı affediveriyorsun.»

Lydia gülümsedi. «Seni hâlâ, 'Pilar,' diye çağırıyorum. Ama başka bir ismin olduğunu biliyorum tabii.»

«Evet. Asıl adım Conchita Lopez.»

«Conchita da güzel bir isim.»

«Doğrusu gereğinden fazla iyisin, Lydia. Ama benim için kaygılanmana gerek yok. Ben Stéphén'le evlenip, onunla Güney Afrika'ya gideceğim.»

Lydia gülümsedi. «İşte buna çok memnun oldum.»

Pilar çekingen bir tavırla, «Lydia,» diye mırıldandı. «Sana bir şey söyleyecektim. Çok iyisin. Acaba ileride bir gün buraya gelmemize, örneğin Noel'i bu konakta geçirmemize izin verir misin? O parlak toplanla süslenmiş Noel ağacını, masaya konulan kardan adamları görmek istiyordum da...»

«Tabii... Gerçekten Stephen'le buraya gelmeni ve güzel bir İngiliz Noel'i geçirmeni isterim.»

«Ah, çok teşekkür ederim. Buna çok sevindim. Çünkü, bu yılki Noel hiç de iyi geçmedi, Lydia.»

Lydia soluğunu tuttu. «Gerçekten öyle... Hoş bir Noel değildi.»

II

Harry, «Hoşçakalın, Alfred,» dedi. «Artık seni fazla rahatsız edecek değilim. Ben Havai'ye gidiyorum. Param olduğu zaman oraya yerleşmeye karar vermiştim...»

Alfred, «Güle güle, Harry,» diye karşılık verdi. «Güzel günler geçireceğini umarım. Bunu bütün kalbimle de istiyorum.»

Harry biraz da utangaç bir tavırla ağabeyesine baktı. «Sana sık sık takıldığım için kusuruma bakma. Ben tuhaf bir adamım, onun için şakalarım da biraz garip. Elimde değil. Karşımdakini iğnelemeden edemiyorum.»

Alfred kendini zorladı. «Herhalde benim de şaka kaldırmasını öğrenmem gerek.»

Harry rahat bir soluk aldı. «Neyse... Hoşçakalın...»

III

Alfred, «David,» dedi. «Lydia'yla bu konağı satmaya karar verdik. Tabii eşyaları da. Ama belki sen hatıra olarak birkaç parçayı almak istersin diye düşündüm. Örneğin annemin koltuğunu, ayağını dayadığı tabureyi...»

David bir an ne diyeceğini bilemedi. Sonra da ağır ağır, «Beni düşündüğün için çok teşekkür ederim, ağabey,» diye mırıldandı. «Fakat biliyor musun? Bu evden hatıra almayı pek istemiyorum. Bence insanın geçmişle bütün ilgisini kesmesi daha iyi olur.»

IV

George yine çok bilmiş bir tavırla gülümsedi. «Eh, Hoşçakal, Alfred. Hoşçakal, Lydia. Ne kötü günler geçirdik değil mi? Üstelik dava da yakında başlayacak. Herhalde o rezilce hikâye de etrafa yayılacak. Yani, Sugden'in, öhhö, babamın oğlu olduğu... Acaba onunla konuşulamaz mı? Şey, yani, solcu olduğunu iddia etse. Babamdan kapitalist olduğu için nefret ettiğini söylese.»

Lydia ona şöyle bir baktı. «George, Sugden'in bizim duygularımızı incitmemek için böyle bir yalan söylemeye razı olacağını sanmıyorsun ya?»

George mırıldandı. «Şey, evet, herhalde söylemez. Ne demek istediğini çok iyi anlıyorum, Lydia. Ama bana kalırsa o adam deli. Tam anlamıyla bir manyak. Neyse, Hoşçakalın.»

Magdalena da gülümsedi. «Hoşçakalın. Çocuklar, ne dersiniz gelecek yıl Noel'de Riviera'ya veya ona benzer bir yere gidip iyice eğlenelim mi?»

George hemen atıldı. «Bu döviz olayına bağlı.»

Magdalena somurttu. «O kadar cimri olma, hayatım.»

V

Alfred verandaya çıktı. Lydia taş çiçekliklerden birinin üzerine eğilmişti. Kocasının yaklaştığını farkederek, doğruldu.

Alfred içini çekti. «Neyse, hepsi de gittiler.»

Lydia, «Evet,» diye başını salladı. «Biraz rahatladım.»

«Aman ben de öyle... Ben de öyle...» Dikkatle karısına baktı. «Bu konağı satın, buradan ayrılmak hoşuna gidecek değil mi?»

Lydia sordu. «Bu seni üzecek mi?»

Alfred, «Ne münasebet!» dedi. «Aksine çok sevineceğim. Seninle

birlikte yapabileceğimiz bir sürü ilgi çekici şey var. Bu konakta oturmayaya devam edersek, sürekli o korkunç kâbusu hatırlayacağız. Tanrıya çok şükür, sona erdi bu.»

Lydia gülümsedi. «Hercule Poirot'ya çok şey borçluyuz.»

«Gerçekten öyle... Biliyor musun, Poirot olayı anlatınca her şey gözüme çok basit gözüktü.»

«Biliyorum... Bu tıpkı bir bilmeceyi çözmeye benziyordu. İnsan bilmeceyi tamamlayınca, 'Aslında çok kolaymış,' diye düşünür.»

Alfred, «Poirot sadece cinayeti çözümlemedi,» dedi. «Cinayet gecesi, George telefon ettikten sonra ne yaptı? Niçin bunu açıklamaya hiç yanaşmadı?»

Lydia gülmeye başladı. «Bunu anlamadın mı? Ben durumu hemen sezdim. George, telefon konuşması bittikten sonra senin yazı masandakı kağıtları karıştırmaya başlamıştı.»

«Buna inanmam, Lydia. Hiç kimse böyle bir şey yapmaz!»

«Ama George yapar. Para işlerine çok meraklı. Gelgelelim bunu herkesin önünde itiraf etmesi imkânsızdı tabii. Bunu açıklamaktansa, hapishaneyi boylamayı tercih ederdi sanırım.»

Alfred sordu. «Bir minyatür bahçe daha yapıyorsun galiba?»

«Evet.»

«Bu seferki ne olacak?»

Lydia, «Cennet...» diye belirtti. «Ama bambaşka bir cennet. Bir kez burada yılan olmayacak. Öyle şeyler girmeyecek buraya. Adem'le Havva da orta yaşlı olacak.»

Alfred şefkatle karısına baktı. «Sevgili Lydia. Bu kadar yıl hep sabrettin. Bana öyle iyi davrandın ki...»

Lydia gülümsedi. «Çünkü seni seviyorum, Alfred...»

Johnson, «Aman Tanrım!» dedi. «Aman Tanrım...» Sonra tekrarladı. «Aman Tanrım!» Koltuğunda arkasına yaslanarak, Poirot'ya baktı. «En güvendiğim adamım!» Şikâyet edercesine tekrarladı. «En güvendiğim adamım! Bu işin sonu nereye varacak?»

Poirot yanıt verdi. «Polislerin de özel hayatları vardır... Sugden gereğinden fazla gururlu bir adamdı.»

Polis Müdürü başını salladı. Öfkesini almak istermiş gibi şöminedeki kütüklere bir tekme indirdi. «Her zaman söylerim. Yine de söyleyeceğim...» Sesi titriyordu. «Bence odun ateşinden daha güzel bir şey olmaz.»

Ensesini okşayan buz gibi cereyanın farkında olan Hercule Poirot, «Ben her zaman kaloriferi tercih ederim,» diye düşündü.

S O N

